

NELJAPÄEV, 21. JAANUAR 2010

ISTUNGI JUHATAJA: Pál SCHMITT

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 10.00)

2. ELi ja Tuneesia suhted (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus ELi ja Tuneesia suhete kohta.

Neelie Kroes, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tahaksin parlamenti tänada Tuneesiat käsitlevale arutelule kutsumise eest.

ELi ja Tuneesia suhteid reguleerib 1995. aastal sõlmitud assotsieerimisleping. Muide, Tuneesia oli esimene Vahemere riik, mis sellise lepingu allkirjastas, ning on sellest ajast saadik teinud suuri edusamme.

Välissuhete osas on Tuneesia ELile lähedane ja usaldusväärne partner. Arvamused, mida see avaldab, ning seisukohad, mida rahvusvahelistes organisatsioonides ja teistel foorumitel võtab, on mõõdukad ja tasakaalustatud. Riik on koostööaldis sellistel teemadel nagu julgeolek ja ränne, ning sellel on head suhted oma Vahemere lõunapiirkonna naabritega. Lisaks sellele on sellel alati olnud konstruktiivne roll Maghrebi piirkondliku integratsiooni suunas.

Tuneesia osaleb aktiivselt Euroopa naabruspoliitikas ja komisjoni tsüklilised raportid Tuneesia Euroopa naabruspoliitika tegevuskava rakendamise kohta on oma hinnangutes selged: Tuneesia on saavutanud edu mitmetes koostöövaldkondades, kaasaarvatud tegevuskavas.

Majandusreformid on edenenud, võimaldades Tuneesia majandusel ja ka Euroopa Liiduga kauplemise mahul stabiilselt kasvada. Tähtsaid tulemusi on saavutatud sotsiaalvallas, näiteks tervishoius, hariduses, võitluses vaesuse vastu ning naiste õiguste kaitses.

Teisest küljest tuuakse raportites välja ka puudujäägid, eriti õigluse, sõnavabaduse ja ühinemisvabaduse valdkondades.

Tuneesiaga on toimunud pidev poliitiline dialoog kõigi tegevuskavaga kaetud tegevuste üle, millega tegeletakse 10 alamkomisjonis ja töörühmas. Euroopa Liidu ja Tuneesia assotsiatsiooninõukogu on juba mitu korda kohtunud ning järgmine kohtumine on plaanis paari kuu pärast.

1. jaanuaril 2008 sai Tuneesia kaks aastat enne ettenähtud tähtaega esimeseks Vahemere lõunaosa riigiks, millel on Euroopa Liiduga tööstustoodete osas vabakaubandusliit. Euroopa Liit on Tuneesia peamine kaubanduspartner: 72,5% selle impordist tuleb Euroopa Liidust ja Euroopa Liit on sihtkohaks 75 protsendile selle ekspordist. Euroopa Liidu finantskoostöö ulatub umbes 75–80 miljoni euroni aastas, mille vastuvõtmise suutlikkust on Tuneesia üles näidanud.

Läbirääkimised on algatatud ka teenuskaubanduse järkjärgulise vabastamise ja asutamisõiguse üle ning ka põllumajanduse ja kalandustoodete üle. Nende läbirääkimiste kokkuvõtte koos vastavate õigusaktide ühtlustamisega märgib Euroopa Liidu ja Tuneesia suhetes uut etappi ning edusamme Tuneesia majanduse Euroopa Liidu ühisturuga ühendamise suunas.

Tuneesia on palunud, et selle suhetele Euroopa Liiduga antaks arenenuma staatuse kaudu uut hoogu. Usume, et selline püüe on Euroopa Liidu huvides. Eldame ka seda, et Tuneesia näitab tõelist soovi demokraatlikumate reformide ja sõnavabaduse vastu. Ilma edusammudeta olulisel inimõiguste valdkonnas tajutaks riigi tähtsaid saavutusi, mida mainisin, hoolimata nende olulisusest ikkagi poolikutena, eriti piirkondlike standardite poolt.

Kokkuvõtteks tahaksin öelda, et peame Euroopa Liidu ja Tuneesia vahelisi suhteid kindlateks ja sõbralikeks ning usume, et on tõepoolest võimalik neid suhteid veelgi tugevdada.

Juhataja. Järgmine päevakorrapunkt on poliitiliste fraktsioonide sõnavõttud.

Ioannis Kasoulides, *fraktsiooni PPE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja! Tuneesia annab oma panuse selle piirkonna stabiilsusse oma rolliga Vahemere Liidu partnerina, olles esimene riik, mis sõlmis assotsieerimislepingu, ning esimene riik, millel on naabruspoliitika rakendamiseks tegevuskava. Tuneesia on soolise võrdsuse ning laste ja perekondade kaitse osas üsnagi eesrindlik ning ootab nüüd läbirääkimisi progressiivsema partneri staatuse saamise üle.

Eelmainitud lepingutes on klauslid demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste kohta. Rakendamisel on plaanid läbirääkimiste osas aitamaks meil saavutada edusamme Euroopa Parlamendis meie jaoks väga tundlikes ja tähtsates teemades. Kui tahame käegakatsutavaid tulemusi ja kui me ei taha neid tingimata vastuolude ja kriitika kaudu saavutada, peame hoolikalt vältima igasugust üleolevust tõestamaks, et räägime võrdsetena, mitte ülemuste või kontrollijatena, ning näitamaks, et oleme valmis huvituma oma partnerite muredest ja probleemidest.

Sellises kontekstis olen kindel, et Tuneesia valitsus vastab arutelu all olevate valdkondade osas konkreetsete sammudega edasi.

Pier Antonio Panzeri, *fraktsiooni S&D nimel.* – (IT) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Kui peaksime avaldama arvamust Euroopa Liidu ja Tuneesia praeguste suhete kohta, oleks see ainult positiivne, ka seoses piirkonna stabiliseerimisega.

On tõsi, et majanduslikus mõttes on tehtud suuri edusamme, ja julgustavaid märke on näha ka sotsiaalsest vaatenurgast. Ent poliitilises mõttes seisame 25. oktoobri presidendivalimiste järel silmitsi probleemiga, kuidas toetada teekonda demokraatlike reformide suunas konkreetsemate tegevustega. Nagu me teame, on Euroopa Liidu välispoliitiline eesmärk arendada ja ühtlustada demokraatiat ja õigusriiki ning inimõigustest ja põhivabadustest kinnipidamist.

Tuneesia on võtnud naabruspoliitika tegevuskava kontekstis mõned tähtsad kohustused demokraatia, valitsemise ja inimõiguste osas. Tegevuskavas sätestatakse mitmed prioriteedid ning nende hulgas tuleb erilist tähelepanu pöörata reformide läbiviimisele ja ühtlustamisele ning poliitilise dialoogi ja koostöö tugevdamisele eriti seoses demokraatia ja inimõiguste, välispoliitika ja julgeolekuga.

Selles raamistikus tulebki asutusi tugevdada. Viimased võimaldavad Tuneesia ühiskonna eri liikmete suuremat osalemist poliitilises elus, kodanikuühiskonna rolli suuremat arengut, poliitiliste parteide pidevat toetamist, et suurendada nende osalemist demokraatlikus protsessis, ning suuremat austust ühinemisvabaduse, sõnavabaduse ja meediakanalite paljususe vastu.

Oleme veendunud, et neid eesmärke saab saavutada, ning on mõistlik eeldada, et tehakse reaalseid edusamme. Meie kohustus on kaitsa sõprust, mis Euroopa Liitu ja Tuneesiat ühendab, ühtlustades samal ajal olemasolevat suhet ning arvestades ka konflikti, mis võib tekkida seoses selle riigi edasijõudnud staatuse ideega. Ent ka Tuneesia ise peab konkreetseid samme astuma.

Louis Michel, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Austatud juhataja, volinik, head kolleegid! Tahaksin alustada, tänades volinikku ja õnnitledes teda komisjoni nimel selle teema osas võetud seisukoha eest! Nõustun selle seisukohaga täielikult, kuna see näib hulga mõistlikum kui nende arvamus, kes tänase arutelu kokku kutsusid, ja ma ei tea täpselt, kelle soovitus see oli.

Nagu juba öeldud, oli Tuneesia esimene Euroopa-lähedane Vahemere riik, mis allkirjastas assotsieerimislepingu, ning on Euroopa naabruspoliitika aktiivne partner. On väärt märkimist, nagu tegi ka Ioannis Kasoulides, et 1. jaanuaril 2008 sai Tuneesia ainsaks Vahemere piirkonna riigiks, millel on Euroopa Liiduga vabakaubandussuhe. See koostöö sujub väga hästi ning Tuneesia suudab seda hästi vastu võtta. Tuneesia on teinud suuri edusamme, mis on kaasa toonud väga kõrge arengutaseme ja sotsiaalmajanduslikud tulemused, mida tunnustavad rahvusvahelised asutused. Majanduslikus mõttes saavutas Tuneesia aastatel 2002–2008 keskmise kasvukiiruse 4,6%. Lisaks sellele on riigil õnnestunud oma võlakooormat vähendada.

Sotsiaalses mõttes oleks ebaaus eirata tehtud edusamme, eriti naiste nimel tehtut. Näitajad räägivad ise endi eest: 59% kõrgharidust omandavatest inimestest on naised. Haridus on üldiselt kohustuslik naistele vanuses 6–16 ning naised moodustavad peaaegu neljandiku Tuneesia töötavast elanikkonnast.

Tunnistan, et need tulemused ei saa loomulikult varjutada suurt vajadust julgustada Tuneesia võime tegema edasisi edusamme inimõiguste ja valitsemise osas. Teame väga hästi, et teha on veel palju tööd. Nagu teised sõnavõtjad, on ka minul selle teema suhtes mure demokraatlike väärtuste pärast, mida toetame. Ent samuti on tähtis meeles pidada, et meie ei ole ainsad, kes neid väärtusi toetama peavad. Need on keskmeks ka Tuneesia ühiskonnas, mis on dünaamiline ja Euroopat pooldav ühiskond.

Nendel põhjustel peamegi toetama Tuneesia palvet saada Euroopa Liiduga partnerluses edasijõudnud staatus. Usun ka seda, et selle dialoogi kaudu leiame sobiva raamistiku julgustamaks oma partnereid valitsemise valdkonnas edasisi edusamme tegema.

Peame oma partneritega dialoogi pidama loomulikult ilma, et enesega rahul oleksime, ent ka vagatsevat dogmatismi kasutamata, millele Euroopa liigagi tihti spetsialiseerub ning millel pealegi sageli tulemusi ei ole.

Loomulikult ei ole ma tundetu konkreetsete juhtumite suhtes, mida mõned inimesed tõstatanud on. Loomulikult on meil õigus küsitleda oma partnereid tingimuste kohta, mis on meie arvates vastuvõetamatud, ent tahaksin lõpetada, rõhutades Tuneesia edu poliitilise süsteemi loomisel, mis põhineb kiriku ja riigi eraldamise põhimõttel.

Tuneesia riigivõimudel on võimalus anda inimestele põhiteenuste pakett teenustega, mida teised piirkonna riigid ei ole veel suutnud rakendada, ja minu arvates on oluline ka see ära märkida. Seega olen äärmiselt optimistlik Tuneesia ja Euroopa Liidu vaheliste suhete tuleviku osas, kuna neid sõlmitakse vastastikuse austuse põhjal partnerite vahel, kes austavad üksteist ja mõistavad põhiküsimusi.

Hélène Flautre, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Mind häirisid nii volinike kui ka kaasp Parlamendiliikmete sõnavõtted, mida just kuulsin. Minu arvates on meil tõesti palju tööd ees, et saavutada täpne ja objektiivne arusaam Tuneesia praegusest olukorrast.

Tõepoolest, teid kuulates tunnen, nagu kuulaksin lääne intellektuaale aastakümneid tagasi rõõmsalt rääkimas NSVLi riikide majanduslikust ja sotsiaalsest edust, suutmata näha seda, mida meie ühised väärtused nende riikide jaoks praktikas tähendavad. Millised on meie ühised väärtused, Louis Michel? Need on inimõigused, demokraatia ja õigusriik.

Olete kõik õigusega ära märkinud, et Tuneesia oli meie esimene partner, kes assotsieerimislepingu allkirjastas. See on tõsi, ja sellepärast ongi see kõik väga murettekitav, sest me ei räägi siin lünkadest, volinik, ega väikestest sammudest. Ei! Tuneesias on inimõiguste ja demokraatia tohutu vähenemine jätkuv. Kas võite nimetada ühe ainsagi ajalehe, partei või liidu, mis on viimase 20 aasta jooksul heaks kiidetud? Ei.

On tõsi, et põhivabadusi eiratakse süstemaatiliselt ja täielikult, ja koos nendega ka meie endi kohustusi. Küsimus ei ole moraallugemises. Küsimus on Euroopa Liidu väärtuste austamises ja assotsieerimislepingu allkirjastamisega võetud kohustustest kinnipidamises.

Seega nõuan, et seda teemat vähemalt ühiselt analüüsitaks. Usun, et oleme selle arutelu nimel kõvasti tööd teinud, ent see oleks kindlasti paremini kulutatud aeg, kui koostaksime tegeliku delegatsiooni. Sellise, mis tõesti läheb ja kohtub Tuneesia kodanikuühiskonna ja selle ühiskonna eri liikmetega, et hinnata inimõiguste kaitsjate, tudengite, ametiühingute liikmete, tööliste ja juristide pidevalt kogetavat ahistamist. Putšid on toimunud peaaegu kõigis ühendustes, mis näitasid ametivõimude suhtes üles teatud autonoomiat. Seega usun, et olete selle teema osas täielikult eksiteel.

Olles kuulanud teie sõnavõtte, mõistan hästi, miks te ei taha Tuneesia tõelist palet näha. Te ei taha seda näha, kuna usute, et kaalul on majanduslikud huvid, ja kuna usute, et kaalul on huvid, mis on seotud võitlusega terrorismi ja ebaseadusliku sisserände vastu. Olete seda kõike vägagi selgelt väljendanud ja räägite edusammudest, mis on seotud naiste ja meeste vahelise võrdsuse ja perekonnaga; edusammudest, mis on pärit Bourguiba ajast. Ma kordan, need on pärit Bourguiba ajast. Sellest ajast saadik ei ole mingeid edusamme tehtud.

Seega usun, et kui austame ennast, lepinguid, mida allkirjastame, naabruspoliitikat või Euroopa Liidu väärtusi, ei saa me kindlasti Tuneesia jaoks edasijõudnud staatust välja pakkuda. Seega ütlen teile otse: kui pakute selle välja ja ütlete lahti kõigist nõuetest ja kohustustest seoses kõikide Vahemere riikide inimõiguste ja demokraatiaga, oleks see tulemus tagatud.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Tuneesia on Euroopa Liidu sõber ja liitlane, jõukas, edumeelne, kaasaegne ja meritokraatlik ilmalik ühiskond, mis on Araabimaades ainulaadne. Tuneesia võtab õigusega islami Jihadi äärmusluse suhtes järeleandmatu hoiaku.

Tuneesias on kiirelt arenemas mitmeparteiline poliitiline süsteem ja see on riik, kus naised on ühiskonnas meestega võrdsed. Miks üritame siis Tuneesiat ja selle 10 miljonit inimest võõrandada? Võib-olla kadedusest selle edu üle, võib-olla sellepärast, et see on väike ja sellel ei ole naftat, nii et ei, ei ole mingit Euroopa Liitu mõjutavat majandusvahendit, erinevalt Liibüast või Saudi-Araabiast.

Minu arvates teevad selle arutelu korraldajad nimelt pingutusi saboteerimaks Euroopa Liidu ja Tuneesia vahelistes suhetes viimastel aastatel tehtud edusamme. On väga ärritav, et see arutelu toimub samal ajal Tuneesia parlamendiliikmete visiidiga Strasbourgi, kes ilmselt istuvad seal ja jälgivad seda arutelu.

Tuneesia vajab meie toetust, julgustust ja dialoogi, mitte pidevat mõttetut sõimu. On väga irooniline, et vasakpoolsed, kes väidavad end naiste õigusi pooldavat, ründavad Tuneesiat hoolimata faktist, et see riik pakub naistele võimalusi ja vabadusi, mis on muudes Araabiamaades enneolematud.

Tõsiasi, et Tuneesia võimud keelavad hijabi kandmist avalikes kohtades, näitab nende meelekindlust kaitsta Tuneesia ilmalikkuse, tolerantsi ja vabaduse väärtusi. Peaksime austama Tuneesiat kui oma Euroopa-lähedast Vahemereäärset arenenud partnerit.

Juhataja. Kuigi mulle ei öeldud, et Tuneesia delegatsioon on kohal, lehvitasid nad, kui neid mainisite. Tahaksin teid galeriis tervitada!

Marie-Christine Vergiat, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (FR) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Mul on väga hea meel, et peame seda arutelu Tuneesia inimõiguste olukorra üle. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon aitas arutelu korraldamisel palju kaasa. Olen algusest peale inimõigusi kaitsnud, ent inimõigused on kogu maailmas samad.

Mul on kahju, et selle aruteluga ei pidanud kaasnema hääletust resolutsiooni üle. Sõnad tulevad ja lähevad, ainult kirjapandud sõnad jäävad. Euroopa Liidu vanima partnerina saab Tuneesia kõigist lõunariikidest suurimat abi inimese kohta ning on entusiastlik osaline Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomises. Tegelikult nii entusiastlik, et selle juhid hakkavad oma osa nõudma ja nõudma edasijõudnud staatuse eeliseid.

Toetan täielikult Héléne Flature kommentaare ja jagan tema muret mõnede võetud kohustuste üle. Edaspidi hõlmavad Euroopa Liidu partnerluslepingud klausleid demokraatia ja inimõiguste kohta. Neid klausleid tuleb uurida täpselt sama põhjalikult kui majanduslikkegi. Tõsiasi on see, volinik, et komisjoni raport naabruspoliitika rakendamise kohta on selles osas puudulik. See on selge topeltstandardite juhtum.

25. oktoobril valiti president Ben Ali juba viiendaks ametiajaks – ta sai üle 89% häältest. Juba ainuüksi see arv näitab demokraatia olukorda selles riigis. See on lukus demokraatia, kus inimõiguste kaitsjaid, rahukohtunikke, juriste, ajakirjanikke – ühesõnaga kõiki, kes julgevad režiimis kahelda – ahistatakse, vangistatakse ja mõnedel juhtudel isegi piinatakse.

Eelmise aasta septembrist saadik on toimunud tõeline liikumine autoritaarse politseiirigi suunas, nagu näitab järgmisel laupäeval kohtu alla antava Taoufik Ben Briki juhtum. Ent võiksime mainida ka Zouhair Makhloufi ja Fahem Boukadoust, kellest üks mõisteti süüdi oma riigi keskkonnatingimustest rääkimise eest ja teine oma riigi tööliste meeleavalduses osalemise eest.

Jah, selline on Tuneesia sotsiaalne olukord. Inimõiguste kaitsjad, nagu Kamel Jendoubi, Sihem Bensedrine, Sana Ben Achour ja Kemais Chamari, on häbiväärse pressikampaania ohvrid. Sadok Chourou on viimased 16 aastat vanglas mädanenud ja Radhia Nasraouit, kes on tema advokaat, on veetud läbi sopa ning tema karjäär on jäädavalt kahjustatud.

Tudengeid, nagu ka teisi, arreteeritakse ja mõistetakse suvaliselt süüdi. Nende passid võetakse ära või neid ei pikendata ning inimõiguste aktivistidel keelatakse territooriumilt lahkuda, et nad ei saaks tunnistajateks olla. Valitsevast võimust sõltumatute ühingute kohtumised on keelatud, nende külastajaid jälgitakse ning mul ei ole piisavalt aega, et maalida siin Tuneesia sotsiaalpoliitika reaalsusest ehtne pilt.

Miks läheb Tuneesia valitsusel ÜRO raportile vastamisega nii kaua aega? Miks keeldus see vastu võtmast Euroopa Liidu vaatelejad, kui valimised on tõesti nii demokraatlikud, nagu see väidab? Faktid on olemas. Meie riikide ajalehed paljastavad neid järjest rohkem.

Komisjon ja nõukogu peavad seda arvesse võtma. Tuneesia peab oma demokraatia ja inimõigustega seotud kohustusi tõsiselt võtma. Edasijõudnud staatusega jätkamine on tegelikult vastuvõetamatu. Jah, ma pooldan võrdseid partnerlusi! Jah, kõiki maailma riike tuleb samamoodi kohelda, ent tingimusel, et nemad oma kohustustest kinni peavad! Siinkohal lõpetan, austatud juhataja!

Gerard Batten, fraktsiooni EFD nimel. – Lugupeetud juhataja! Tuneesia olukord näib üldiselt positiivne. Neil on kõige stabiilsem ühiskond Põhja-Aafrikas. Neil on tehniliselt demokraatia, kuigi lääne standardite kohaselt küll pigem pooldemokraatia, ent me ei tohiks neid selle eest kritiseerida, sest nad on suuri edusamme teinud. Olemas on ametlik poliitika täieliku demokraatia suunas töötamiseks ning Tuneesia on stabiilne ühiskond,

kus on kõrge isikurvalisuse tase. See on saavutatud islami äärmuslaste ja kommunistide allasurumisega, mis on maksmist väärt hind. Riigi ametlik poliitika on kultuurilise ühtsuse saavutamine – ühe riigi loomine. See on õppetund, millest paljud Euroopa riigid – kaasa arvatud minu riik, Ühendkuningriik – õppida võiksid.

Majanduse osas teevad nad edusamme. Ainult 7% rahvast elab allpool vaesuspiiri. Sellel on üks parimaid tervishoiustandardeid Põhja-Aafrika riikides ning suhteliselt kõrge eluiga. Poliitiliselt piirab nende põhiseadus kohti, mis ühel parteil esindajatekojas olla võivad, nii et 20% kohtadest jäetakse vähemusparteidele. See näib vägagi positiivsena võrreldes Ühendkuningriigi valimissüsteemiga, milles enim hääli saanud kandidaat võidab, mis minu arvates on vandenõu valijate vastu eesmärgiga hoida konservatiivid ja leiboristid sees ja kõik teised väljas. Nii et võib-olla peaksime midagi tuneeslastelt õppima.

Ühendkuningriigist rääkides kritiseerisid eelmisel nädalal mõningal määral minu parteid, Ühendkuningriigi Sõltumatus Partei mõned islami äärmuslased ja ilmselt liberaalidest ringkonnad, kui esitasime kava, et inimeste näod peaksid olema katmata avalikes hoonetes ja ka erahoonetes, kui asjassepuutuvad isikud sellist tingimust kehtestada tahavad. Ent vaadake, mida Tuneesia tegi. Seadus nr 108 keelab ära hijabi, mis läheb kaugemale sellest, mille keegi teine välja on pakkunud. Usuasjade minister Boubaker El Akhzouri lajatas, et hijab käib vastu riigi kultuuripärandile, pidades islami riietust ühiskonnas välisnähtuseks. Noh, islamiriigilt on sellist asja päris huvitav kuulda. Mida rohkem ma Tuneesia kohta teada saan, seda positiivsema mulje see jätab. Ent olen näinud mõningaid arvandmeid, mille kohaselt kulutatakse 70 miljonit eurot Euroopa Liidu naabrusskeemi põhiprojektidele. Minu valijad, kes on Londoni vaeseimate hulgas, ei saa sellist kulu endale lubada. Me tahame Tuneesiaga kaubandust, sõprust ja koostööd, ent mitte Ühendkuningriigi maksumaksja röövimise hinnaga. Aidakem neil suurendada oma demokraatiat ja arendada heaolu! Ning kui nad tahaksid tasuta nõu saada, võiksid nad Euroopa Liidust eemale hoida ning säilitada oma vabaduse ja sõltumatuse.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Kaubandussuhted Euroopa Liidu ja Tuneesia vahel on tihedad ja mitmetahulised. Tuneesia, mis saab aastas 80 miljonit eurot finantsabi, on suurepärane näide edukast arengupoliitikast. Tekkiva majandusena on riik võtnud Maghrebi juhtiva positsiooni. See oli esimene Vahemere riik, mis lõi Euroopa Liiduga vabakaubandusala ning saab nüüd sellest hea majanduskasvu läbi kasu. Tuneesia Vabariigilt eeldatakse seega konstruktiivse rolli mängimist aruteludes seoses EuroMedi tegevuskavaga kaubanduseks pärast 2010. aastat ja koostööga Maghrebi riikidega.

Nüüd võidaks meile andeks anda mõtlemise eest, et kõik oleks väga tore, kui ei oleks seda lõiku, mis ühendab Euroopa abi seoses partnerluslepinguga, et pidada inimõigustest kinni. Täpselt sellepärast ongi meil vastuolu – raha, mida kasutatakse Tuneesia majanduse stimuleerimiseks, kasutatakse ka diktaatorliku demokraatiavastase aparaaadi rahastamiseks ja toetamiseks. See on üldine probleem seoses meie arengu- ja assotsieerimisabiga. Me peame selles osas midagi ära tegema, sest Euroopa Liit ei saa propageerida inimõiguste kas või kaudset rikkumist Tuneesias, Kongs ega loomulikult ka Türgis, mis on kandidaatriik.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Tuneesia, nagu ka kogu Maghrebi piirkond, on tähtis strateegiline piirkond. Sellel on tohutu kasvupotentsiaal ja see on atraktiivne võimsate, mitte ainult majanduslike, vaid eelkõige Euroopa huvidega ala.

Hiljuti on Euroopa Liiduga algatatud ka programmid, mis edendavad piiriülest koostööd. Seega on aeg elavdada, kui seda kunagi üldse teeme, meie piiridel Euroopa Liidu ja Aafrika riikide vahel loodud suhteid, alustades Tuneesiast, võimendades täielikult selle piirkonna potentsiaali ning säilitades selle seonduva sotsiaal- ja majandusarengu, ent vabaduse ja julgeoleku raamides.

Suhe Vahemere riikide vahel on põhitegur, mis annab ambitsioonikale majandus- ja sotsiaalarengu programmile sidusust ja tugevust. Poliitilises mõttes võib öelda, et Tuneesia on riik, kus demokraatia on veel suhteliselt noor, ent sätestatud tegevuskava paistab olevat Euroopa Liidu ootustega kooskõlas.

Uute parteide tekkimine ja mõistlik naiste osakaal parlamendis pärast 2009. aasta oktoobri valimisi kinnitavad, et demokraatliku osalemise osas on tehtud olulisi edusamme. Ajakirjandusvabadust tuleb igal juhul edendada ja kaitsta, nagu ka naiste ja meeste võrdseid võimalusi ning üldisemalt ka põhilisi inimõigusi.

Selles raamistikus saame aidata Tuneesial lõpule viia ette võetud pingutused, eemaldades riigis inimeste arengult võimalikud takistused, ja seda kõike edasijõudnuma staatuse kontekstis.

Tuneesia keskne roll Vahemere piirkonnas ja riigis toimuv as tänapäevastamises nõuab tõsiselt ja tasakaalustatud lähenemist, mis toob kaasa Euroopa Liidu toetatavate väärtuste tingimusteta kinnitamise. Nüüd rohkem kui kunagi varem ei saa Euroopa Parlament teel demokraatia suunas lubada mingite vigade tegemist.

Selle asemel võivad konstruktiivne dialoog ja hoolikas diplomaatia ühtlustada veelgi suhet, mida tuleb tugevdada riigis, mida tuleb mõnedes sektorites – nagu õiglus ja ühinemisvabadus – aidata areneda, ent riigis, mis, ma kordan, on Vahemere piirkonnas stabiilsuse poliitika juures väga keskne ja oluline.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Tuneesia austamine tähendab ka selle demokraatliku opositsiooni austamist, mis üritab end organiseerida, ent mida surutakse alla, ja selle kodanikuühiskonna austamist, mis on samuti tuleviku opositsioon. Seega tahan tervitada parlamendiliikmeid, kes tänasel istungil osalevad, aga tahan saata oma tervitused ka neile, kes võivad tulevikus parlamendiliikmeteks saada, ent keda praegu ähvardatakse ja vangistada võidakse. Seega on meie arvates väga tähtis, et kodanikuühiskond end korraldaks ja demokraatlikku opositsiooni austataks hoolimata tõsiasjast, et see ei ole praegu korraldatud.

Hispaanias – võin seda öelda Hispaania liikmena Euroopa Parlamendis – kogesime ühiskonda, milles demokraatlikku opositsiooni diktaatorluse ajal piinati ja alla suruti. Kui opositsioon ei ole terroristlik, kui see on demokraatlik, on sellel väärtused, mis on tuleviku väärtused. Seega peame aitama seda opositsiooni, mis ei ole praegu korraldatud, ent on demokraatlik, ja mis võitleb Tuneesia üleminekuväärtuste ja nende väärtuste ühtlustamise eest. Peame sellel aitama ka ennast korraldada.

Peame aitama ka opositsiooni, nii et nad saaksid olla tuleviku juhid ja eestvõitlejad, võib-olla opositsioonis või valitsuses, ent demokraatlikus ühiskonnas on vaheldumine väga tähtis.

Seega ei ole see vägivalda laienemine, mida praegu näeme ning mis võib tulevikus intensiivistuda, parim vahend edasijõudnud staatuse saamiseks.

Me teame, et Tuneesia on olnud Euroopa Liidu ja Vahemere partnerluse liige, ning et see on nii vahemereliselt kui ka demokraatlikult meelestatud. Seega tahame, et see selle perioodi jooksul panustaks see ka demokraatlikku ühtlustamise ja suudaks end korraldada, nii et see saaks tõesti olla lojaalne liige ja liige, mis aitab kaasa Vahemere piirkonna muutmisele tekkivaks demokraatlike väärtustega piirkonnaks.

See on meie soov tulevikuks ja soovime seda Tuneesiale.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Ei ole kahtlustki, et Tuneesia on partner, millega Euroopa Liit peaks Vahemere piirkonna nimel ja kahepoolset tasandil suhted säilitama. Ent majandusteemasid silmas pidades peame meie kui Euroopa Liit nõudma ka demokraatlike toimingute läbipaistvust ja õigusriiki selles riigis.

Hoolimata sellest, et Tuneesia on stabiilne riik, ei ole see kahjuks riik, kus kõigist demokraatlikest standarditest kinni peetaks. Rahvusvahelised valitsusvälised organisatsioonid ütlevad, et sealsed julgeolekujõud piinavad vange ja tegutsevad karistamatult, sest kõrged ametnikud kaitsevad neid. Ajakirjandus- ja sõnavabadust on oluliselt piiratud ning ajakirjanike olukorda peetakse üheks hullemaks kõigist Araabia riikidest. Repressioonidel on sageli usuline taust. Kristlastest vähemuste tagakiusamine on muutumas järjest rohkem häirivaks. Tuneesia valitsus ei talu protestiavaldusi ega iseseisva opositsiooni olemasolu.

Pidades meeles, et Tuneesia oli esimene Vahemere riik, mis Euroopa Liiduga assotsieerimislepingu sõlmis, peame kindlasti nõudma lepingu tingimustest kinnipidamist. Inimõigustest ja demokraatlikest standarditest kinnipidamine Tuneesias peab olema eeltingimuseks selle riigiga edasise koostöö tegemisele.

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Vältimaks välja naermist – oleme täna hommikul paari kuulnud – tahaksin mainida mõningaid objektiivseid tõsiasju Tuneesia kohta, mis on Euroopa Liidu partnerriik.

Sotsiaalne olukord on arenenud väga soodsalt, tuues kaasa märkimisväärse keskmise sissetuleku suurenemise inimese kohta, ning nüüd vastavad enamik tuneeslasi keskklassi määratlevatele kriteeriumitele. Üle 90% tuneeslastest on sotsiaalhoolekandesse hõlmatud ning rohkem kui neljandik Tuneesia eelarvest on suunatud haridusele, mistõttu on riik üks esimesi, kes alghariduse osas aastatuhande arengueesmärgid saavutanud on.

Lõpuks, nagu Louis Michel veidi aega tagasi ära märkis, tunnustatakse ja tagatakse ka naiste õigusi. Ülikooli tasemel on naistudengeid rohkem kui meestudengeid ning 40% õppejõududest on naised. Neljandik poliitikutest, kohalikest ametnikest ja ajakirjanikest on naised. Paljud riigid oleksid sellise statistika peale kadedad.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Austatud juhataja, tahaksin omalt poolt lisada oma hääle neile, kes on juba kõnelenud, et hurjutada eriti murettekitavat olukorda, milles praegu ajakirjanik ja kirjanik Taoufik Ben Brik Tuneesias on.

Seoses sellega, et arreteeritud on mitmeid ajakirjanikke ja ametiühingu liikmeid, kes on kannatanud vägivalga ja väärkohtlemise all, ning välisajakirjanikele presidendivalimiste ajal riiki tulemise keelamisega jätkuvad repressioonid poliitiliste oponentide ja inimõiguste aktivistide vastu. Ära vusserdatud kohtuprotsessi järel ja perekonnast kaugel vangistuses olles, mis teeb külastamise raskeks, on Taoufik Ben Briki jäetud sellisesse tervislikku olukorda, mis paneb tema elu pärast muretsema.

Kuidas saab sellist olukorda mitte pidada raevukaks rünnakuks kellegi vastu, kes kellegi plaanid ära rikub? Sellel põhjusel ei tohi me kasutada kaubandust kui vastust kõigele. Vastupidi, minu arvates on väga tähtis, et Euroopa Liit kiirelt ja kindlalt reageeriks, nõudes Taoufik Ben Briki ja teiste süümevangide vabastamist.

Inimõiguste olukord on Tuneesias häirivalt halvenenud. See mõjutab Euroopa koostööd riigiga ning olukorra märgatav parandamine on üks eeltingimusi läbirääkimiste avamiseks Euroopa Liidu ja Tuneesia partnerlusele edasijõudnud staatuse andmiseks.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Meil on koostööks Tuneesiaga hea alus. Mainitud on assotsieerimislepingut ja vabakaubanduslepingut. Neelie Kroes ütles, et räägime Tuneesia majanduse ühisturgu integreerimisest. Nii kaugele saame minna riigiga, mis ei ole Euroopa Liidus, ning seega on see stabiilseks aluseks. Tuneesia on kindel ja sõbralik partner, millel on potentsiaali meie suhete edasiseks tugevdamiseks – tsiteerides taas Neelie Kroesi.

Just sellepärast, et meil need tihedad suhted on, saame oma kolleegidega rääkida kõigest neist teemadest, mis meile muret võivad tekitada. Mina isiklikult pean läbirääkimisi meie kolleegidega, kes on siin galeriis, ning arvan, et peame kõigest rääkima.

Ent selles suhtes ei tohiks me halvaga koos ka heast vabaneda. Tuneesias on meil ka olukord, kus riiki, mis Araabia riigina ilmalikult areneda tahab, ähvardavad äärmuslased. Elan kaasa kõigile, kes islami äärmuslaste vastu tegutsevad.

Ent mis puutub teistesse teemadesse, siis arvan, et teeme eesolevatel läbirääkimistel edusamme. Võime Tuneesiaga kõigest rääkida, sest see on usaldusväärne partner. Seega ootan huviga meie dialoogi jätkumist.

Cristian Dan Preda (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Nagu juba ära märgitud, on Tuneesia Euroopa Liidu tähtis partner. Mainiti ka Tuneesia sotsiaalvaldkonna väga tähtsat rolli. Tahaksin sellele lisada mõned tähtsad poliitilised aspektid, sest nagu juba öeldud, on Tuneesia ühiskond, mis harrastab mitmeparteilist poliitikat; küll piiratud ja kahtlemata kvoodiga opositsiooni jaoks, ent ikkagi mitmeparteilist. Ka soolise võrdsuse teemat on mainitud.

Kõigis riikides, Euroopa riikides, on need poliitilised arvamused kõrvuti ajakirjandusvabadusega, ning see ongi see, mis tegelikult erinevuse sisse toob, sest Tuneesias on selline vabadus küll olemas, ent see on piiratud, ja on ajakirjanikke, kes on raskustes.

Tekib järgmine küsimus: kas lähenemine Euroopa Liidule suurendaks seda vabadust või mitte? Minu arvates võiks Euroopa Liidule lähenemine aidata Tuneesia sotsiaalset arengut täiendada mõnede väga tähtsate poliitiliste edusammudega.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Austatud juhataja, volinik! Te loodate, et Tuneesia teeb demokraatlike reformide ja väljendusvabaduse valdkonnas edusamme. Teil on õigus seda teha, sest see on tegelikult lihtsalt kooskõlas assotsieerimislepingu ja kohustustega, mida Tuneesia Euroopa Liidu ees võtnud on.

Seetõttu olengi väga üllatunud Dominique Baudise ja Louis Micheli kommentaaride üle, mis näivad julgustavat teid seda meie suhte ja Tuneesiaga koostöö aspekti eirama ning lõpuks assotsieerimislepingu artiklit 2 hülutama.

Lisaks sellele on veel pikk tee minna, enne kui neist kohustustest kinni peetakse, otsustades – nagu minu kolleeg Sylvie Guillaume juba mainis – sõltumatu ajakirjaniku Taoufik Ben Briki saatuse põhjal, keda on eelmise aasta oktoobrist vangis hoitud pärast kohtuprotsessi, milles tema advokaadid ja menetlus olid seadusega täielikus vastuolus. Lisaks tema vabaduse vastuvõetamatule eitamisele on halvenemas tema tervis ning külastusõigusi on piiratud.

Seega küsin teilt, volinik: kas komisjon kavatseb assotsiatsiooninõukogu raames sekkuda ja nõuda Taoufik Ben Briki kohest vabastamist ning tagada, et tema olukorda ja tervislikku seisundit arvesse võetaks, vähemalt humanitaarsetelgi alustel?

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Kohtusin 14. jaanuaril Tuneesia delegatsiooni liikmetega. Meil oli aus mõttevahetus ja arutasime oma vastavaid vaateid.

Prantsuse alžeerlasena olen Maghrebile pühendunud ja võitlen ühtse pluralistliku ja demokraatliku Maghrebi eest. Inimõiguste küsimus on minu jaoks väga tähtis ja see on üks Euroopa Liidu põhiväärtusi. Nagu Tuneesias selgub, on arutelu selle teema üle väga tähtis ja asjakohane.

Eile hommikul kohtusin Taoufik Ben Briki naisega, kes juhib näljastreiki, ja ka Euroopa-Vahemere piirkonna inimõiguste võrgustiku aktivistidega, ning ma olen murelik. Tundub, et Taoufik Ben Briki elu on tema haiguse ja kinnipidamistingimuste tõttu ohus. Te mõistate kindlasti, et kui see mure peaks reaalsuseks saama, langeb Tuneesia võimude õlgadele väga suur vastutuskoores.

Lisaks kaubandussuhetele peame arvesse võtma ka sotsiaalküsimusi. See, et noored tuneeslased viskuvad Vahemerre, on suletud ühiskonna tagajärg, mis ei paku oma noortele mingeid väljavaateid. Kaitse fundamentalismi ja majanduslike nõuete vastu ei tohi saada inimõiguste eiramise ettekäändeks. Nüüd on tähtis tõeline areng inimõiguste valdkonnas. Me ei räägi siin vagatsevast dogmatismist, vaid kiireloomulisest olukorrast, mida Euroopa Liit peab aitama lahendada.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Põhja-Aafrika riigid pannakse sageli kõik ühte patta ning minu arvates ei ole see Tuneesia suhtes aus.

On mainitud võrdsust. Võrreldes paljude teiste Araabiamaadega on Tuneesia erandlik selle osas, et sellel on seadused laste ja ka naiste kaitsmiseks. Nagu juba mainiti, on Tuneesia ülikoolides rohkem nais- kui meestundeid ning elustandard on tõusnud. Riigi infrastruktuur on heas seisukorras. Pärast valimisi on selle parlament valinud – või määranud – inimõiguste komisjoni.

Tuneesia soov Euroopa Liiduga koostööd teha on võimalus, millest hoogsalt kinni peaksime haarama. Nüüd, kui Tuneesial on delegatsioon, mis Brüsselit ja Strasbourgi külastab ja oma tööle inimõiguste edendamise osas ja Euroopa Liiduga ühenduste arendamisel ja siivendamisel toetust palub, oleks minu arvates Euroopa Liidu põhimõtete vastane mitte võimaldada nendele palvetele positiivset vastuvõttu ja suhteid mitte edasi arendada.

Rosario Crocetta (S&D). – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Olen 1982. aastast saadik Tuneesiat kaks või kolm korda aastas külastanud ning käisin 6. jaanuaril katoliiklasena missal nagu alati, ning mul on raske mõelda Tuneesiast kui riigist, mis surub usuvabadust alla.

On probleeme, aga jumala pärast, ärgem vaadakem neid riike, mis üritavad edusamme teha, läbi Lääne riikide prisma, sest kui kasutaksime seda parameetrit, parameetrit, mida keegi täna hommikul Tuneesiaga seoses kasutab, keelataks teatud Euroopa riikidele tõenäoliselt sissepääs Euroopa Liitu, sest sealne vägivald ja vabaduse keelamine on suuremas mastaabis kui Tuneesias.

Seega tekib see teema ühe konkreetse fakti tulemusel: nimelt selle, et meie ees on riik, mis on Islami fundamentalismi keelustanud ja teeb pingutusi Euroopaga koostöö ja rahupoliitika välja kujundamise nimel ning üritab areneda. On probleeme. Minu arvates tuleb neid probleeme lahendada dialoogi ja sõpruse tugevdamise kaudu ning aidata neil riikidel rohkemat saavutada.

Neelie Kroes, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Olen auväärsetele liikmetele tänulik, et nad on nii avatud ja otsekohesed ning esitavad oma kommentaare nii, et kuigi mõnedel fraktsioonidel on erinevad lähenemised, on rõhk ikkagi sellel, kuidas saaksime lahenduse leida.

Seda öeldes tahan alustada, esitades ühe kommentaari vastuseks Harlem Désiri avaldusele. Ta viitas Louis Micheli kommentaarile. Olen kindel, et Louis Michel saab ise enda eest rääkida, ent olime ühes eelmises elus nii-öelda samas meeskonnas, nii et ma tean, milline on tema suhtumine sellesse teemasse. Kui Harlem Désir ütleb, et meil ei soovitata midagi teha, siis see ei ole mulje, mis minule jäi, ning loodan siiralt, et te ei saanud seda muljet ka minu avakommentaaridest.

Lähenemises on tõesti erinevus olemas. Mõned nõuavad lihtsalt võrdsetel alustel dialoogi ja Ioannis Kasoulides pooldab seda. On nõutud sõprussidemeid. Kõik need lähenemised tähendavad laua ümber istumist, küsimuste arutamist ja üritust leida üksmeel selle osas, kuidas lahendada mõnesid teemasid, mille osas me kõik ühel meelel oleme. Selles ei ole kahtlustki, sest inimõigused ja sõnavabadus on tõepoolest väga tähtis ja vajalik osa igast kokkuleppest.

Selle juures tahaksin korraks peatuda paaril küsimusel, mis tõstatati. Esiteks tugevdatud asutused. Üritame kõigil tulevaste kuude jooksul korraldatavatel või planeeritavatel kohtumistel edendada ja julgustada regulaarse dialoogi loomist, et saavutada vajalikke edusamme inimõiguste ja demokraatia osas.

Järgmise paari kuu jooksul toimub inimõiguste allkomisjoni kohtumine ning võite olla kindlad, et toimub sisuline dialoog, mis tegeleb küsimustega, mille üle me kõik muret tunneme, ja sellega, kuidas neile läheneda.

Tuneesias on inimõiguste rikkumise küsimuse osas sõnavõtjad regulaarselt viidanud tõsiasjale, et Tuneesiat on selle inimõigustealaste jäädvustuste eest kritiseeritud. Eelmise aasta oktoobris korraldatud presidendi- ja seadusandliku kogu valimistest saadik on tugevdatud opositsiooniparteide, ajakirjanike ja inimõiguste aktivistide vastaseid repressioone. Rahvusvaheline kogukond on teinud üsnagi selgeks, et selline võimude käitumine on vastuvõetamatu ja vastuolus Tuneesia rahvusvaheliste kohustustega. Nii et rõhutan juba öeldut – Euroopa Liidus ei tohiks olla mingit valestimõistmist: kohustused on kohustused ja me peame seda liini jätkama.

Tuneesia peab tõepoolest üles näitama suuremat pühendumist sellistele põhiväärtustele nagu inimõigustest kinnipidamine, demokraatia ja õigusriik. See peaks muide kinni pidama ka oma rahvusvahelistest kohustustest selles valdkonnas. Komisjon jätkab meie kaasamispoliitikat ja dialoogi nende teemade üle, eriti assotsieerimislepinguga loodud asutuste raames.

Samal ajal annab Euroopa Liit toetust, et parandada valitsemist ja edendada koostöö ja tehnilise abi kaudu justiitsvaldkonna reforme. Meie prioriteet on Tuneesiaga selles valdkonnas edusamme teha, edendades näiteks Euroopa demokraatia ja inimõiguste tagamisega seotud rahastamisvahendite raames aktiivselt inimõiguste aktivistide ja kodanikuühiskonna organisatsioone.

Tehakse pingutusi ka õiguskooostöö valdkonnas. Euroopa Liit annab 17,5 miljonit eurot kohtusüsteemi uuendamise tehnilise abiprojekti rahastamiseks. Mõned parlamendiliikmed on seda kritiseerinud, sest see rahastab Tuneesia presidendi õigussüsteemi.

Projektil on palju komponente. Need hõlmavad kohtunike ja juristide koolitamist, kohtute tehnilist toetamist, infrastruktuuri ja paremat teavet kodanikele. Kui see projekt on lõpule viidud, hindame tulemusi. Olen kindlasti nõus, et selles valdkonnas töötamine toob meile kaasa teatud poliitilised riskid. Sellegipoolest, kui tahame reforme soodustada, peame tegutsema. Vastasel juhul piirdub Euroopa Liidu koostöö vaid majandussektoriga. Me kõik oleme nõus, et see ei ole õige lähenemine ja see käiks vastu meie endi üldistele poliitilistele eesmärkidele suhtes Tuneesiaga.

Teema osas, mida Hélène Flautre ja Marie-Christine Vergiat puudutasid, ehk Tuneesia edasijõudnud staatuse osas arvan, et esmajärjekorras tuleks tähelepanu pöörata Tuneesiaga dialoogi jätkamisele ja tugevdamisele. Me teame, et see on piirkonnas tähtis Euroopa Liidu partner ja on teinud suuri edusamme majandusliku ja sotsiaalse ajakohastamise osas. Võib-olla on küsimus selles, kas kellegi arvates on klaas pooltäis või pooltühi. Lisaks sellele usume, et peame jätkama oma poliitikat nende Tuneesia jõudude toetamisel, mis töötavad oma riigi poliitilise, majandusliku ja sotsiaalse moderniseerimise suunas. Pooldame Tuneesia ettepanekuid, mille eesmärk on tugevdada suhet kahe partneri vahel. Nõukogu ja komisjon uurivad neid teemasid väga hoolikalt ning olen valmis teile edasiste arengute kohta raporteerima.

Teisest küljest, kuigi Tuneesiaga suhete tugevdamine on Euroopa Liidu huvides, peaks edasijõudnud staatuse andmine minu arvates hõlmama Tuneesia suurt pühendumist seoses inimõiguste ja valitsemisega, nii et, nagu öeldakse, tasuta lõunaid ei ole.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Edward Scicluna (S&D), kirjalikult. – Praegune arutelu näib mulle olevat sobimatu ajal, mil dialoog Tuneesia ja Euroopa Liidu vahel jätkub nii komisjoni kui ka parlamendi tasandil. Dialoog komisjoniga on hõlmanud mitmete alamkomisjonide kohtumiste korraldamist Tuneesia ja Euroopa Liidu assotsieerimislepingu raames (kaasa arvatud inimõiguste ja demokraatia alamkomisjoni), samas kui Euroopa Parlamendi tasandil hõlmas dialoog hiljutist tähtsat Tuneesia saadikutekojas esindatud nelja poliitilist parteid esindava Tuneesia parlamendi delegatsiooni külastust Brüsselisse koos Tuneesia parlamendi ja Euroopa Parlamendi kohtumisega, mis on kavandatud 2010. aasta märtsiks Brüsselis. Ajal, mil tähtis ja konstruktiivne dialoog Tuneesia ja Euroopa Liidu vahel jätkub, on minu arvates kahetsusväärne, et peeti arutelu, mis võiks protsessi õõnestada. Tagagem, et Tuneesia ja teised Euroopa Liidu välised riigid peavad majanduse, sotsiaal- ja poliitilises vallas Euroopa Liidu standarditest kinni! Ent tehkem seda hästi planeeritud ja struktureeritud dialoogiga.

3. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine

3.1. Hiljutised rünnakud religioossete vähemuste vastu Egiptuses ja Malaisias

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu resolutsiooni ettepaneku üle, mis puudutab hiljutisi rünnakuid religioossete vähemuste vastu Egiptuses ja Malaisias⁽¹⁾.

Marietje Schaake, autor. – Austatud juhataja! Egiptuse ortodoksi jõulude nädalal leidis aset rünnak, milles tapeti ja haavati 20 koptist egiptlast. Kuigi rünnakut võib vaadata kui kriminaalset tegu eraisikute vastu, nõuavad mitmed teised murettekitavad juhtumid meie jätkuvat keskendumist kõigi Egiptuse vähemuste austamisele.

Vägivalda ja viha ei saa religiooni nimel aktsepteerida. Inimestel on universaalne õigus usuvabadusele nagu ka vabadusele usust. Etniline ja religioosne mitmekesisus nõuab ärgast ühiskonda, mis suudab ühitada erinevused avatud arutelus; ühiskonda, kus igasuguse tausta või veendumustega inimesed teavad, et nende vabadused on tagatud.

Avatud ühiskonda saab realiseerida vaid siis, kui religiooni ja riigi eraldatust rakendatakse põhiseaduses ja kogu valitsuse süsteemis. Turvameetmed ei saa olla ainus vahend pluralistliku ühiskonna haldamiseks. Ent riiklikud erakorralised õigusaktid on Egiptuses kehtinud juba viimased 28 aastat. Vaba arutelu on võib-olla kõige võimsam vahend äärmusluse ja vägivalda vastu. Seega võib sõnavabadust – nii veebis kui ka väljaspool seda – näha Egiptuse valitsuse parima vahendina ühiskonnas pingete leevendamiseks.

Seega on väga lihtne mõista või aktsepteerida seda, et valitsuse jõud arreteerisid umbes 30 aktivisti, poliitikut ja blogijat, kes reisisid Lõuna-Egiptuse linna Nag Hammadis, et avaldada kaastunnet nende peredele, kes sektantliku vägivalda käigus tapeti. Arreteerimised on eriti silmatorkav näide sellest, mis on saanud mudeliks Egiptuse valitsuse sekkumisest kodanike õigusesse sõnavabadusele.

Midagi on väga valesti, kui inimesi koheldakse kui kurjategijaid lihtsalt selle eest, et nad üritavad kaasmaalaste suhtes kaastunnet ja solidaarsust üles näidata. Liiga paljudel juhtudel kuritarvitatakse avaliku korra säilitamise argumenti. 2008. aastast saadik ei ole egiptlased saanud registreerimata telefoniliini, ent kontroll ei ole täielik. Nüüd kehtivad uued eeskirjad, mille kohaselt peavad Wi-Fi kasutajad ühenduse eest maksma ja esitama e-posti aadressi, et neile saadetak salasõna ja kasutajanimi. See võimaldab valitsusel kasutajaid aktiivselt kontrollida. Lisaks sellele on parlamendis arutlusel seaduseelnõu, mis käsitleb võrgu reguleerimist, sätestades vanglakaristuse multimeedia sisu avaldamise eest ilma valitsuse loata.

Ent Egiptuse põhiseaduses on öeldud, et „sõnavabadus või arvamusvabadus on tagatud. Igal inimesel on seaduse piires õigus oma arvamust väljendada ja avaldada seda sõnaliselt, kirjalikult, fotograafias või teiste vahendite abil”. Enesekriitika ja konstruktiivne kriitika tagavad riikliku struktuuri ohutuse.

Kutsun Egiptuse valitsust üles mitte kasutusele võtma erakorralisi õigusakte, mis praeguste sektantlike pingete ajal põhiõigusi piiravad. Sobiv reaktsioon usu nimel täideviidud kuritegude suhtes on ainult kohane. Ent seda ei tohiks kasutada kui võimalust suruda rahvast tervikuna alla seadustega, mis piiravad vaba kõnet ja eneseväljendust. Ainult juhul, kui põhivabadusi kaitseb põhiseadus ja kõik õigusaktid on vabad, saab Egiptuses võimalikuks avatud ühiskond. Egiptuse valitsus peaks juhtima oma kodanikke sellel teel vabaduse suunas ning Euroopa peaks selle tugevaim partner olema.

Fiorello Provera, autor. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Resolutsioon, mille ma esitasin, on vastus mõnele traagilisele sündmustele, mis hiljuti Egiptuses ja teistes maailma riikides aset leidsid – just eile Nigeerias –, ning selle eesmärk on juhtida parlamendi tähelepanu järjest tõsisemale ja talumatule olukorrale, kus kristlaste kogukonna liikmeid kiusatakse taga ja tapetakse.

See ei ole resolutsioon Egiptuse valitsuse vastu, mis on taganud, et süüdlaste üle õigust mõistetakse. Pigem on see aeg mõelda suure ja murettekitava teema üle. Igal aastal tapetakse kogu maailmas, Vietnamis, Põhja-Koreas, Hiinas, Nigeerias ja Malaisias tuhandeid kristlasi ning miljoneid teisi kiusatakse nende usu tõttu erineval moel igapäevaselt taga. Need rünnakud muutuvad keset vaikust või ükskõiksust järjest sagedasemaks ja mürgisemaks ning tagavad kiire tegutsemise.

⁽¹⁾ Vt protokoll

Eelkõige peavad võtma kõik endale kohustuse muuta leviva usuviha kliimat ning ergutada sallivust ja mitmekesisuse aktsepteerimist. Euroopa on vägagi teadlik sõjatragedustest, milles katoliiklased ja protestandid on sajandeid üksteisega võidelnud, ning juudi holokausti pole tarvis isegi mitte mainida. Just oma ajaloo pärast peabki Euroopa sellel rindel kohustusi võtma.

Teine algatus võiks olla riiklike seaduste uurimine, mille kontekstis leiame eeskirju, mis kiusavad taga kristlasi või teisi usuvähemusi. Valitsusväliste organisatsioonide koostöö võiks selles projektis väga kasulik olla, ent valvsus on samuti tähtis tagamaks, et kui on olemas õigus usuvabadusele, siis seda ka rakendatakse.

See arutelu võiks olla võimalus käivitada ettepanek koostada Euroopa Parlamendi raport maailma usuvabaduse kohta.

Mario Mauro, *autor.* – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Usuvabadus on tegelikult selle resolutsiooni teema. Seega ei ole see identiteediga seotud ristsõda või üritus tekitada ühe või teise valitsuse jaoks probleeme, vaid selle fakti hukkamõistmine, et tänapäeva maailmas inimesed surevad, kuna nad usuvad Kristusesse või et neid diskrimineeritakse, sest nende usk erineb kellegi teise omast.

Seega nõustuvad kõik poliitilised fraktsioonid, et usuvabadusega on probleeme ja et sellega tuleb rahvusvahelises kogukonnas tõsiselt ja kindlalt tegeleda.

Seega palume nõukogul ja komisjonil ning eelkõige välisasjade kõrgel esindajal pöörata erilist tähelepanu vähemuste olukorrale, kaasa arvatud kristlastest vähemusele, nii et kogukondade vahelisele dialoogile ja austusele suunatud algatusi toetataks ja võetaks ette, kutsudes kõiki religioosseid asutusi üles sallivust edendama ja viha ning vägivalda olukordi vältima.

Véronique De Keyser, *autor.* – (FR) Lugupeetud juhataja! Egiptuses aset leidnud vahejuhtum võiks kindlasti juhtuda ka kusagil mujal. Auto möödub kopti kiriku lävest, rahva sekka tulistatakse. Tagajärg: seitse surnut (kuus kopti ja üks politseiametnik). Egiptuse võimud reageerivad kiiresti. Riigiprokurör otsustab – ja ma tsiteerin – et kolm Nag Hammadi sündmustes kahtlustatavat viiakse riigi erakorralise julgeolekukohtu ette süüdistusega ettekavatsetud mõrvas.

Malaisias vaidlevad kristlaste ja moslemite kogukonnad Allahi nime üle – vaidlus, mis toob kaasa kirikute rüüstamise ja riisumise.

Need uudislood, mida võib pidada tavaliseks, avaldavad mõju kogu maailmale, kaasa arvatud Euroopale. Usulise sallimatuse ja usufanatismi hoogustumine ohustab põhivabadust – kõigi usuvabadust, olgu nad usklikud või agnostikud. Kogu maailmas pannakse vähemuste vastu toime kuritegusid, olgu nad kristlased, juudid või moslemid. Kogu maailmas tapetakse või vangistatakse ka mitteusklikke mehi ja naisi, sest nad ei austa riitusi, dogmasid või usutavasid, millest nad end vabastanud on.

Mitteuskliku inimesena toetan tugevalt seda resolutsiooni, mis kutsub üles sallivusele, mitte Egiptuse või Malaisia häbimärgistamisele. Ent jättes mainitud juhtumid kõrvale, tahaksin välja tuua sellise riigi vastutuse, mis hoolib oma kodanike õigusest sõnavabadusele. Usun, et ilmalik riik on oma struktuurilt suurim usuliste erinevuste jaoks vajaliku ruumi tagaja. See on vorm, milles riik saab kõige paremini oma kodanikke kaitsta ning edendada dialoogi oma kogukondade vahel.

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

asepresident

Ryszard Antoni Legutko, *autor.* – Austatud juhataja! Teave vägivalda kohta kristlaste vastu Egiptuses ja Malaisias on vaid jäämäe tipp. Tahaksin öelda kolme asja.

Esiteks on kristlased saanud jöhkra vägivalda ohvriteks paljudes maailma riikides, mitte vaid kahes. Teiseks on kristlased saanud kõige enam tagakiusatavaks usuliseks rühmaks maailmas. Numbrid on jahmatavad – miljonites, mitte tuhandetes ega sadades tuhandetes. Kolmandaks on Euroopa ühiskondade, Euroopa valitsuste ja Euroopa Liidu reaktsioon ei ole siiaamaani olnud rahuldav: arglik, pelglik, väiklane, poliitiliselt ebakorrekne või puudub üldse.

Peame resoluutselt tegutsema, muidu arvavad kristlaste tagakiusajad, et neil on meie vaikiv õnnistus. Kas seda me tõesti tahamegi?

Heidi Hautala, *autor.* – (FI) Austatud juhataja! On kahetsusväärne, et maailmas on nii palju eri konflikte, mis on maskeeritud usu varju. Selles suhtes tuleb öelda, et maailmas on kristluse, islamiusu ja teiste uskudega

seoses väga palju mitmesuguseid fundamentalistlikke trende. Mina isiklikult olen budismiga seoses neid fundamentalistlikke püüdlusi vähem kogenud. Igal juhul on tähtis, et Euroopa Parlament võtaks vastu kindla seisukoha, kui toimuvad sellised vägivaldsed episoodid usurühmade vahel.

Tahaksin aga öelda, et eile juhiti parlamendi tähelepanu sellele, et 33 inimõiguste kaitsjat võeti suvaliselt vahi alla, kui nad üritasid toetada koptidest kristlasi, kellele selles resolutsioonis viidati ja kes pidid kannatama vägivalda. Nüüd tahaksin Egiptuse võimudele öelda, et peame tagama, et niimoodi ei takistataks inimesi teisi kaitsmast. Peame nõudma, et teistes olukordades inimõiguste kaitsjaid ei vangistataks ega koheldaks ebaõiglaselt. Antud juhul on eitamatu tõsiasi, et neid 33 koptide kaitsjat koheldi vangis ebainimlikult. Neid hoiti ebainimlikes tingimustes.

Loodan, et tulevikus pöörab parlament alati tähelepanu kõigile juhtumitele, kus usulise rühma vastu vägivaldatsetakse, mitte ei keskendu ainult kristlaste tagakiusamisega seotud teemadele.

(Aplaus)

Bernd Posselt, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Tuneesial, Egiptusel ja Malaisial on sallivusega seoses pikaajalised traditsioonid. Sellest annavad tõendeid nimed, nagu Tunku Abdul Rahman, Malaisia iseseisva riigi asutaja, või president Sadat, kelle sõnavõtt siin Euroopa Parlamendis oli nagu Magna Carta kristluse ja islami koosseksisteerimisele.

Täpselt seetõttu peamegi toetama nende riikide valitsusi nende võitluses islami äärmusluse ja kristlaste vastaste rünnakute vastu. Loomulikult on meil Euroopas kui peamiselt kristlaste mandril eriline kohustus seista kristlaste eest kogu maailmas, sest kui meie seda ei tee, kes siis?

Ent see puudutab selgelt usuvabadust ennast ning tahaksin näiteks tänada Malaisia valitsust tõsiasja eest, et Tema Majesteet Yang di-Pertuan Agong ja peaminister tegid 9. jaanuaril selle teema osas oma seisukoha selgeks. Soovime neile edu nende võitluses usulise sallivuse eest, mille osas see riik oli ja on ikka veel hea näide, ning see on midagi, mida meie kui partnerid, kes saavad avalikult rääkida inimõigustega seotud teemadest, peame Egiptuses, Tuneesias ja Malaisias säilitama.

Peter van Dalen, *fraktsiooni ECR nimel*. – (NL) Austatud juhataja! Usuvabadus on oluline osa inimõigustest. Kahjuks näeme seda, et kristlastel on eriti raske paljudes riikides, kus domineerib islamiusk. Selline on olukord muu hulgas ka Egiptuses. Koptidest ortodokssed kristlased, ent ka rooma katolikud ja protestantidest kristlased ning juudid on Egiptuses institutsionaalselt ebasoodsamas olukorras. Rõhutakse näiteks kristlaseks hakanud moslemeid. Seda on näha nende isikudokumentidelt, mis väidavad jätkuvat, et nad on moslemid, kuna usuvahetus on seaduslikult keelatud.

Viimase 10–20 aasta jooksul on vägivald koptide vastu tohutult kasvanud. Juba on teatatud rohkem kui 100 rünnakust, millel on tuhandeid ohvreid. Egiptuse valitsuse suhtumine on minu arvates selgrootu. Kolm meest on vahi alla võetud, ent üldiselt vägivalda kristlaste vastu talutakse. Kutsun nõukogu ja komisjoni üles hõlmama Egiptust otseselt dialoogi tagamaks, et sealne valitsus võtab teistsuguse lähenemise. Kui Kairo sellest keeldub, arvan, et see peaks meie ja Egiptuse suhetele tagajärjed kaasa tooma.

Joe Higgins, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – Austatud juhataja! Kõik, kes on pühendunud demokraatlikele õigustele ja usuliste veendumuste väljendamise vabadusele, mõistavad hukka kristlaste mõrvamise Egiptuses ja ka pommirünnakud kristlaste kirikutele Malaisias. Peaksime tähele panema järjest sagedasemaid rünnakuid usuvähemuste vastu ka Euroopas ning neid samamoodi hukka mõistma.

Malaisias on majanduslike ja valitsevate eliitide eri elemendid rassi ja usuga seoses juba ammu jagamise ja valitsemise taktikat kasutanud. Praegune rahvarinde valitsus on selles suhtes silmakirjalik: kuulutades avalikult välja n-ö ühtse Malaisia poliitika, mis väidetavalt hõlmab kõik usud ja vähemused, laveerib see kulsside taga, kasutades usulisi ja rassilisi jagunemisi, et kindlustada oma positsioon enamiku moslemitest Malaisia inimeste hulgas, nagu see tegi seoses nn Allahi otsusega.

Malaisias on ka suured majanduslikud lõhed. See on Kagu-Aasia kõige ebaühtlasem ühiskond. Praegune valitsus valitseb vennaliku kapitalismi alusel. See ongi tulemus ning töökohtadel toimub sageli rõhumine ja ametiühingute õigusi on tugevalt piiratud. Parim taust usuvabaduseks ja demokraatiaks Egiptuses ja Malaisias ning igal pool mujal on tõepoolest majanduslik õiglus ja demokraatia, kus jõukus ja võim on töötavate inimeste ja vaeste enamuse kätes ning ära võetud suurtelt korporatsioonidelt ja vennalikelt kapitalistidelt.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Austatud juhataja! Eile algas Hollandis kohutav poliitiline kohtuprotsess meie partei juhi Geert Wildersi vastu. Geert Wildersile, kes on Hollandi parlamendiliige ja Hollandi parlamendi

Vabaduse Partei juht, esitati süüdistus oma arvamuse avaldamise eest. Geert Wildersit kiusab taga vasakpoolsete eliit, sest ta hoiatab Hollandit, Euroopat ja kogu maailma fašistliku ideoloogia eest, mida nimetatakse islamiks. See on täielik häbiväärsus!

Lugupeetud juhataja! Hollandi ja Euroopa islamiseerumine ähvardab Euroopa judaistlik-kristlikku ja humanistlikku kultuuri, ja kui paljud, kaasa arvatud siinses parlamendis, teevad kõik selleks, et meeldida, ning lubavad islamiseerumise lainel neist üle pühkida, võitleb Vabaduse Partei Euroopa kultuuri eest. Austatud juhataja! Malaisias, Egiptuses ja paljudes teistes riikides, näiteks just sel nädalal ka Nigeerias toimunud barbaarsed juhtumid on islami kui sallimatu ja fašistliku ideoloogia tagajärg. Islamiriikides alandatakse ja mõrvatakse mittemoslemeid pidevalt. Malaisia ja Egiptuse sündmusi ei saa pidada isoleeritud juhtumiteks, vaid need on pärit ideoloogiast, mis nõuab austust, ent ei paku seda. See parlament võib tagada, et need kohutavad sündmused ei leia kunagi aset Euroopas, hakates koos Vabaduse Parteiga võitlema Euroopa islamiseerumise vastu. Palume teil kõigil seda teha!

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Räägime parlamendis üsna sageli eri foobiatest ja nende kahjulikust sotsiaalsest mõjust. Ma pean silmas ksenofoobiat ja homofoobiat. Kahjuks ei ole need kaks foobiast nimekirjas ainsad. On olemas ka nähtus nimega kristianofobia – kristluse kartus. Täpselt nagu teiste foobiast korral, on ka siin sotsiaalsed mõjud negatiivsed ja mõnikord ka traagilised, ning just sel põhjusel peaksimegi asuma eri kohtades üle kogu maailma kristlaste õiguste rikkumiste juhtumitega tegelema.

Võtame ette eri uskude järgijate juhtumid ja isegi nende inimeste omad, kes ühtegi usku ei tunnista. Ka kristlased ei tohi meie hoolet ilma jääda. Teeme seda sellepärast, et usuvabadus on üks Euroopa Liidu põhiväärtusi. Just sellel põhjusel mõistamegi hukka igasuguse vägivalla, diskrimineerimise ja sallimatuse kõigi uskude juhtide või nende järgijate vastu. Vägivallaakte teostatakse, kuna ohvri uskumused on põlastusväärsed, ning ei ole kahtlustki, et see väärib meie kriitikat.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Usuvabadus on õigus, mida on rahvusvahelistes ja Euroopa inimõiguste konventsioonides tunnustatud üle 50 aasta. Samal ajal oleme palju aastaid seisnud silmitsi järjest suureneva usuviha lainega, mis on kõige rohkem mõjutanud maailma kristlasi. Kristlastevastase kommunismi koha on tänapäeval võtnud peamiselt sõjakas islam. Egiptusel ja Malaisial on usuvabaduse põhiseaduslikud tagatised, ent radikaalsete islami ringkondade surve all ei kaitse sealsed valitsused kristlaste usuvabadust piisavalt hästi.

Euroopa Liit, mille käsutuses on uued välispoliitilised vahendid, peab rohkem sekkuma peksmistesse, rüüstamisse ja mõrvade põhjustaja ristiusuvastaste meeleolude vastasesse võitlusesse. Ainult ideoloogiline eelarvamus on see, mis paneb Euroopa Liitu seda praegu kõheldes tegema. Meie usaldusvärsus on kaalul.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tahaksin toetada oma kaasparlamendiliikme Fiorello Provera ideed, kes ütles, et usuvabaduse kohta tuleks koostada raport. Tahaksin kõigile meelde tuletada, et parlamendi eelmisel tööajal esitasime mina ja Mario Mauro ettepaneku koostada raport kristlaste olukorra kohta riikides, kus nad on vähemuses, riikides, kus domineeriv usk on islam. Kahjuks ei võtnud juhatus ettepanekut vastu, aga võib-olla oleks selline raport kirjutamist väärt. Nüüd esitan taas sama ettepaneku.

Resolutsioon, mida täna oleme vastu võtmas, peaks välja saatma selge sõnumi. Koptidest vähemuse moodustab 10% Egiptuse rahvastikust, ent isegi kui see oleks vaid 0,5%, peaks Euroopa Parlament ikkagi tegutsema, eriti olukorras, kus inimõigusi nii drastiliselt rikutakse.

Lugesin hoolikalt Rahvusassamblee presidendi kirja Jerzy Buzekile. Kirjas kinnitab ta, et juhtumid, millest ma kõnelesin, olid isoleeritud juhtumid. Mul on seda raske uskuda. Kopte on Egiptuses palju aastaid taga kiusatud. Proovigem seekord tagada, et meie abi sellele allasurutud vähemusele ei lõppe tühjade avaldustega.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Kristlasi ei kohtle halbade ja mõnikord ka vaenlastena mitte ainult Egiptus ega Malaisia, vaid ka Sudaan, Nigeeria ja paljud teised Aafrika ja Aasia riigid ning ühiskonnad. Ärgem peitkem neid tõsiasi! Ärgem matkem pead liiva alla nagu jaanalind! See on tõsine probleem ning kristlaste Euroopa parlament, kristlaste traditsioonid ja kristlaste pärand peavad sellest rääkima.

Ent me ei tohiks ka endale vastu rinda taguda. Hetk tagasi kõneles enne mind sõna võtnud parlamendiliige õigusega parlamendi patust seoses väljajätmisega eelmisel tööajal. Meenutan arutelu, mida pidasime paar nädalat tagasi, kui mõistsime õigusega hukka Hiinas Uyghuri moslemite vähemuse vastased rünnakud ja nende rõhumise. Ent samal ajal lükkasid teatud poliitilised fraktsioonid tagasi muudatusettepanekud, mille

eesmärk oli rõhutada, et kristlased kannatavad ka Hiinas ning on diskrimineerimise ohvrid. Me ei saa lubada olukorda, kus kaitseme mõnda usuvähemust, aga mõnda teist vähem või üldse mitte.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! Oleme mitmetest allikatest kuulnud murettekitavaid uudiseid Egiptuses ja Malaisias kristlaste vastu toimepandud kuritegudest. Seoses Malaisiaga tahaksin eelkõige öelda, et tunneme sügavat muret kirikute ründamise pärast riigis, mis on muidu olnud salliv ja mõõdukas.

Teiseks tahan mainida islami valitsusväliste organisatsioonide eeskujulikkude tööd usulise sallivuse nimel. Malaisia peaministri avaldused Allahi nime kasutamise üle päästsid valla avaliku rahulolematuse, mis on suunatud kristlaste kogukondade vastu. Islami valitsusväliste organisatsioonide eeskujulik suhtumine ja kõigutamatu avalik seisukoht peaministri avalduste suhtes on sellegipoolest olukorda rahustanud. Kahju, et me seda oma lõplikku resolutsiooni ei märkinud, sest minu arvates pöörame siin positiivsetele olukordadele liiga harva tähelepanu. Kas moslemeid ei peaks samuti kiitma, kui selleks on põhjust?

Usulist sallivust peavad edendama need, kellel on poliitiline võim, kuid seda tuleb teha ka rohujuure tasandil. On sama tähtis aru saada, et on olnud läbikukkumisi, kui tunnistada edusamme ja pakkuda selleks toetust.

Dominique Baudis (PPE). - (FR) Austatud juhataja! Egiptuses kristlasi tapnud fanaatiliste kurjategijate tegusid ei saa omistada kogu rahvale ja selle valitsusele. Oleks ebaaus pidada Egiptust ja egiptlasi vastutavaks selle kohutava veresauna eest, mille toimepanijad vastutusele võetakse.

Me ei tohi ühe kurjategija tegusid kogu riigi poliitikaga segi ajada! Ärgem kohelgem fanaatikuid ja muud rahvast samaväärselt! Kokkuvõttes, üritades sekkuda koptidest kristlaste ja moslemite kaaskodanike vahele, valame õli äärmuslaste tulle, kes tahavad idariikide kristlasi kujutada lääne vahendajatena.

László Tőkés (PPE). - (HU) Just hiljuti räägiti uudistes, et paar päeva tagasi võttis Egiptuse režiim vahi alla mitu kopti õiguste aktivisti, kes sõitsid Nag Hammadi asulas toimunud kuritegude paikadesse, et kaitsta ja toetada sealseid koptidest kristlaste kogukondi, kelle mitmed liikmed jõululaupäeval mõrvati. Egiptuse võimud, mis on moslemitest enamuse suhtes erapoolikud, üritavad koptidest vähemuse vastu toime pandud vägivaldaakte näidata vähem tähtsatena ning blokeerivad nüüd kristlaste seadusepärast enesekaitset diskrimineeriva erapoolikusega probleemi ühe külje suunas. Ameerika Ühendriikide valitsus on selle vastu selgesõnaliselt üles astunud. Teades, et koptidest kristlaste kogukond, keda peetakse pärismaisteks egiptlasteks, on üle 1500 aasta sageli olnud jõhkra rõhumise ohvriks, peab Euroopa Liit veelgi jõulisemalt ja selgemalt oma kaitset tugevdama, kui see siimaani teinud on.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Täna teid, et juhtisite taas tähelepanu usuvabaduse rikkumisele teatud riikides, täpselt nagu 2007. ja 2008. aastal! Huvitav, kas see on Euroopa Liidu nõrkus või ükskõiksus, mis ei lase sellel piirkonnas inimõigustest kinnipidamist järjekindlamalt edendada? Kuuleme pidevalt samu kaebusi ja pakume välja samu meetmeid.

Egiptus ja Malaisia on nende riikide hulgas, kus kristlased elavad äärmiselt ohtlikes tingimustes, seisavad silmitsi tagakiusamise, kodudest väljaviskamise, röövimiste ja mõrvadega, ning nende kirikuid suletakse. See toimub nii Maghrebis kui ka Iraanis, Indias, Hiinas, Pakistanis ja paljudes teistes riikides. Kristlasi kiusavad tavaliselt taga äärmuslikud rühmitused. Ent see kujutab endast ohtu kõigile kristlastele, juutidele ja moslemitele. Ma palun, et Euroopa Liidu esindajad ja Euroopa Parlamendi delegatsioonid kasutaksid ära kõiki võimalusi dialoogi, usulise sallivuse ja austuse suurendamiseks ning eri kultuuride koosseksisteerimise parandamiseks!

Mitro Repo (S&D). - (FI) Austatud juhataja! Tunnen Egiptuse olukorra pärast suurt muret sellega seotud ajaloolise, etnilise ja poliitilise tausta tõttu. Tegelikult on kopti kristlased ikka veel oluline vähemus. Egiptuses on umbes 10% rahvastikust ehk kaheksa miljonit kopti kristlased ning just sel põhjusel ongi nad endine enamus. Nad uhked selle üle ja ka oma idamaise kristluse traditsiooni üle. Seetõttu oli eelmise aasta jaanuaris jõuluürituste ajal toimunud provokatsioon eriti jultunud ja ette planeeritud. Lisaks sellele on paljudele koptidele vägivaldselt survet avaldatud, et nad muudaksid oma uskumusi, ning toime on viidud vägistamisi ja muid kuritegusid.

Egiptuse olukord on väga halb eeskujuteistele riikidele, kus samasugune kätemaksuspiraal aset võib leida, ja just seetõttu peabki Euroopa Liit olema valvas, rahutuste korral kohe sekkuma ning rõhutama rahuliku dialoogi tähtsust usuliste rühmituste vahel.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Kui toimub mõrv, eriti religioonist ajendatud, ei saa me loomulikult eriti muud teha kui öudusega kohkuda ja seda hukka mõista.

Ent see uus juhtum ja uus kuritegu Lähis-Idas on tegelikult tõend üldistest arengutest ja jätkuvast sallimatusest usuvabaduse vastu ning austuse puudumisest nende vastu, kes on erinevad. See tähendab, et on palju ilmakaari, kus usulisi väärtusi ei austata.

Põhjus, miks Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon tegi ettepaneku, et see arutelu edasi lükataks, või pigem, et arutelusid Egiptuses ja Malaisias inimõiguste ja usuvabaduste austamise üle eraldi peetaks, on see, et peame tegelema selle teemaga väga tundlikult ja tegelema iga riigiga eraldi. Egiptus ei ole kindlasti kõige hullem näide usulisest sallimatusest. Hoopis vastupidi.

Charles Tannock, (ECR). – Austatud juhataja! Kahjuks on islamimaailmas suurenemas üldine Jihadi võitlusvaim, mis on nende hulgas suunatud mittemoslemitest kogukondadele – eriti tähendab see pigem kristlasi.

Koptidel, kes esindavad üht vanimatest kristlaste kirikutest maailmas, on suur diasporaa Londonis, mida mina esindan. Nende juhid on minu juurde pöördunud ja kaevanud halveneva olukorra üle Egiptuses, mida korraldab Moslemi Vennaskond. Hoolimata president Mubarak valitsuse suurtest pingutustest eesmärgiga neid kaitsta, on asjad halvemaks läinud.

Oleme tunnistanud samasugusele loole Assiüria kristlastega Iraagis ning Palestiina ja Pakistani kristlastega, ning nüüd, nagu esimest korda näeme, ka Malaisias.

Parlament on – minu arvates liiga kaua – ignoreerinud kristlaste vähemuse õigusi ülejäänud maailmas, ent nad otsivad Euroopa Liidult ja Ameerika Ühendriikidelt kaitset. Nii et mina tervitan seda resolutsiooni.

Gerard Batten (EFD). – Lugupeetud juhataja! Kristlaste ja teiste usuvähemuste tagakiusamine on islamimaades aina kasvamas. Kristlasi, kes on elanud sellistes riikides nagu Egiptus ja Vahemere piirkonnas peaaegu 2000 aastat, kiusatakse järjest rohkem taga ning tõrjutakse oma esivanemate kodumaalt välja. Seda sallimatu fundamentalistliku ja äärmusliku islami ideoloogia – islamifašismi – kasvava võimu tõttu

Lääne meedia kajastab kristlaste vähemuste ja teiste tagakiusamist islamimaailmas väga vähe. Meedia ei peaks mitte ainult tagakiusamisest raporteerima, kui see aset leiab, vaid peaks avalikkusele ka selle põhjuseid selgitama. Nad peaksid selgitama, kes seda teeb, nimelt moslemitest fanaatikud, ning miks nad seda teevad – islami ideoloogia sallimatute ja vägivaldsete vealiinide tõttu.

Kogu maailma demokraatlikud valitsused peaksid sellistele riikidele nagu Egiptus avaldama maksimaalset diplomaatilist survet, et seda talumatut tagakiusamist alla suruda.

Neelie Kroes, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Komisjon on väga šokeeritud ja kurb selle tõttu, mis juhtus Lõuna-Egiptuses Nag Hammadis koptide jõululaupäeval: kuue kopti ja moslemist politseiniku traagiline surm mõõdasõidul tulistamises.

Oleme kindlad, et ametivõimud tegutsesid kiirelt, et leida ja vahi alla võtta selles kohutavas kuriteos süüdistatavad, ning põhjalik uurimine ja süüdlaste vastutusele võtmine saadab välja selge signaali, et usulisel mõjul põhinev vägivald ei ole Egiptuse ühiskonnas vastuvõetav.

Egiptuse põhiseadus sätestab usuvabaduse ja usu vaba praktiseerimise. Ent kuuleme kaebusi koptide ja teiste usuvähemuste, nagu Bahá'ide diskrimineerimise kohta töökohal ja õigussüsteemi poolt. Oleme teadlikud mitmete kristluse omaks võtnud isikute, nagu Maher El-Gohary ja Mohammed Hegazy, raskustest Egiptuse kohtutes. Tõstatasime need küsimused meie tavapärase poliitilises dialoogis Egiptusega.

Me saame aru, et valitsus üritab tegeleda mõnede koptide kaebustega, eemaldades näiteks takistused, mis aeglustavad ja piiravad kirikute ehitamist ja taastamist. Kiidame sellised tegemised heaks ja julgustame neid ning kutsume valitsust üles tuvastama usuliste pingete põhjuseid Egiptuse ühiskonnas ning nendega tegelema ja lõpetama igasuguse diskrimineerimise nende vastu, kes kuuluvad teistesse religioonidesse.

Vandalismiaktid Malaisia kirikute vastu pärast ülemkohtu otsust sõna „Allah” kasutamise üle tekitasid tõsist muret. Valitsus ja ka opositsioon, kaasa arvatud Malaisia islamipartei ning 130 moslemite valitsusvälist organisatsiooni, on kõik need rünnakud tugevalt hukka mõistnud. Valitsus on suurendanud turvameetmeid, et kaitsta kõiki pühakodasid, ning kinnitanud ka oma kohustust kaitsta Malaisia sotsiaalset ja usulist harmooniat ning usulise ja etnilise mitmekesisuse kultuuri.

Malaisia föderaalne põhiseadus sätestab, et islam on föderatsiooni religioon, ent föderatsioonis võib rahus ja harmoonias harrastada ka muid religioone.

Julgustame ametivõime algatama võimalikult kiiresti kõikehõlmavat uskudevahelist dialoogi kõigi usuliste veendumustega, et edendada vastastikust mõistmist, nii et Malaisia saaks jätkata rahulikku arengut etnilises ja sotsiaalses harmoonias. Selles suhtes on Malaisia siseministeeriumil eriti suur vastutus oma selgitada kodanikele põhjalikult ja objektiivselt kaalulolevat küsimust.

Mõistame tugevalt hukka kõik usust põhjustatud sallimatuse juhtumid kõigi inimeste vastu igal pool. Kahjuks ei ole ükski riik selle eest kaitstud. Kutsume avalikke võime üles täielikult kaitsma kõiki religioosseid kogukondi, kaasa arvatud kristlasi, diskrimineerimise ja mahasurumise eest.

Komisjon peab usuvabadust kui Euroopa Liidu inimõiguste poliitika keskset doktriini väga tähtsaks, tõstatades küsimuse poliitilises dialoogis riikidega, kus probleem kestab, toetades kohalikke inimõigustega seotud projekte ja edendades aktiivselt usuvabadust ÜRO foorumitel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Carlo Casini (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Hääletades ühisresolutsiooni poolt, rõhutan Malaisias eranditult nominalistlikule teemale reaktsioonina aset leidnud vägivaldade suurt tõsidust.

On tõepoolest kindel, et nii kristlased kui ka moslemid usuvad vaid ühte jumalat, kes on kõigi inimeste, nii uskujate kui ka uskmata jumal. Tõsiasi, et talle viidatakse mitmesuguste nimedega, on täiesti teisejärguline. Väide, et moslemite jumal on ainult moslem ja seega saavad teda paluda ainult moslemid, kasutades traditsioonilist moslemi nimetust, tähendab tagasiminekut esivanemate ja hõimude vaate juurde, et igal inimrühmal on oma jumal. Teiste sõnadega tähendab see vastuolu monoteistlikule ideele, mis teeb universaalsed religioonid, mis nagu kristlus ja islamiusk on vastu ebajumalakummardamisele ja polüteismile, suurteks religioonideks, mis on inimestele südamelähedased.

Koptide tagakiusamine Egiptuses ei ole sugugi vähem tõsine. Monoteistlikud religioonid, mis on väidetavalt ja ka tegelikult vendluse ja rahu edendamise jõud, tekkisid Vahemere kallastel. Ent on tähelepanuväärne, et just Vahemere kallastel, Jeruusalemmas – Jumala, Allahi ja Jehoova uskujate jaoks pühas linnas – on põhiline kasvupind konfliktidele.

Just Egiptus on piirkonna kõige võimsam riik, kus kristlased ja moslemid peavad rahumeelselt kõrvuti elama, et mängida lepitavat rolli kogu Vahemere lõunapiirkonnas.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Toetan resolutsiooni ühissetepanekut hiljutiste rünnakute kohta kristlaste kogukondade vastu, sest see mõistab tugevalt hukka igasuguse usul või usumustel põhineva vägivalda, diskrimineerimise või sallimatuse. Minu arvates on väga tähtis toetada kõiki algatusi, mille eesmärk on julgustada dialoogi ja vastastikust austust kogukondade vahel ning mis üritavad kaitsta põhiõigusi, nagu mõttevabadus, südametunnistusevabadus ja usuvabadus.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Naised ja mehed üle kogu maailma kannatavad jätkuvalt kõige jõhkramat tagakiusamist lihtsalt selle tõttu, et nad usuvad Jumalat samamoodi, nagu teda austatakse alates Atlandi ookeanist kuni Uurali mägedeni. Muude riikide hulgas Hiina, India, Iraagi, Pakistani, Türgi ja Vietnami tehtud avalduste järel mõistis parlament täna Egiptuses ja Malaisias kristlaste ahistamise hukka.

Euroopa vaatab seda kõike suhteliselt ükskõiksealt. On isegi neid, kes kaitsevad seda tegevusetust, paludes austust teiste inimeste kultuuri ja usuvabaduse vastu. Euroopa vaikus teema osas, tõeliselt hämmastav piirkonnas, mille päritolu, kultuur ja traditsioonid on kristlusest läbi imbnud, ähvardab kõrvulukustavaks muutuda...

See tuletab meelde Bologna peapiiskopist kardinali kommentaari varasemate tagakiusamiste kohta, mis asjakohaselt illustreerivad meie aja vaimu, milles ta märkis, et inimesed muretsevad pigem jääkarude saatuse pärast kui tuhandete kristlaste pärast, kelle elusid pidevalt ähvardatakse.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), kirjalikult. – (PL) Järjekordne aasta, 2010, on alanud kristlaste verise tagakiusamisega paljudes maailmajagudes. Meie kui Euroopa Parlament ei saa nende kuritegude ja vägivaldade juures passiivseks jääda. Kristlaste olukord on sama dramaatiline ka riikides, mida tänases resolutsioonis mainitud ei ole, näiteks Põhja-Koreas, Iraagis, Indias ja Sudaanis. Vietnami on suurenenud katolikevastased rünnakud. Liikmena Poolast, mis on sügavate kristluse traditsioonidega ja pikkade austuse traditsioonidega riik, kus elab palju usulisi kogukondi, tahan väljendada oma solidaarsust ohvrite

perekondadele. Egiptuse ja Malaisia ametivõimud peavad kristlastele ja teiste kogukondade ja usuvähemuste liikmetele tagama võimaluse nautida kõiki inimõigusi ja põhivabadusi, või Euroopa Liit kohaldab neile sanktsioone. Sellel põhjusel peaksime toetama resolutsiooni hiljutiste rünnakute kohta kristlaste kogukondade vastu.

Csaba Sógor (PPE), kirjalikult. – (HU) Hiljutisi rünnakuid kristlaste kogukondade vastu Egiptuses ja Malaisias saab vaadata kahest eri vaatenurgast. Esiteks peame rõhutama, et Euroopa Liit kui nende Euroopa riikide ühendus, mis on saavutanud kõrge demokraatia ja õigusriigi taseme, ei tohi usulise sallivuse, inimõiguste ja vähemuste õiguste vaimus selliseid sündmusi vaikuses mööda lasta, ükskõik, kus need siis maailmas ka toimuvad. Peame valitsustele, mis üritavad meiega häid suhteid jätkata, selgeks tegema, et Euroopa nõuab oma partneritelt laialdaselt aktsepteeritud universaalsete inimõiguste normidest kinnipidamist ja et inimõigustega seotud probleemid võivad tulevaste suhete arenemist mõjutada. Samal ajal ei tohi me unustada Euroopa Liidu territooriumil toimuvaid inimõiguste rikkumisi.

Mõnedel juhtudel tuleb usulist sallivust ning inimõigusi ja vähemuste õigusi – kaasa arvatud vähemuskirikute liikmeid – ka Euroopa Liidu liikmesriikides edasi arendada. Kui Euroopa tahab maailmale eeskujuks olla, ei saa see lubada, et keegi selle territooriumil oma usuliste veendumuste, etnilise päritolu või rahvuslikku vähemusse kuulumise tõttu diskrimineerimist kannatama peaks. Me näeme, et Egiptuses kehtivad õigusaktid tagavad samamoodi usuvabaduse, ent praktikas näitavad kristlaste kogemused vastupidist. Kahjuks leiame samasuguseid vasturääkivusi ka Euroopa Liidu liikmesriikide seaduste ja igapäevatavade vahel.

3.2. Inimõiguste rikkumised Hiinas, eriti Liu Xiaobo juhtum

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu seitsme resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitlevad inimõiguste rikkumist Hiinas, eriti seoses Liu Xiaobo kohtuasjaga⁽²⁾.

Renate Weber, autor. – Austatud juhataja! Eelmisel kuul mõisteti Liu Xiaobo, väga tuntud kirjanik ja poliitiline aktivist, 11 aastaks vangi n-ö riigivõimu kukutamise algatamise eest. Ta võeti vahi alla rohkem kui aasta tagasi pärast dokumendi „Harta 2008” koostamist – harta, mille allkirjastasid rohkem kui 10 000 tavalist Hiina kodanikku, nõudes demokraatlikus ühiskonnas kõige tavalisemaid asju: õigust sõnavabadusele, avatud valimistele ja õigusriigile.

Liu Xiaobo süüdistamine, mis põhineb ainult tema rahulikel algatustel, ning tema juriidiline ahistamine ei ühildu kindlasti mitte rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste ja põhivabaduste normidega. Seega peaksime tungivalt nõudma Liu Xiaobo tingimusteta vabastamist, miks peaks aset leidma otsekohe.

Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liidu ja Hiina vahelised suhted keskendunud peamiselt majanduslikule mõõtmele, mis on varjutanud riigi demokraatlikku mainet ja suuri inimõiguste rikkumisi, mis Hiinas süstemaatiliselt toimunud on.

Paar päeva tagasi tunnistas üks politseiametnik esimest korda, et kuulus inimõiguste advokaat ja 2008. aasta Nobeli rahupreemia laureaat Gao Zhiseng oli pärast aastapikkust Hiina ametivõimude juures vahi all olemist kaduma läinud. Paljud inimesed kardavad, et ta võib surnud olla. Paar nädalat tagasi eiras Hiina valitsus Euroopa Liidu palvet mitte hukata Briti kodanikku.

On eriti häiriv näha, kuidas Hiina valitsus eirab oma rahvusvahelisi kohustusi inimõiguste vallas. Paneb ju mõtlema, miks Hiina praeguses olukorras ÜRO inimõiguste nõukogule oma kandidatuuri esitas – kas lihtsalt selleks, et muuta seaduslikuks seda, kuidas see inimõigusi alla surub?

2009. aasta aprillis andis Hiina valitsus välja riikliku inimõiguste kava, pika dokumendi, mis ei näi olevat midagi enam kui tükk paberit. Ei tohi olla mingeid kahtlusi. Euroopa Parlamendil on kohustus hinnata põhjalikult Euroopa Liidu ja Hiina vahelise inimõiguste dialoogi tulemusi.

Tunne Kelam, autor. – Austatud juhataja! Hiinas on toimunud muljetavaldav majandusareng. Ent osa sellest arengust on saavutatud selliste meetodite kasutamisega, mis on ilmselges vastuolus universaalselt aktsepteeritavate humaansete normidega. Lootused, et sellised üritused nagu olümpiamängud motiveeriks Hiina võime näitama üles suuremat austust demokraatlike normide suhtes, on asjatuks osutunud. Vastupidi, repressiooniaktid on sagenenud ja peame sellest tõsiasjast omad järeldused tegema.

⁽²⁾ Vt protokoll

Praegu tunneb Euroopa Parlament muret prominentse inimõiguste aktivisti ja õpetlase, põhiseaduse reformimist ja inimõiguste kaitsmist nõudva dokumendi „Harta 2008” allkirjastaja Liu Xiaobo saatuse pärast. Selle harta on julgelt allkirjastanud üle 10 000 Hiina kodaniku. Eelmisel kuul mõisteti Liu Xiaobo 11 aastaks vanglasse. Täna palume tema kohest ja tingimusteta vabastamist. Väljendame oma solidaarsust nende Hiina kodanike rahulike tegevuste suhtes, kes pooldavad demokraatlikke reforme ja inimõiguste kaitsmist, millele Hiina valitsus on pühendunud.

Véronique De Keyser, autor. – (FR) Austatud juhataja! Kiireloomulised resolutsioonid on alati raske ülesanne, sest sageli peegeldavad need pigem poliitilist võimetust kui erakorralist humanitaarolukorda. Nn nimetamise ja häbistamise strateegia, mida me igal kuul rakendamine, on viimane õlekõrs. See näitab selgelt, et kõik muud dialoogipidamise või surveavaldamise vahendid on osutunud ebaefektiivseks ja et kui leiame end tegutsemiseks võimetuna, mõistame asju hoopis hukka.

Hiina puhul ei ole ma kindel, et kiireloomuliste resolutsioonide arvu suurendamine, nagu me teinud oleme – 2009. aasta märtsis, 2009. aasta novembris, 2010. aasta jaanuaris ja 2010. aasta märtsis koos teise kavandatud resolutsiooniga – on kasulik. Seda mitte selle tõttu, et alahindan Hiina raskusi demokraatiale ülemineku haldamisel, vaid seetõttu, et minu arvates ei ole pidevalt ründel olles vale mitte eesmärk, vaid strateegia. On teisigi veenvamaid poliitilisi vahendeid.

Olin esimene, kes palus resolutsiooni uiguuride kohta ning lootis kurvalt ja asjatult, et niimoodi saaks surmanuhtlust vältida. Meie fraktsiooni nimel tahaksin avaldada toetust Liu Xiaobole, hiljuti süüdi mõistetud Tiananmeni dissidendile, kelle ainus kuritegu on tema kirk demokraatia vastu. Ent ma keeldun Hiinat iga kahe kuu järel häbiposti löömast, lihtsalt sellepärast, et see ei pane seda alla andma. Tegelikult hoopis vastupidi, sest kuna see põhiline kaubanduspartner, riik, millel on ÜRO julgeolekunõukogus alaline koht ja mis intensiivselt kasvab ning on demokraatlike muudatuste keskmes, mida vajame kliimamuutusega võitlemiseks, peab see riik olema partner, millele saab rääkida mõned põhitõed, ent mida austatakse tehtud pingutuste eest. See aspekt ongi resolutsioonist puudu.

Nendel poliitilistel põhjustel ongi minu fraktsioon oma allkirja eemaldanud. Ent tagamaks, et inimõiguste teemas, mida mina hindan vähemalt sama palju kui teie, ei ole mingit kahemõttelisust, hääletab minu fraktsioon kõigi sellega seotud muudatusettepanekute poolt. Mis puutub hääletuse lõplikku tulemusse, siis see sõltub meie esitatud muudatusettepanekutest.

Marie-Christine Vergiat, autor. – (FR) Austatud juhataja! Hiina on suur rikka ajaloo ja tohutu arengupotentsiaaliga riik. Eelmisel aastal Pekingis korraldatud olümpiamängud ei toonud kaasa selliseid tulemusi, mida mõned ootasid.

Suhe, mida Euroopa Liit Hiinaga säilitada suudab, on väga tähtis. Meie kui Euroopa Parlamendi liikmete kohustus on kõlavalt ja selgelt välja öelda, mida peame tähtsaks ja mis on vastuvõetamatu.

On tõsiasi, et inimõiguste olukord Hiinas on vastuvõetamatu. Liu Xiaobo juhtum, kes mõisteti süüdi oma riigis demokraatlike reformide nõudmise eest, koos üle 10 000 kaaskodanikuga, on sellest heaks näiteks. Kas julgen öelda, et minu arvates on sellise mobiliseerimise võimalikuks muutmine selles riigis pigem saavutus kui kuritegu?

Peame nõudma Liu Xiaobo ja kõigi meeste ja naiste vabastamist, keda nagu tedagi, ahistatakse ja vangistatakse vaid ühe kuriteo eest – inimõiguste kaitsmise eest, ja konkreetsemalt ühe kõige põhilisema õiguse eest, nimelt sõnavabaduse kaitsmise eest.

Nagu üks minu kaasp Parlamendiliige ütles, hukati hiljuti üks Briti kodanik hoolimata tõsiasjast, et ta oli vaimselt haige. See on esimene kord rohkem kui 50 aasta jooksul, mil Hiinas eurooplane hukati. Sõnavabadust ignoreeritakse iga päevaga tõepoolest veidi rohkem, nagu avaldas meile hiljuti Google, mis on sellegipoolest tuntud kui operaator, mis annab Interneti-kasutajatele kui mitte parima, siis vähemalt halvima kaitse.

Kõigile on teada, et Hiinas tegutsema hakkamiseks peab operaator täitma Hiina võimude nõude paigaldada tarkvarafiltrid, millega isegi Google on nõustunud. Me ei saa aktsepteerida valitsust, mis tegeleb Interneti-piraatlusega ja keelab Interneti-kasutajaille nende sõnavabaduse.

Euroopa asutused peavad jõud ühendama ja selles osas tegutsema hakkama. Hiina Interneti-kasutajad peavad saama juurdepääsu tsenseerimata teabele. Euroopa Liidul on kohustus toetada Interneti-ettevõtteid, mis keelduvad aitamast Hiina võimudel Interneti tsenseerida või veelgi hullem, arreteerimast inimõiguste kaitsjaid, demokraate või isegi ajakirjanikke, nagu Liu Xiaobo 2005. aasta aprillis.

Kokkuvõtteks, head kolleegid, lõpetan oma sõnavõtu, paludes teil meeles pidada surmajuhtumeid Tiananmeni väljakul! Sajad noored hiinlased said 1989. aasta 3. juuni ööl surma. Nüüdseks on sellest möödunud 20 aastat, mis on kurb tähtpäev, mida peaksime mäletama, avaldades austust nendele noortele ohvritele. Ent mitte kõik 1989. aasta sündmused ei vääri sama tähelepanu.

Charles Tannock, autor. – Austatud juhataja! Tõsiasi, et arutleme siin parlamendis taas Hiina inimõiguste rikkumise üle, näitab, et Pekingi kommunistlik autoritaarne juhtimine on otsustanud igasugused poliitilised eriarvamused alla suruda.

Ent see tõsiasi ei tohiks meid takistada neid teemasid parlamendis üles võtmast. Minu arvates ei ole meil mitte ainult kohustus seda teha, vaid võlgneme selle ka Hiinas inimõiguste kuritarvitamise ohvritele, nagu Liu Xiaobo, kellest enamikule pole hääleõigust antud. Seetõttu arutamegi täna taas seda teemat.

2008. aastal Hu Jiale Sahharovi auhinna andmine näitas maailmale tõepoolest, kui tõsiselt me Euroopa Parlamendi liikmetena suhtume inimõiguste teemasse Hiinas. Võtame seda tõsiselt, kuna Hiina on tõesti tähtis. Selle tohutu suurus ja ülemaailmne haare, selle sõjaline jõud ja majanduslik võim sunnivad Euroopa Liitu leidma strateegilist partnerlust, mis põhineb vastastikusel austusel ja julgeolekul.

Võib-olla põhineb meie suhe Hiinaga lõpuks samuti meie ühistel demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi väärtustel: võime vaid loota. Arvan, et me kõik ootame sellegipoolest päeva, mil seda tõesti Hiina Rahvavabariigis praktikas näha saame. On arvatud, et sellised ideaalid on Aasiale kuidagi võõrad. Vaatan alati demokraatlikku Taivani ja suurt demokraatlike ilmalike vabas ühiskonnas lakkavate traditsioonidega Indiat, mis näitavad põhimõtteliselt, et idee, et Hiina Rahvavabariik ei saa demokraatlik olla, on vale.

Heidi Hautala, autor. – (FI) Austatud juhataja! Liu Xiaobo kohtuasja juures on tähtis see, et nüüd on koguni 10 000 inimest avalikult talle toetust avaldanud ja minu arust peaks Euroopa Parlament nende inimeste julgust tunnustama ja neid selle eest kiitma.

Samal ajal peame endile meelde tuletama, et Hiina ise on andnud lubadusi inimõiguste olukorra parandamiseks. Hiina üritas ühineda inimõiguste nõukoguga, öeldes, et pühenduks inimõiguste edendamisele ja kaitsele ning toetaks selles valdkonnas kõrgeimaid standardeid. Seega on need Hiina enda lubadused ÜRO ees ja nendele peaksimegi viitama.

Resolutsioonis kõneldakse ka inimõiguste dialoogidest Euroopa Liidu ja Hiina vahel, ning ükskõik, kui optimistlikud me ka olla tahaksime, on lõpptulemuseks ikkagi see, et neist on vaevalt mingit kasu olnud. Euroopa Liidu asutused peavad omavahel mõtlema ka sellest, kuidas saavad parandada oma strateegiaid ja panna Hiina mõistma, et selle kohutused inimõigustega seotud teemades on ka meie asi ja et meievahelise koostöö tulevik sõltub suuresti neist.

Kokkuvõttes võiksime küsida, miks on Euroopa Liidu poliitika Hiina osas nii segane ja ebahühtlane, ja mis meie selle osas ära saaksime teha. Euroopa Parlament toetab omalt poolt kindlasti komisjoni ühises pingutuses luua Hiinaga uus strateegia.

Cristian Dan Preda, fraktsiooni PPE nimel. – (RO) „Peaksime lõpetama sõnade pidamise kuritegudeks”. Seda ütles Liu Xiaobo dokumendis „Harta 2008”, poliitilises manifestis, mille ta käivitas ja mida toetasid, nagu juba öeldud, tuhanded Hiina inimesed. Liu Xiaobo mõisteti 11 aastaks vangi ning temalt võetakse poliitilised õigused ära veel kaheks aastaks pärast seda, kuna ta tegi sellise avalduse ja toetas jätkuvalt inimõigusi. Minu arvates on see karistus näide sellest, et Hiina võimud kiirendavad oma kampaaniat inimõiguste aktivistide vastu. Edasisi tõendeid sellest toob sellel pühapäeval tehtud avaldus, et Tzu Young Jun, Tiananmeni väljaku liikumise juht, mõisteti samuti üheksaks aastaks vangi.

Selle tulemusel usun, et on väga tähtis tõstatada inimõiguste teema osana järgmisest Euroopa Liidu ja Hiina tippkohtumisest, nagu on sätestatud resolutsiooni artiklis 9.

Usun, nagu ka Heidi Hautala varem arvas, et dialoog ei ole inimõiguste jaoks piisav. Selle inimõiguste küsimusega tuleb tegeleda osana tippkohtumise nõupidamisest, sest dialoog ei ole siiaamaani mingeid tulemusi andnud.

Zigmantas Balčytis, fraktsiooni S&D nimel. – Austatud juhataja! Euroopa Liit on praegu Hiinaga läbi rääkimas uue raamlepingu üle, mis sätestaks edasise tee riigiga majandussuhete arendamiseks.

Need suhted on väga tihedad, ent me ei tohi sulgeda silmi korduvate inimõiguste rikkumiste ees ja austusest õigusriigi vastu.

Euroopa Liit peab Euroopa Liidu ja Hiina vahelist inimõiguste dialoogi tugevdama. See dialoog, millele pandi alus 2000. aastal, osutus ebaefektiivseks. Euroopa Liit ja eriti just kõrge esindaja peaksid tagama koordineeritud ja tõhusa Euroopa Liidu ühtse välispoliitika Hiina suunal. Inimõigustest kinnipidamine peab olema selle poliitika aluseks.

Helga Trüpel, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja! Kui Hiina valiti olümpiamängude korraldajaks, lootsin algselt, et pärast kõiki Hiina lubadusi inimõiguste olukorra parandamise osas juhtub see võib-olla tõesti.

Ent olümpiamängude ajal ja pärast neid pidime kahjuks tunnistama, et inimõiguste olukorras ei toimunud mingit arengut paremuse, vaid pigem halvemuse poole. Nüüd, pärast Liu Xiaobo vastast otsust, oleme näinud politseid ära keelamas isegi homoseksuaalide pidu, mis selgelt ähvardab Hiinas dissidentide, inimõiguste kaitsjate ja homoseksuaalide jaoks lõppeda poliitilise jääajaga.

Sellel põhjusel nõuame Liu Xiaobo ja teiste inimõiguste kaitsjate kohest vabastamist ja nõuame eriti just Hiinalt – kui see tahab rahvusvahelises kogukonna tunnustatud partner olla – oma hüsteeriliste tsensorlusmeetmete ja jälgimismeetodite lõpetamist.

See kehtib loomulikult eriti just Interneti kohta. Me ei saa aktsepteerida Interneti poliitilist filtreerimist. Sõnavabaduse kaitsmine kõigis maailma riikides on tähtis põhiõiguste element. Inimõigused on universaalsed ja jagamatud, olgu siis tegemist Euroopa, USA, Sudaani või Hiinaga. Hiina Rahvavabariik peab sellega harjuma, kui tahab tõesti teistsugust rolli.

Olen täiesti veendunud, et meie kui eurooplased peame tippkohtumistel oma ametlike suhete raames Hiinale selgeks tegema – just sellepärast, et meil on huvi koostöö vastu kliimakaitsepoliitika, keskkonnapoliitika ja finantsturgude reguleerimise vallas –, et see peab kiirelt oma inimõiguste poliitikat muutma.

Lorenzo Fontana, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Üks kõige tähtsamaid probleeme seoses inimõigustega Hiinas on sunnitööjõu kasutamine Laogais, Hiina kontsentratsioonilaagrites.

See teema, lisaks sellele, et see on tõeline tänapäevase orjuse vorm, puudutab konkreetselt Euroopa majandust. Tegelikult on kindel, et väga paljusid Hiina turult tulevaid kaupu toodavad Laogai kinnipeetavad, ning tööjõukulused vähendatakse loomulikult selliselt, et see viib ebaausa konkurentsini võrreldes Euroopa kaubaga.

Toetudes ka Ameerika Ühendriikide kogemustele, mis on juba vastu võtnud teatud seadused, mis keelavad Laogais toodetud Hiina kaupade impordi, saab ja peaks Euroopa tegema kõik võimaliku, et vältida osaliselt või täielikult sunnitööjõu toodetud kaupade sissetulemist.

Esiteks tuleks korraldada kampaania, mis tõstab avalikkuse teadlikkust selle teema osas ning teiseks tuleks kõigilt Euroopasse imporditavatelt toodetelt nõuda samu hügieeni- ja ohutusnäitajaid, mida nõutakse Euroopa toodetelt, ning juurutada tuleb ka sildistamiseseadused, et tagada kaupade jälgitavus.

Lisaks sellele tuleb Hiinasse investeerivatelt ettevõtjatelt paluda töötajate õigustega seoses täpseid eeskirju järgida. Kokkuvõtteks peame looma eeskirjad ja tagama eelkõige nendest kinnipidamise, nii et sunnitööjõu toodetud kaupade impordi saaks täielikult ära keelata.

Olen veendunud, et see on ainuke viis, kuidas saame tõeliselt aidata Hiina inimesi nende võitluses inimõiguste eest. Kui seda ei juhtu, jääme kaasosalisteks, kes ei luba neile inimestele nende vabadust.

Edward McMillan-Scott (NI). - Austatud juhataja! Mul on au olla Euroopa Parlamendi asepresident, kes vastutab demokraatia ja inimõiguste eest. Resolutsioon keskendub õigusega Liu Xiaobole, dokumendi „Harta 2008” põhilisele autorile. Selle ingliskeelne versioon on saadaval minu veebilehel charter08.eu.

Pärast minu viimast Pekingi külastust 2006. aasta mais arreteeriti, vangistati ja mõnedel juhtudel ka piinati kõiki dissidente, kellega olin kokku puutunud; näiteks Hu Jiad, kes on ikka veel vangis ja vajab meditsiinilist abi. Eriti Gao Zhishengi, kes väidetavalt kadus pärast kolme ja poole aastast järelevalve all ja piinamisega vangistust, mis pani ta kaks korda enesetappu proovima. Gao avalikud kirjad režiimile 2005. aastal andsid dokumendile „Harta 2008” selle tooni. Tema uurimistöö seoses spirituaalse budistliku rühmituse Falun Gongi tagakiusamisega sai Hiinas laialdast toetust. Usun, et võimud peaksid nüüd Gao Zhishengi välja kutsuma ja ta vabastama.

Keegi ei tohiks kaheldagi, et Euroopa Parlament ei anna Hiina ja loomulikult Tiibeti reformimisel alla.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! On talumatu, et kaubanduslikud huvid oleks pidanud Euroopa Liidu ja Hiina vahelistes suhetes pikema ölekõrre tõmbama ja et inimõigustest kinnipidamise ja demokraatliku arengu nõudmine on enam-vähem pandud südamlike tervituste rolli.

Olen huviga jälginud otsingumootori ettevõtte Google'i julgust ja kavatsust lõpetada koostöö Hiina võimudega seoses Interneti veebilehtede filtreerimise ja tsenseerimisega ning isegi maalt lahkuda. Samal ajal nõuab Google ilmselgelt Hiina Interneti-kasutajatele sõnavabadust.

Jagan oma kaasparlamendiliikmete muret Liu Xiaobo ja teiste Hiina süümevangide kohtlemise pärast ning loodan, et nõukogu ja komisjon võtavad Xiaobo juhtumi järgmisel Euroopa Liidu ja Hiina vahelisel tippkohtumisel ette. Praegu läbiräägitavad lepingud peaksid tegema üsna selgeks, et Hiinaga kaubandussuhete tulevane areng oleks tõhusamalt seotud poliitilise dialoogi ja inimõigustest kinnipidamisega.

Gesine Meissner (ALDE). - (DE) Austatud juhataja! Oleme rääkinud mitmetest eri asjadest seoses sellega, milline oleks õige viis läheneda Hiinaga arutlemisele ja riigile surve avaldamisele, sest sellele riigile saab väga vähesega suurt muljet avaldada. Véronique De Keyser ütles, et sellel põhjusel võttiski tema fraktsioon oma allkirja tagasi. Minu arvates ei ole see õige viis edasiliikumiseks. Euroopa Liiduna, mis on sätestanud inimõigused põhiõiguste hartas ja Lissaboni lepingus, peame eelkõige just meie põhiõiguste rikkumisi pidevalt tähele panema. Praegu ei ole meil muid võimalusi. Kui mõtleme midagi paremat välja, olen valmis seda kohe toetama.

Ent see ei puuduta ainult Liu Xiaobot, vaid ka Gao Zhishengi, kes on kadunud, ja oleme nüüd kuulnud, et ta on väidetavalt enesetapu sooritanud. Kõik arvavad, et ta on tõenäoliselt mingil kohutaval moel tapetud. See on vastuvõetamatu. Seoses olümpiamängudega avastasime, et kui lähme Hiina ja loome seal kontakte, ei muutu inimõiguste olukorras absoluutselt mitte midagi. Me kõik lootsime muutusi, ent midagi ei toimunud. Seega ei tohiks me lõpetada oma tungivaid üleskutsesid.

Neelie Kroes, komisjoni liige. - Lugupeetud juhataja! Euroopa Liit on selgelt väljendanud sügavat muret seoses ebaproportsionaalse karistusega prominentsle inimõiguste kaitsjale Liu Xiaobole – 11 aastat vangistust rolli eest dokumendi „Harta 2008” autorina, mis on kava Hiina demokraatlikuks ja õigustepõhiseks reformimiseks, ning mitmete Internetis inimõiguste teemaga seotud essee avaldamise eest.

Peame mõtte- ja sõnavabadust väga tähtsaks: need on, nagu me teame, meie demokraatliku süsteemi nurgakivid. Liu Xiaobo vastane otsus ei ühildu absoluutselt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis sätestatud õigusega sõnavabadusele, millele on alla kirjutanud ka Hiina. Oleme muide seotud ka seksuaalse väljendusvabaduse ja sätumuse õiguse kaitsega, nagu mainis Helga Trüpel.

Euroopa Liit üritas kohtuprotsessi jälgida ning kahetseme, et meie vaatlejad kohturuumist välja aeti. Kohtuprotsessi üksikasjad, mis me ikkagi teada saime, näitavad selgelt, et Liu Xiaobole ei antud võimalust esitada korralikku kaitset ning et ta ei saanud õiglast kohtuprotsessi. Euroopa Liit jätkab Hiina valitsuselt Liu Xiaobo tingimusteta vabastamise nõudmist ja teiste „Harta 2008” allkirjastajate ahistamise ja kinnipidamise lõpetamist.

Meie üldine poliitika Hiina suunas on konstruktiivne kokkulepe meie strateegilise partnerluse raames. Oleme minevikus mitmel korral tervitanud Hiina edusamme seoses sotsiaalsete ja majanduslike õigustega ning ka hiljutist Hiina inimõigustega seotud tegevuskava käivitamist, ent teisest küljest on meil väga tõsiseid muresid seoses kodanike ja poliitiliste õigustega ning mitmete hiljutiste arengutega, näiteks sellistega, mille parlamendi auväärased liikmed resolutsiooni eelnõus tõstatanud on.

Euroopa Liidu pühendumist inimõigustele väljendatakse meie regulaarsete poliitiliste kontaktide ajal ning eriti meie inimõiguste dialoogi ajal Hiina võimudega. Viimane istung, nagu te teate, toimus eelmise aasta 20. novembril Pekingis. Meie suhte tugevus võimaldab meil neid teemasid ausalt arutada. Eelmisel aastal peetud kaheteistkümnendal Euroopa Liidu ja Hiina tippkohtumisel Nanjingis tõstatati inimõiguste küsimus nii arutelude kui ka pressikonverentsi ajal.

Marie-Christine Vergiat ja Eija-Riitta Korhola peatusid lühidalt Google'i vastaste küberrünnakute teemal. Komisjoni arvates on see Hiina sõnavabaduse raames veel üks murettekitav areng. Jälgime seda olukorda loomulikult pingsalt. Mõistame, et ettevõtte ja Hiina võimude vahel on käimas konsultatsioonid. Jääme valvsaks, juhaks kui sarnased rünnakud võtavad eesmärgiks Euroopa Liidu ettevõtteid.

Lubage mul kinnitada, et parlament jätkab nende teemade tõstatamist, kaasa arvatud kõrgeimal tasandil, tuletades meelde Hiina Rahvavabariigi rahvusvahelisi kohustusi inimõiguste osas. Tuletame meelde ka Hiina põhiseaduslikke tagatise sõnavabaduse kohta. Meie kõigi ühiseks eesmärgiks on avatum ja läbipaistvam

Hiina, mis peab kinni rahvusvahelistest inimõiguste standarditest ning teeb koostööd ülemaailmsete probleemide lahendamise nimel. Selle saavutamiseks peame jätkama tööd meie strategilise partnerluse arendamise nimel.

Tahaksin vastata Véronique De Keyseri küsimusele. Mis puutub Briti kodaniku Akmal Shaikhi hukkamisse, siis Euroopa Liit mõistis selle otsuse väga tugevalt hukka. Liit kahetseb sügavalt seda, et Hiina ei võtnud kuulda selle ja ühe liikmesriigi korduvaid üleskutseid, et Akmal Shaikhi vastast surmanuhtlust muudetak.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Õigus elule, sõnavabadusele ja vabadele mõtetele on Euroopa integratsiooni ja meie maailma visiooni alustalad. Kui üks meie partneritest, antud juhul siis Hiina, neid õigusi korduvalt rikub, oleme kohustatud reageerima. Ent me ei tohi seda teha n-ö häbi ja süüdistamise mudeli järgi ning süüdistada Hiinat ja eirata erinevusi kultuuris ja tsivilisatsioonis, mis meid eraldavad. See resolutsioon, mis on seotud inimõiguste rikkumisega Hiinas, eriti seoses Liu Xiaobo juhtumiga, on tõend lihtsustatud lähenemisest teemadele, millega Hiina ühiskond silmitsi seisab. Me ei võtnud oma seisukohta kindlasti mitte resolutsiooni põhjaks olevate inimõiguste pühaduse põhimõtte vastu, millele entusiastlikult alla kirjutame. Tegelikult oli asi selles, kuidas see edastati. Soovitud tulemuste saavutamiseks peame säilitama atmosfääri, mis on vaba konfliktidest meie endi ja Hiina vahel. See on ainus viis, kuidas saame kaasa aidata Hiina arengule ühiskonna suunas, mis omistab suurt tähelepanu inimõiguste austamisele.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – „Ära tee kurja” on Google’i tuntud moto. Nende poliitikat Hiinas on aastate jooksul kritiseeritud ja nende motos kaheldud. Inimõiguste rühmitused on süüdistanud Google’it, et see aitab Hiina valitsusel oma kodanikke ja eriti inimõiguste aktiviste alla suruda. Ilmselt ei ole Google tulevikus enam nii kuri. Nende otsus käivitada Hiinas filtreerimata otsingumootor väärib suurt kiitust. Teatades muudatusest oma Hiina-poliitikas, riskib Google kasumi kaotamisega suurimalt Interneti-turult maailmas ning kaotab võib-olla peaaegu 400 miljonit kasutajat. Antud konkreetsel juhul on Google tõestanud, et suur rahvusvaheline ettevõtte saab tõesti oma eetikapoliitikast kinni pidada. Google, mille asutajad välismaalt ikka ettevõtet juhivad, saab tulevikus peegeldada oma põhiväärtusi ja uskumusi kõigis oma tegevustes. Ja kui Google jätkab õitsengut, tõestab see, et rahateenimise ja säästlikult ning inimlikult käitumise vahel ei ole sisemist konflikti.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Hiinas on inimõigusi pidevalt rikutud ja me ei saa jätta seda hukka mõistmata. Tõsiasi, et Euroopa Liit on üks Hiina peamisi majanduspartnereid, suurendab meie kohustust mõista hukka kõik tegevused, mis rikuvad kodanike õigusi. Eriti nende kodanike, kes kaitsevad riigis sõnavabadust ja inimõigusi. On väga tähtis, et Hiina Rahvavabariik austaks ja täidaks inimõiguste nõukogu ees võetud kohustusi.

Alajos Mészáros (PPE), kirjalikult. – (SK) Mida suurem on riik geograafiliselt, mida sõltumatum majanduslikult, seda raskem on sellelt nõuda inimõiguste austamist. Minu arvates on vastuvõetamatu, et Euroopa Liit seab oma suhetes Hiinaga jätkuvalt majanduslikud huvid esikohale. Peaaegu kõigil kõrgemal diplomaatilisel tasemel kohtumistel suudame vaid aralt meelde tuletada inimõiguste rikkumise teemat selles riigis. Euroopas on meil kommunistlike režiimide tavade seoses inimõiguste allasurumisega kahjuks palju negatiivseid kogemusi olnud. Seega olen veendunud, et inimõiguste rikkumiste tegelik number on hulga suurem kui see, mis meile teada on. Sellel põhjusel on meil suur vajadus panna Hiina inimõigusi austama kas või majanduslike ja poliitiliste ohverduste hinnaga. Vastasel juhul võivad arengud Hiinas avaldada negatiivset mõju kogu Aasia poliitilise olukorra arengule ning selle tulemusel mõjutada ka kogu maailma majandust ja poliitikat.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Hääletasin inimõiguste rikkumist hukka mõistva resolutsiooni poolt, sest me ei tohi lubada nende rikkumist ega nõustuda sellega ei inimeste ega kodanikena. Inimestele, nende vabadusele ja õigustele ohtlik käitumine, mis palju aastaid tagasi defineeriti, on vastupidine alustaladele, millele Lääne demokraatiad on ehitatud. Dialoog, mida 2000. aastal Euroopa Liidu ja Hiina vahel alustati, ei ole soovitud tulemusi toonud. Seega peaksime endilt küsima, kas oleme teinud kõik oma võimuses, ja kui vastus on „ei”, peaksime rakendama majandusliku koostöö tõhusust käsitleva resolutsiooni sätteid. Inimõigused peaksid saama Liidu ja Hiina vahelise dialoogi aluseks ning inimeste huvid peaksid olema eespool majanduslikest huvidest.

Rahuvõitleja ja inimõiguste aktivisti Liu Xiaobo vahi alla võtmine ja süüdi mõistmine, kuna ta soovis Hiinas rohkem demokraatiat, on selge signaal, et meie praegused meetmed ei ole tõhusad. Seega tuleb lisaks resolutsioonidele kasutusele võtta ka edasisi meetmeid, mis võimaldaks suuremat austust selle vastu, mille nimel Liu Xiaobo võitleb, ning ka tuhandete Hiina inimeste ja paljude teiste kogu maailma inimeste vastu.

Kolmkümmend aastat tagasi alustati Hiinas reforme, mis näitasid maailmale, et miski on muutumas, et midagi võidakse ühiskonna heaks ära teha. Täna ootame sama. Täna tahame, et meil oleks partner, kes austab põhimõtteid, mis meie jaoks on elementaarsed.

3.3. Filipiinid

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku üle Filipiinide kohta ⁽³⁾.

Fiorello Provera, autor. – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kogu maailmas poliitilistel, usulistel ja muudel põhjustel toime pandud tapmised on praegu kahjuks igapäevane reaalsus, ent mind hämmastab julmus, millega mõrvati 57 inimest, kes olid poliitilisel kohtumisel järjekorras, et toetada Filipiinide presidendikandidaati.

See on külmavereline massimõrv, mille pani toime relvastatud rühmitus revolutsiooni nimel, millest on raske aru saada. Lisaks sellele ei ole see massimõrv üksikjuhtum selles riigis, kus mõnedes piirkondades, nagu Mindanao, on relvastatud ülestõusud – kaasa arvatud usust põhjustatud – juba aastaid toimunud.

Lisaks nende veriste sündmuste nõuetekohasele hukkamõistmisele arvan, et peame Filipiinide valitsusele pakkuma oma suurt tuge, et leida, kuidas Euroopa võiks seda riiki verega üleujutavate tõsiste relvakonfliktide ja vastuseisude lahendamisel kasulik olla.

Martin Kastler, autor. – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Eelmise aasta 23. novembril Filipiinidel Maguindanao provintsis aset leidnud veresaun oli kurb päev inimõigustele ning barbaarne terrorismiakt. Tapeti viiskümmend seitse inimest, naise vägistati, inimesi haavati – nad edastasid verise sõnumi. Ajakirjanikuna panin eriti tähele, et tapetute hulgas oli 30 ajakirjanikku. Tunnustatud rahvusvahelise kriisirühma kohaselt ei ole ühelgi teadaoleval juhul korraga rohkem ajakirjanikke mõrvatud. Sellel põhjusel ongi Euroopa Parlamendil sobilik teha selge avaldus, mida me täna selles resolutsiooni eelnõus teeme.

Ent Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonina nõuame, et praegust teksti kolmes kohas osade kaupa hääletamise kaudu mahedamaks muudetak, sest peaksime Filipiinide valitsust toetama selle võitluses terrorismi ja vägivalda vastu ning seega vältima valitsusele liiga süüdistavate märkuste suunamist. Seega palun fraktsiooni PPE nimel eraldi hääletust põhjenduse F üle. See süüdistab Filipiine selles, et riigil on kõik mittefunktsioneeriva õigussüsteemi tundemärgid.

Lõikest 2 tahaksime kustutada vihje sellele, millele viidatakse kui esialgsetele viivitustele uurimises.

Lõpetuseks väidetakse lõikes 6, et mõned teadmata kadunud isikud on lukustatud Filipiinide vanglatesse. Ka see on praegu tõestamata vihje ning tuleks minu arvates kustutada.

Charles Tannock, autor. – Austatud juhataja! Maguindanaos aset leidnud kohutav kuritöö väärrib kahtlemata meie suurimat hukkamõistu. See paljastab seadusetuse, mis mõnedes Filipiinide osades juurduma on hakanud.

Sellel masendaval arengul on palju põhjuseid: Filipiinide saarestiku laialilaotatud iseloom, nõrk keskvalitsus, korruptsioon, vaesus ja pidev islami terroristlik mäss, mida toetab al-Qaeda lõunas.

Seda kuritegu, millel on ilmselt poliitilised põhjused, tuleb seega vaadata selle laiemas sotsiaalses ja ajaloolises kontekstis. Me ei tohiks kõrvale heita pingutusi, mida Filipiinide valitsus viimase 25 aasta jooksul pärast kleptokraadist diktaatori Ferdinand Marcose langemist demokraatlikuma poliitilise kultuuri arendamisel teinud on. Me ei tohiks alahinnata ka Abu Sayyafi terroristide kujutatavat eksistentsialistlikku ohtu ja seda, kuidas nad destabiliseerivad kogu ühiskonda, mis moodustab Filipiinide riigi.

Konstruktiiivsed kokkulepped ja eesmärgipärane abi on parim võimalus aitamaks Filipiine, riiki, mis jagab paljudel viisidel meie ühiseid väärtusi, et võimaldada neil keskseks ja kohalikuks valitsuseks õigusriiki ühendada.

(3) Vt protokoll

Marc Tarabella, autor. – (FR) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Eelmise aasta novembris oli mul võimalus tervitada proua Edita Burgost, Jonas Burgose ema, Euroopa Parlamendis. Selle noore filipiini röövisid 2007. aasta 28. aprillil ühes Manila väga rahvarohkes kaubanduskeskuses relvastatud mehed. Sellest päevast peale pole tema pere ega lähedased temast midagi kuulnud. Jonas Burgos on üks sadadest inimestest, kes on Filipiinidel kaduma läinud või tapetud. Mõrvu sooritatakse täiesti karistamatult ning kurjategijad tuuakse väga harva kohtu ette.

Vaadates 2010. aasta mai valimiste poole, kardame võimulolevale valitsusele oponeerijate vastaste kuritegude ja röövimiste suurenemist. Niimoodi mõistame 23. detsembril Maguindanaos aset leidnud massimõrva hukka ja loodame, et heidetakse valgust Ismael Mangudadatu konvoi mõrvale ja piinamistele.

Rui Tavares, autor. – (PT) Austatud juhataja! Veidi vähem kui kakskümmend aastat tagasi tekitasid Filipiinid maailmas suure lootusekiire, kui algatasid Aasias demokraatliku reformi. See pani meid selles valdkonnas hellitama lootust inimõiguste osas ning lootma ka töötajate ja tudengite õiguste suurenemist ning inimeste õiguste ja valimistega seotud ning demokraatliku normaalsuse suurenemist nendes riikides.

Nüüd, kui maailma tähelepanu on mujale suunatud, ei saa me jätta Filipiinidel demokraatlikku olukorda halvenema. Viimase paari aasta jooksul on aset leidnud mõned vägagi häirivad korruptsioonijuhtumid ning eriti just valimiste ajal opositsiooni vastu suunatud vägivald ja ahistamine.

Kõige häirivam juhtum ning meie resolutsiooni teema oli Maguindanao massimõrv, 46 inimese mõrv, kes olid järgnenud opositsioonikandidaadi Ismael Mangudadatu valimiskonvoile. Väidetavalt tappis nad rühmitus, kes oli seotud Maguindanao provintsi domineeriva klanniga, Ampatuani klanniga.

Muu hulgas tahaksin juhtida tähelepanu tõsiasjale, et selles massimõrvas tapeti 30 ajakirjanikku. See on suurim ajakirjanike massimõrv maailma ajaloos.

Ilmselt lasi parlament end segada sellest, mida me siin arutame, millest on kahju, ent me ei saa maailma tähelepanu kõrvalejuhtimise tõttu lasta Filipiinidel laskuda olukorda, kus see muutub parimast demokraatiast näitest halvimaks vaid kahe ja poole aastakümne jooksul.

Seda veresauna tuleb uurida ja tuleb nõuda, et president Gloria Arroyo, kes kuulub Ampatuani klanni, viiks uurimised kui pakilise asja lõpuni. Samuti on tähtis, et Filipiinid teaksid, et Euroopa on valvel ja jälgib hoolikalt riigi arenguid

Barbara Lochbihler, autor. – (DE) Austatud juhataja! Selle pakilisuse põhjus on 57 inimese mõrv, kes saatsid poliitikut tema teel registreerima end kandidaadiks provintsi kubernerivalimistele. Kurjategijad kuulusid kohalikkude miilitsasse ja asjasse olid segatud ka mõned kohalikud politseiohvitserid.

See jöhker rünnak on äärmuslik näide poliitilistel põhjustel täidesaadetavate hukkamiste ähvardavast tõusust ja inimeste sunnitud kadumisest, mis on juba aastaid toimunud ilma, et neid tõsiselt kuritegusid üldse uuritaks.

Valitsus ei ole üles näidanud erilist soovi selle vastu meetmeid kasutusele võtta. Sadadest juhtumitest on uuritud vaid kahte ning ühtegi vanemametnikku ei ole nendega seoses süüdistatud. 2008. aastal kirjutas ÜRO kohtuväliste hukkamiste eriraportöör, et „Need mõrvad on kaotanud kodanikuühiskonna juhte, kaasa arvatud inimõiguste kaitsjaid, ametiühingute liikmeid ja maareformi pooldajaid, hirmutanud väga paljusid kodanikuühiskonna tegelasi ning vähendanud riigi poliitilist arutelu.”

See on kliima, milles Filipiinid mais toimuvateks valimisteks valmistuvad. On oht, et leiab toime pannakse veel poliitilisi mõrvu. Seega on äärmiselt tähtis, et Filipiinide valitsus rakendaks selle peatamiseks tõhusaid meetmeid.

Tahaksin esitada suulise muudatusettepaneku. Lõige 6 sätestab: „vabastada kõik kadunud inimesed, keda hoitakse ikka veel vangistuses”. Tahaksime selle asendada alljärgneva: „tegema pingutusi tagamaks, et kõik, kes on röövitud, tagastataks ohutult oma perekondade juurde.”

Justas Vincas Paleckis, fraktsiooni S&D nimel. – (LT) Kui Kesk-Euroopa kodanikult küsitakse, mis Filipiinidel toimub, ei oska ta tõenäoliselt vastata ning ütleb, et televisioonis ei näidata selle kohta midagi, nii et seal on asjad ilmselt rahulikud. Ent poliitilised mõrvad, klannisõjad, inimeste elusalt matmine, mootorsaemõrvad, sõjalaolukord – see on Filipiinide igapäevaelu. Hiljuti mõrvati 57 inimest, kellest pooled olid ajakirjanikud. See on suurima ohvrite arvuga ajakirjanike mõrv maailmas. Kutsume valitsust üles, nõuame, et see teeks

koheselt lõpu sellistele juhtumitele, saadaks laiali eramiilitsad ning lõpetaks viimaks sellise karistamatuse. See on eriti tähtis tulevaste valimiste ajal.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Filipiinidel on 10. maiks planeeritud presidendi- ja kohaliku omavalitsuse valimised. Nüüd on aeg teha kõik tagamaks, et need on ausad valimised. Eelkõige on vaja tuvastada, kes novembris toime pandud 57 ajakirjaniku ja Ismael Manguadadatu, Mindanao provintsi kubernerivalimiste kandidaadi pereliikmete ja kaastöötajate mõrva eest vastutab. Siiaamaani ei ole kohalikud õiguskaitseorganid üles näidanud mingit otsusekindlust leida selle veresauna kordasaatjad. Uurimises on tehtud nii palju vigu, et see peaaegu et õigustab poliitikas jõu kasutamist. Filipiinide valitsus peab lõpuks otsa vaatama kriminaalmaailmale, mis on hiljutisi valimiskampaaniaid ära kasutanud, et toime panna nii paljud poliitilised inimröövid, ja kes on nüüd mõrvanud üle 100 kandidaadi.

Lisaks sellele peavad Filipiinid rakendama meetmeid, et tõhusalt ära kasutada õigussüsteemi tugevdamiseks ja kodanikuühiskonna rajamiseks loodud Euroopa Liidu ja Filipiinide õigusabiprogrammiga pakutavaid vahendeid. Maikuised valimised ei ole seega mitte ainult Filipiini võimude tõhususe kontroll, vaid ka meie abivahendite tõhususe kontroll.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Lühidalt tahaksin lihtsalt öelda, et oleme uue lepinguga uues aastas, ent sama halbade harjumustega nagu varem. Tunneme ikkagi puudust nõukogu kohalolekust sellisel pakiliste teemade arutelul ning tunneme jätkuvalt puudust ka sellest institutsioonidevahelisest dialoogist, mis peaks meil võimaldama sellisele juhtumile reageerida.

Filipiinide konkreetset juhul pean taas kord välja tooma, et kuigi sellel olukorral ei ole samasugune mõju nagu teistel, näiteks Haitil, tähendab tõsiasi, et eelmisel aastakümnel kadusid või surid peaaegu 1000 inimest, et seal on struktuuriprobleem, mis vajab struktuurimeetmeid.

Me ei saa alati tähtaegade järgi tegutseda. Peame tegutsema vastavalt probleemidele, ning tõsiasi, et praegu on peamised mõjutatud inimesed inimõiguste kaitsjad ja kirjanikud, tähendab mitte ainult seda, et me ei saa neid olukordi vaikuses mööda lasta, vaid et peame neile ka jõuliselt reageerima.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Inimõiguste kaitsmine on Euroopa Liidu kaubamärk. Mul on väga kahju, et see kaubamärk ei ole eesistujariik Hispaaniale oluline, ning et praegu ei ole siin ühtegi nõukogu esindajat. See on väga häiriv ja õigupoolest lausa skandaalne olukord. Me räägime inimõigustest, tahame neid kaitsta, ent siin ei ole kedagi nõukogust ega ühtegi esindajat riigist, mis järgmise kuue kuu jooksul Euroopa Liitu juhib. See on tõesti täiesti vastuvõetamatu olukord.

Teen väga lühidalt, sest me tahame hääletada. Filipiinid on riik, mille kristluse traditsioonid lähevad tagasi kultuuri, mis on osaliselt Euroopa kultuur. Eriti just selles riigis tuleks inimõigusi austada, sest sellel mandril neid sageli ei austata. Peame sellest avalikult rääkima ja näitama üles solidaarsust kõigi nende vastu, kes Filipiinidel diskrimineerimist kannatavad. Euroopa Parlament peab sellel teemal rääkima.

Neelie Kroes, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Ma esindan ülemkomissari ja komisjoni.

Eelmise aasta 23. novembril Mindanao saarel Maguindanaos toime pandud massimõrv, milles tapeti 57 inimest, rõhutab Filipiinide pikaajalisi inimõiguste probleeme, mis on seotud kodanike seletamatu kadumise või tapmise ja minevikus kurjategijate karistamatusega.

Praegusel juhul on valitsus kiirelt tegutsenud ja kurjategijatele süüdistuse esitamise osas otsustavaid samme astunud. See on väga teretulnud. On tähtis purustada selliseid tapmisi ümbritsev karistamatuse kultuur ja sellele lõpp teha.

Valitsus on inimõiguste tugevdamise osas suuri samme astunud. Praegune president Arroyo valitsus on surmanuhtluse ära keelanud ning pooldab koos ASEANiga inimõiguste sätete hõlmamist hiljuti vastuvõetud ASEANi hartasse.

Eesmärk, mis veel saavutada on tarvis, on 40-aastase konflikti lõpetamine moslemi mässajatega Mindanaos rahulepingu alusel, mis on kõigi poolte suhtes õiglane. Paistab olevat uusi edusamme ning on tõusnud lootus, et hiljem jõutakse aasta sees kokkuleppele. Tuleb tähele panna, et Maguindanao veresaun toimus poliitiliste perekondade vahel – kes kõik olid muide moslemid – ning et sellisena ei olnud see kogukondadevaheliste konfliktidega seotud.

Euroopa Liidul on Filipiinide valitsusega loodud hästi toimiv dialoog, kus mõlemad pooled arutavad mitmesuguseid teemasid, kaasa arvatud inimõigusi. Oleme Filipiinidega läbi rääkimas ka partnerlus- ja

koostöölepingu üle, mis hõlmab tähtsaid inimõiguste kohustusi. Toetame valitsust aktiivselt selle pingutustes parandada inimõigustest kinnipidamist.

Oleme kokkuleppel valitsusega käivitanud „Euroopa Liidu ja Filipiinide õigusabi missiooni”. See on väga hästi ajastatud tegevus, mille eesmärk on arendada Filipiinide õigusasutuste ning ka politsei- ja sõjalise personali suutlikkust, et aidata neil uurida kohtuväliste tapmiste juhtumeid ja viia mõrvas süüdi olevad isikud kohtu alla. Loomes usalduse arendamiseks ka jälgimissüsteemi. EPJUSTi esialgne kestvus on 18 kuud ja seda rahastatakse stabiliseerimisvahendist, ent seda võib pikendada. Lisaks sellele jätkuvad meil inimõiguste austamise edendamise projektid ka kohalikul tasandil. Need hõlmavad rahvusvaheliste kohustuste täitmist, tegevust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi toetamiseks ning valijate harimist.

Euroopa Liit aitab hetkel kaasa ka Mindanao rahuprotsessis, peamiselt sotsiaalteenuste ja usaldusväärsuse suurendamise tegevuste toetamise kaudu, ent oleme protsessi edenedes valmis ka rohkemat tegema.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Hääletus toimub kohe.

Tahaksin Barbara Lochbihlerile meelde tuletada, et ta esitaks oma suulise muudatusettepaneku õigel ajal, hääletuse ajal.

ISTUNGI JUHATAJA: Gianni PITTELLA

asepresident

4. Presidentuuri teatis (vt protokoll)

5. Osaistungjärekkude ajakava (vt protokoll)

6. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

7. Hääletused

7.1. Hiljutised rünnakud religioossete vähemuste vastu Egiptuses ja Malaisias (hääletus)

7.2. Inimõiguste rikkumised Hiinas, eriti Liu Xiaobo juhtum (hääletus)

7.3. Filipiinid (hääletus)

Barbara Lochbihler, autor. – Lugupeetud juhataja! Tahaksime lõikes 6 asendada ühe lause: „vabastada kõik kadunud inimesed, keda hoitakse ikka veel vangistuses”.

Selle asemel tahaksime kirjutada: „tegema pingutusi tagamaks, et kõik, kes on röövitud, tagastataks ohutult oma perekondade juurde.”

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

7.4. ELi Doonau piirkonna strateegia (hääletus)

(Teine osa lükati tagasi)

8. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek B7-0031/2010

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Hääletasin ELi Doonau piirkonna strateegiat käsitleva resolutsiooni poolt, sest minu arvates vajab Euroopa Liit selliseid piirkondlikke strateegiaid. Olen veendunud,

et selliste strateegiate rakendamine võib piirkondlikule arengule väga positiivset mõju avaldada ning mõjutada selle tulemusel piirkonna elanike elusid ja parandada nende elukvaliteeti. Kindlasti on meie tegevuse – parlamendi ja Euroopa Liidu tegevuse eesmärgiks Euroopa Liidu elanikud. Seetõttu hääletasingi resolutsiooni vastuvõtmise poolt.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Tervitan Doonau strateegiat kui midagi, mis on täielikult Euroopa oma. See ühendab Euroopa Liidu asutajaliikme, nimelt Saksamaa, kahe kõige uuema liikme, Bulgaaria ja Rumeeniaga. See ühendab ka järgmise kandidaatriigi Horvaatia riigiga, mis püüdleb kandidaadi staatuse poole – Serbiaga. Mul on hea meel, et kavatsetakse hõlmata ka Tšehhi Vabariik, Montenegro ja mõned teised, kes ajalooliselt ja geograafiliselt sellesse gruppi kuuluvad, kuigi nad ei asu otseselt Doonau ääres.

Ent paluksin, et Baierimaad selles kõiges ei hüljatakse. Kui Baierimaa oleks iseseisev, oleks see Rumeenia järel teine suurim Doonau-äärne riik. Baierimaa on Doonau strateegiast eriti huvitatud. Seega olen tänulik ja tunnen heameelt, et nüüd selle strateegiaga edasi rühime.

Daniel Hannan (ECR). - Austatud juhataja, näeme taas kord, kuidas Euroopa Liit seab välimuse sisust ettepoole, kuidas see seab motiivi tulemustest ettepoole. Hääletasime just mitmete resolutsioonide üle, mis mõistavad Hiina inimõiguste rikkumised hukka. Mida siis Euroopa Liit reaalses maailmas teeb? Me isoleerime Taivani; oleme põhimõtteliselt nõustunud müüma relvi Pekingi kommunistlikule režiimile ning teeme sellega koostööd, et luua rivaal Ameerika GPS-süsteemile, mida president Chirac nimetab tehnoloogiliseks imperialismiks.

Vaadake, kuidas silmakirjalikkus on tõstetud juhtivaks põhimõtteks! Me pläkutame inimõigustest ning siis suuname raha Hamasile. Keeldume tegelemast Castro-vastaste dissidentidega Kuubas, hülgame demokraatia oma endi piiride raames, kui rahvahääletused valesti lähevad, ent veename end, et oleme ikkagi head, sest vaadake vaid teksti meie resolutsioonis inimõiguste kohta!

Nüüd saab meil olema erakordne vaatemäng, kui saadame paruness Ashtoni kui meie välisesindaja Iraani ja Kuubasse ja nendesse kohtadesse neile ütlema, et nende demokraatia ei ole piisav, kuigi ta ise pole kogu oma karjääri jooksul kordagi valimiskastist sõltunud ega kutsunud oma kaasmaalasi tema poolt või vastu hääletama.

Lõpetan, kui võin, õnnitledes Massachusettsi häid inimesi selle eest, et nad võtsid kindla seisukoha liigse maksustamise ja liigse valitsuse vastu. Massachusettsi inimesed alustasid revolutsiooni, et pääseda ideest, et makse võib kehtestada ilma enamuse nõusolekuta. Vajame siin Euroopas taas sellist revolutsiooni.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Tahan väljendada oma rahulolu selle üle, et Euroopa Parlament võttis vastu resolutsiooni kristlike vähemuste ründamise kohta. Euroopa Parlamendi liikmed ei tohi maailmas toimuvate kristlike vähemuste vastaste rünnakute juures vaikida, sest see teema puudutab Euroopa Liidu rahvaste alustalasid ja juuri. Selleks et meie hääle kõlaks usutavalt, oleksime täna pidanud vastu võtma kaks Euroopa konservatiivide ja reformistide fraktsiooni esitatud muudatusettepanekut, et distantseeruda Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusest ristide osas. Mul on kahju, et seda ei juhtunud, sest peame mees pidama tähtsat rolli, mida kristlus Euroopa ajaloolise ja kultuurilise identiteedi moodustamisel mänginud on, ning edendama ja kaitsma neid väärtusi nii maailmas kui ka Euroopa Liidus.

Juhataja. – Mirosław Piotrowski! Lubasin teil sõna võtta, kuigi teil ei olnud selleks õigust, sest selgitusi hääletuste kohta saab esitada vaid Doonau piirkonna strateegia, mitte kiireloomuliste resolutsioonide kohta. Ent olete nüüd kõnelenud ning seega ütlen tuleviku tarbeks, et kiireloomuliste resolutsioonide osas ei esitata hääletuste selgitusi. Seega ütlen ka registreeritud sõnavõtjatele, et hääletuste selgitused peavad puudutama ainult ELi Doonau piirkonna strateegiat.

Suulised selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek B7-0031/2010

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Ka mina tahaksin rääkida kristlaste diskrimineerimisest Aafrikas ja Aasias, ent räägin loomulikult meie strateegiast äärmiselt tähtsa teema osas. Pidagem meeles, et Doonau on Volga järel teine pikim Euroopa jõgi! Doonau voolab läbi 10 Euroopa riigi ning selle vesikonnas asuvad 17 riiki. See on loomulikult Euroopa Liidu jaoks teatud vastutuse, teatud väljakutse küsimus, sest mõnedes nendest riikidest avaldab praegu mõju ka väga suur kriis. Ma räägin ka

Euroopa Liidu liikmesriikidest. Euroopa Liit näitab niimoodi üles teatud solidaarsust. Loodan, et see on nii ka teistel juhtudel.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Hääletasin Doonau strateegiat käsitleva resolutsiooni poolt. Miks? Sest see näitab, et Euroopa Liit on avatud konkreetsetele piirkondadele, piirkondadele, millel on mingi ühine joon, näiteks neid läbiv pikk jõgi. Tahaksin väljendada oma rahulolu ka selle üle, et Euroopa konservatiivide ja reformistide esitatud muudatusettepanekuid ei võetud vastu. See on meie resolutsiooni selgemaks teinud. Tahaksin, et sellele resolutsioonile järgneks keskendumine ka teistele iseloomulikele piirkondadele, kaasa arvatud võib-olla ka Odra koridorile.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek B7-0031/2010

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Tervitan Euroopa Nõukogu otsuseid 18.–19. juunist 2009, kus see palub Euroopa Komisjonil koostada 2011. aastaks Doonau piirkonna jaoks Euroopa strateegia. Hääletan siin esitatud resolutsiooni ettepaneku poolt. Doonau piirkonnal seisavad ees mitmed väljakutsed ning selle piirkonna strateegia parandab ühendusi ja kommunikatsioonisüsteeme, säilitab keskkonda ja soodustab kasvu, töökohtade loomist ja julgeolekut. On tähtis, et komisjon kasutaks maksimaalselt ära töökogemust, mille sai Läänemere piirkonna strateegiast, ning et see strateegia põhineks liikmesriikide valitsuste ja kodanike ning piirkondade meelekindlusel ületada eelseisvad ühised väljakutsed. Samuti on tähtis viia see strateegia kooskõlla strateegia EL 2020 ja komisjoni raportiga, mille pealkiri on „Piirkonnad 2020”, et tegeleda Euroopal praegu eesolevate suurte väljakutsetega, nagu globaliseerumine, demograafilised trendid, kliimamuutus ja energia kasutamine ning tarne. Samuti kutsuksin parlamenti üles arendama mõtisklusprotsessi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika tuleviku osas ning leiutama uusi võimalikke strateegiaid ka teiste piirkondade jaoks, et need saaksid kohanduda globaalse maailma muudatuste ja survetega.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), kirjalikult. – (RO) Arvan, et ELi Doonau piirkonna strateegia kindlustamise tähtsus soodustab Euroopa Liidu välistegevust selle lähimas naabruses, tuues esile selle potentsiaalse rolli stabiilsuse toomise aitamisel Kagu- ja Ida-Euroopas piirkondadesse, rakendades konkreetseid projekte, mis toetavad nende piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Tõsiasi, et Doonau-äärsed liikmesriigid on võtnud Euroopa Liidu tasandil Doonau piirkonna jaoks selle strateegia loomise ettepaneku edendamise eest vastutuse, kinnitab nende võimet anda konkreetne panus suurte algatuste edendamisse, mis suudavad tagada Euroopa integratsiooniprotsessi jätkumise.

Ioan Enciu (S&D), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Euroopa Parlamendi Doonaud käsitleva ühisresolutsiooni poolt, milles pakutakse välja, et sellele piirkonnale koostatakse võimalikult kiiresti Euroopa strateegia. See strateegia annab oluliselt hoogu rahvusvahelisele koostööle ning sellel on järgmised eesmärgid: Rein-Maas-Main-Doonau veeteel jõetranspordi ning ka Doonau piirkonnas maantee- ja raudteetranspordi arendamine ja uuendamine; taastuvenergiaallikate arendamine ja tõhus kasutamine eesmärgiga vähendada süsihappegaasi heidet ja suurendada energiajulgeolekut; keskkonna kaitsmine, rakendades piirkonna ökosüsteemide taastamiseks ja kaitsmiseks mõeldud projekte; tõhus Euroopa Liidu fondide tarbimine ja investeringute ligimeelitamine ning turismi edendamine, mis kõik on kirjas strateegias „Euroopa Liit 2020”.

See strateegia avaldab positiivset mõju Rumeeniale, eriti riigi sidemetele Euroopa transpordivõrgustikega, Delta muinsuspärandi kaitsele ning ka Doonau jõgikonna paikade ja teiste piirkondade sotsiaalmajanduslikule arengule.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Usun kindlalt, et Euroopa Liidu täielik areng saab toimuda vaid siis, kui kõigi Euroopa Liidu piirkondade jaoks on olemas pädevad arengupoliitikad, mis austavad nende erinevusi, vajadusi ja konkreetseid omadusi.

Minu arvates tähendab territoriaalne ühtekuuluvus eri piirkondadele erinevate strateegiate loomist, jätkusuutliku arengu soodustamist keskkonna austamise kontekstis ning selle potentsiaali majanduslikku ärakasutamist.

Olen teadlik, et makropiirkondlikud strateegiad on suunatud tasakaalus piirkondliku arengu edendamisele Euroopa Liidus, kasutades olemasolevaid ressursse.

Lõpetuseks kinnitan Doonau strateegilist, territoriaalset, keskkondlikku ja kultuurilist tähtsust Kesk-Euroopas. Kõigil nendel põhjustel hääletan selle resolutsiooni ettepaneku poolt võtta vastu Euroopa Liidu strateegia Doonau piirkonna jaoks.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) See resolutsioon toetab Doonau piirkonna strateegiat sidusa territoriaalse lähenemisega selle tähtsa jõe jaoks ning võimaldab läbi 14 Euroopa riigi ulatuva piirkonna jätkusuutlikku ja integreeritud arengut.

Esitatud strateegia võimaldab koordineeritud ja integreeritud poliitikat, mis võib saavutada sünergilisi mõjusid, edendada ühtekuuluvust ning soodustada majanduskasvu ja konkurentsivõimet, kaitses samal ajal keskkonda.

Saavutatavad ja ühtlustatavad eesmärgid hõlmavad sadamate uuendamist, jõe sõidukõlblikkuse parandamist (kaubakoridore, telekommunikatsioonivõrkude vastastikuse sidumise ja Põhjamerega ühendvedude teel), vee kvaliteedi parandamist, kogu Doonau jõgikonna kaitsmist ning ka võrgustikku Natura 2000 jäävate ökosüsteemide kaitsmist.

Seega peaks komisjon varsti kõigi Doonau-äärsete riikidega käivitama laialdase konsultatsiooniprotsessi, et küsimuse all olev strateegia selle aasta lõpuks ära kavandataks ning viidaks kooskõlla järgmise mitmeaastase finantsvõrgustikuga.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Oleme nõus Doonau piirkonnale strateegia loomisega, mis põhineb varasemal konsultatsioonil ja koostööl nende riikide ja piirkondade vahel, mis selle teel asuvad. Selline strateegia edendab nende piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset ning territoriaalset ühtekuuluvust ilma neist ühtegi ohustamata. Strateegia nõuab Doonau ökoloogilise staatuse parandamist ning põhjaliku kava koostamist looduslike varude säilitamiseks ja taastamiseks.

Lisaks sellele on see positiivne strateegia ka Doonau mitmekultuurilise keskkonna ja kultuurilise dialoogi parandamiseks ning selle kultuurilise ja ajaloolise pärandi kaitsmiseks. Nagu raportis öeldud, usume, et selle strateegia rakendamine ei tohi avaldada mõju piirkondliku ja kohaliku valitsuse kohustustele, põhinedes selle asemel piirkonna riikide ja alade vahelisel koostööl.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), kirjalikult. – (PL) Doonau piirkonna strateegia, mille oleme koostanud ja mille üle täna hääletasime, võimaldab edendada piirkondlikku ja piiriülest koostööd. Doonau jõgikond ühendab praegu 10 Euroopa riiki – Saksamaad, Austriat, Slovakkia, Ungarit, Horvaatit, Serbiat, Bulgaariat, Rumeeniat, Moldovat ja Ukrainat, millest enamik on Euroopa Liidu liikmesriigid või püüdnud selle poole. Sellel põhjusel on Doonau piirkond tähtis tegur, tuues kokku eri programmid, mis on osa Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikast, ja ka kandidaatriikide programmid ning Euroopa naabruspoliitikas sisalduvad programmid. See, mille täna vastu võtsime, on teatud kava Doonau jõgikonna ala toetamiseks, ent see, kas programm jääb paberile või mudeli ümber luuakse ka konkreetne sisu, sõltub sellest, kas leitakse täiendavaid vahendeid, mis ei mõjuta ega vähenda üksikutes riikides ühtekuuluvuspoliitika jaoks mõeldud fondi. Loodan, et Doonau piirkonna ühtne strateegia aitab tõsta heaolu ning tagada jätkusuutliku ja kestva arengu ja luua piirkonnas uusi töökohti ja kindlust.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Doonau jaoks arengustrateegia koostamise poolt, mis lubab meil komisjonilt paluda selle dokumendi võimalikult kiiret koostamist, võttes arvesse konkreetseid konsultatsioone selle valdkonna ekspertidega ja vastavates piirkondades, leides saadavalolevad finantsallikad ja hõlmates ka Euroopa Liidu välised riigid. See strateegia peab keskenduma aspektidele, mis on seotud keskkonnakaitse, vee kvaliteedi, majandusliku potentsiaali ja üleeuroopaliste transpordivõrkudega. Euroopa Liidu Doonau piirkonna strateegiat käsitlev resolutsioon rõhutab kohalike tegijatega laialdase konsulteerimise rolli ja tähtsust, mida Euroopa Komisjon peab korraldama nii, et kodanike huvisid saaks esindada nii ausalt kui võimalik.

Lisaks sellele sätestatakse resolutsioonis, et iga makropiirkondadega seotud strateegia tuleb ühendada ühtekuuluvuspoliitikasse, mis on Euroopa Liidu tasandil koordineeriv poliitika. Lisaks sellele tuleb teostada selle strateegia poolt seoses Euroopa territoriaalse ühtekuuluvusega loodud lisandväärtuse analüüs. Minu arvates on vaja strateegia TEN-T (üleeuroopalise transpordivõrgu), kus Doonau on punkti 18 all, ühendada uue territoriaalse ja majandusliku arengu strateegiaga, et areng ühtselt edeneks.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Arvestades Doonau piirkonna strateegilist tähtsust selle asukoha tõttu, on tihedamad suhted kõigi selle piirkonna riikide vahel väga tähtsad, eriti nende jaoks, kes ei kuulu veel Euroopa Liitu. See aitab kaasa integratsioonile, kui Euroopa Liit tulevikus laieneb. Seega on selles resolutsiooni ettepanekus heakskiidetud soovitude rakendamine väga tähtis, kui 2010. aasta lõpuks tahetakse Doonau piirkonna jaoks Euroopa Liidu strateegia esitada.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Doonau piirkonna strateegia kujutab endast mõistlikku mudelit selle külgneva piirkonna jaoks Euroopa Liidu meetmete koordineerimiseks. Lisaks jõega seotud küsimustele,

nagu vee kvaliteedi ja ökoloogilise olukorra parandamine, võiks komisjoni koostatav programm kaasa tuua ka majanduslikud ja valitsemisega seotud sünergiad. Esitatud raport sisaldas selles osas mõningaid häid ettepanekuid, mistõttu hääletasingi selle poolt.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Toetasin ELi Doonau piirkonna strateegiat käsitlevat resolutsiooni. Territoriaalne ühtekuuluvus on Lissaboni lepingus üles loetud kui üks Euroopa Liidu prioriteete. Doonau piirkonna strateegia toimimine puudutab paljusid toetusvaldkondi, nagu sotsiaalpoliitika, kultuur ja haridus, keskkonnakaitse, infrastruktuur ja kestev majandusareng. Strateegia ja selle lahenduste suur mõju nendes valdkondades tõestab, et tuleks luua ja rakendada piirkondlikke strateegiaid. Doonau piirkond vajab strateegiat, toetust ja meie tegutsemist, sest see teema puudutab paljusid Euroopa riike. Kuus neist on Euroopa Liidu liikmesriigid ja ülejäänud on võimalikud kandidaadid. Selle piirkonna mõju on tähtis ka teistele riikidele, mis ei ole sellega otseselt seotud.

Funktsionaalsete piirkondade – makropiirkondade – loomise idee algas Läänemere piirkonna strateegiaga. Doonau strateegia, nagu ka teiste ELi kavandatud makropiirkondlike strateegiate, põhiline eesmärk on tugevdada integratsiooni, tehes koostööd piirkondlikul ja kohalikul tasandil. On väga tähtis, et valitsused, kohalikud valitsused, valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikud teeksid Euroopa Liiduga vastuvõetavate lahenduste arendamisel ja elluviimisel koostööd, sest koos meiega moodustavad nad Euroopa Liidu.

Artur Zasada (PPE), kirjalikult. – (PL) Toetada tuleks kõiki ELi algatusi, mille eesmärk on koordineerida ja tugevdada piirkondlikke algatusi ja mis aitavad kaasa suuremale majanduskoostööle, parandavad transpordi infrastruktuuri ja keskkonnakaitset. Doonau piirkonna strateegia kinnitab Euroopa Liidu regionaalpoliitikale makropiirkondliku lähenemise tähtsuse kasvu. Tänu täna vastuvõetud dokumendile tugevdatakse ühest küljest suhteid vanade, uute ja potentsiaalsete ELi liikmesriikide vahel ning teisest küljest Kesk-Euroopa ja Musta mere piirkonna vahel. Usun, et mitte väga kauges tulevikus antakse samasugune heakskiit ka Odra liinil põhineva koridori ideele. See ühendaks Läänemere Aadria merega ja jookseks Rootsist läbi Poola, Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Ungari Horvaatiasse.

Juhataja. – See ei ole võimalik, Artur Zasada. Olen juba seletanud, et hääletuste selgitused kiireloomuliste resolutsioonide kohta ei ole võimalikud. Hääletuste selgitused võivad puudutada ainult ELi Doonau piirkonna strateegiat. Mul on kahju, aga see ei olnud minu otsus.

9. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

10. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88) (vt protokoll)

11. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

12. Registreisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 123) (vt protokoll)

13. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

14. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

15. Istungjärgu vaheaeg

(Istung lõppes kell 12.45)

LISA (Kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Nende vastuste eest vastutab üksnes Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik)

Küsimus nr 10, mille esitas Mairead McGuinness (H-0498/09)

Teema: Eksitavad ärikataloogi ettevõtted

Millist nõu annab nõukogu tuhandetele Euroopa kodanikele, kes langevad eksitavate ärikataloogi ettevõtete, nagu Hispaanias tegutsev European City Guide ja teised, ohvriks?

Kas nõukogu võib kinnitada, et EL võtab kohustuseks eksitava ettevõttelt ettevõttele reklaami kasutamise?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Austatud parlamendiliige võib olla kindel selles, et nõukogu on igati pühendunud võitlusele eksitavate reklaamide keelatud kasutamise vastu nii ettevõttelt ettevõttele kui ka ettevõttelt tarbijale tehingutes ning nõuab, et rakendatakse täielukult ja täidetakse efektiivselt nõudeid, mis on sätestatud direktiivis 2005/29/EÜ ebaausate kaubandustavade kohta (mis käsitleb ettevõttelt ettevõttele tehinguid) ning direktiivis 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta, mis käsitleb ettevõttelt ettevõttele tehinguid ning mis kehtib juhtudel, mida austatud parlamendiliige silmas pidas.

Kuid antud juhul on nende sätete range ja efektiivne rakendamine siseriiklike kohtute ja ametiasutuste kohustuseks.

Sel põhjusel ei saa nõukogu võtta seisukohta individuaalsete juhtumite korral seoses ebaausate võtete kasutamise süüdistustega.

Lõpetuseks juhin austatud parlamendiliikme tähelepanu direktiivi 2006/114/EÜ artiklile 9, milles on liikmesriikidel palutud edastada komisjonile kõik meetmed, mis nad direktiivi rakendamiseks vastu võtnud on. Siiani ei ole komisjon nõukogule veel mõista andnud, et direktiivi rakendamisel liikmesriikides on esinenud probleeme või puudujääke ja komisjon ei ole esitanud ühtegi ettepanekut seoses täiendavate õiguslike meetmete kasutuselevõtmisega.

*
* *

Küsimus nr 11, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-0500/09)

Teema: Elektroonilise side infrastruktuuri ja isikuandmete kaitse

Transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu märkis oma 17.–18. detsembri 2009. aasta järeldustes ära ka vajaduse töötada välja Euroopa Liidu uus digitaalne tegevuskava, mis oleks 2010 strateegia jätk. Nõukogu rõhutas selliste lahenduste väljatöötamise tähtsust, mis võimaldavad elektrooniliste vahendite ja teenuste kasutajad elektrooniliselt tuvastada, et tagada isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse.

Millised meetmed kavatseb nõukogu lisada Euroopa Liidu uude digitaalsesse tegevuskavasse aastani 2020, et eelkõige kaitsta elektroonilise side infrastruktuuri ja töötada välja sellised lahendused, mis võimaldavad elektrooniliste vahendite ja teenuste kasutajad elektrooniliselt tuvastada, tagamaks isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Elektroonilise identiteedi valdkonnas tehakse juba palju tööd. Teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi raames pandi algus mitmele uuele projektile seoses identiteedi haldamisega ning samuti kaasrahastab EL projekte konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) info- ja sidetehnoloogia (IST) poliitika

toetusprogrammi raames. Kodanike õigust eraelu puutumatusele parandab ka hiljuti vastu võetud elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku läbivaatamine.

Austatud parlamendiliige mäletab kindlasti ka tööd, mida tegi Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA), mille ülesandeks on tugevdada ELi, liikmesriikide ja ettevõtete võimekusi seoses võrgu- ja infoturbe probleemide ärahoidmise, nende lahendamise ja nendele reageerimisega.

2009. aasta detsembris võttis nõukogu vastu järeldused seoses teemaga „i2010 strateegia järgne strateegia – avatud, keskkonnasõbraliku ja konkurentsivõimelise teadmusühiskonna suunas“, milles rõhutati, kui oluline on töötada välja elektroonilise tuvastamise lahendusi, millega oleks tagatud andmete kaitsmine ja kodanike õigus eraelu puutumatusele ning parem kontroll nende isiklike andmete üle Internetis. Lisaks võttis nõukogu vastu resolutsiooni Euroopa ühise lähenemisviisi kohta võrgu- ja infoturbele, rõhutades täiustatud ja holistliku Euroopa võrgu- ja infoturbe strateegia tähtsust.

Oma järeldustes ja resolutsioonis palub nõukogu teha komisjonil ettepanekuid. Juba käesoleval suvel on oodata uut digitaalset tegevuskava, millele detsembri järeldused oma panuse andsid.

Nõukogu on valmis töötama võrguturvalisuse tugevdamise nimel. Interneti ja uute ning atraktiivsete teenuste tulevane areng sõltub olulisel määral just nendest küsimustest. Nõukogu pöörab igat laadi uutele komisjoni ettepanekutele suurt tähelepanu.

*
* *

Küsimus nr 12, mille esitas Brian Crowley (H-0502/09)

Teema: Fortuna maapettus

Paljud Iirimaa investorid on kaotanud suure hulga raha Fuengirolas asuva Hispaania ettevõtte kahtlases investeerimiskavas. Milliseid samme saab riiklikul või ELi tasandil astuda, et aidata neil investoreil, kellest paljud on kaotanud kõik säästud, investeringud tagasi saada?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Mõistame nende investorite muret, kes oma säästud kaotasid ning samuti nende muret, kes tegid investeringuid lugupeetud parlamendiliikme poolt mainitud isiku soosingul.

Sellegipoolest peavad selle või teiste sarnaste olukordadega tegelevate liikmesriikide asjaomased pädevad asutused võtma kasutusele vajalikud meetmed oma juurdluste edasiviimiseks ja kannatada saanud investorite abistamiseks.

Hispaania ametivõimud algatasid antud juhul kriminaaljuurdluste, kuid nõukogu eesistujariik ei ole pädev seda kommenteerima.

*
* *

Küsimus nr 13, mille esitas Pat the Cope Gallagher (H-0504/09)

Teema: ELi solidaarsusfondi küsimuse läbivaatamine

Nõukogu on hoidnud kinni ELi solidaarsusfondiga (2005/0033) seonduva lihtsustamiseks ja arendamiseks esitatud ettepanekut, mille Euroopa Parlament võttis vastu esimesel lugemisel 2006. aastal. Euroopat on tabanud viimastel aastatel üha sagedamini tõsised ilmastiku muutused. Näiteks võib tuua hiljutised üleujutused Iirimaa, mis kahjustasid märkimisväärselt paljusid eluasemeid, ettevõtteid, talumajapidamisi, teid ja veevarustussüsteeme. Seetõttu on oluline, et ELi solidaarsusfondi reform kuuluks prioriteetsete teemade hulka.

Milliseid meetmeid võtab järgmine eesistujariik olukorra lahendamiseks nõukogus?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Liidu solidaarsusfond loodi vastusena erakorralistele üleujutustele, mis tabasid Kesk-Euroopat 2002. aasta suvel. 2005. aasta 6. aprillil esitas komisjon nõukogule ettepaneku vaadata läbi määrus, millega laiendatakse ennekõike selle kohaldamisala mittelooduslikele katastroofidele, langetatakse katastroofi tagajärjel tekkinud kahjustuste künnist ning lisatakse täiendav poliitiline kriteerium. Oma 2006. aasta mais avaldatud arvamuses kiitis parlament antud ettepaneku mõningate muudatusettepanekutega heaks.

Sellegipoolest jõudis nõukogu pärast ettepanekuga tutvumist oma aruteludes järeldusele, et määruse läbivaatamiseks vastavalt komisjoni ettepanekule puudub piisav alus.

*
* *

Küsimus nr 14, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0507/09)

Teema: Euroopa Liidu liikmesriikide demograafilise struktuuri muutumine

Kas nõukogu on märganud Euroopa Liidu liikmesriikide demograafilise struktuuri olulist muutumist? See on tingitud nii 27 liikmesriigi elanikkonna kiirest vananemisest kui ka väljastpoolt Euroopat tulevate immigrantide arvu suurest kasvust.

Kas nõukogu kavatseb selle suundumuse ümberpööramiseks koostada programmi, et edendada liidu territooriumil sündivust suurendavat ja peresid toetavat poliitikat?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Demograafia küsimus on üks Euroopa Liidu peamistest pikaajalistest väljakutsetest. Küsimus on tõepoolest tihedalt seotud lugupeetud parlamendiliikme poolt välja toodud perekondlike küsimustega.

Sellele vaatamata vastutavad liikmesriigid oma enda spetsiifiliste peresid toetavate poliitikate koostamise ja rakendamise eest. Sotsiaalpoliitika valdkonnas võib liit aluslepingute alusel toetada ja täiendada „meetmeid, mis on kavandatud liikmesriikidevahelise koostöö edendamiseks algatuste abil, mille eesmärk on teadmiste täiendamine, teabe ja parimate tavade vahetuse arendamine, uuenduslike lähenemisviiside soodustamine ja kogemustele hinnangu andmine”⁽⁴⁾.

Sellele vaatamata on demograafilised ja sotsiaalsed probleemid, kaasa arvatud pereküsimused, seal kus see on vajalikuks osutub, endiselt nõukogu päevakorras. 2009. aasta 30. novembril andis nõukogu oma otsuse arvamustele, mille valmistasid ette sotsiaalkaitsekomitee ja tööhõivekomitee seoses ELi tegevuskavaga pärast 2010. aastat kaalutledes, et tööelu pikendamine ja parema töö- ja eraelu lepitamise edendamine on endiselt olulised⁽⁵⁾ ELi 2010. aasta järgse strateegia jaoks ning et vananemine ja globaliseerumine on Euroopa tööhõivestrategie jaoks tähtsad väljakutsed⁽⁶⁾.

Lisaks tunnistas nõukogu oma järeldustes⁽⁷⁾, et demograafiliste muutuste tõttu langeb tööeas rahvastiku osakaal järgmiste aastakümnete jooksul ning et Euroopas hakkab nelja tööelise inimese asemel toetama ühte eakat vaid kaks. Ja et selles kontekstis on väga olulised poliitikad seoses soolise võrdõiguslikkusega ning töö-, pere- ja eraelu lepitamisega, et saavutada ühised eesmärgid seoses suurema tööhõivemääraga ning täita Euroopa Liidu majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgid.

Viimaks tunnistas eesistujariik Hispaania oma tööhõive ja sotsiaalvaldkondade programmis⁽⁸⁾, et demograafilist vananemist ei hakata Euroopas käsitlema mitte ainult väljakutsena vaid ka võimalusena sotsiaalpoliitikate jaoks.

(4) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 153 lõige 2 punkt a

(5) Dok 15859/09

(6) Dok 15529/09

(7) Võetud vastu EPSCO nõukogu kohtumisel 30. novembril 2009, dok 16214/09.

(8) Valmistatud ühiselt ette Hispaania ministriumite poolt, st tööhõive- ja sissetuleku-, tervishoiu- ja sotsiaal- ning võrdõiguslikkuse ministriumide poolt.

Eesistujariigi arvates on aeg, et EL paneks aluse algatusele aktiivse vananemise edendamiseks, näiteks toetab eesistujariik võimalikku komisjoni ettepanekut nimetada aasta 2012 aktiivse vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aastaks ja korraldab La Riojas konverentsi aktiivse vananemise teemal (29.–30. aprill 2010).

Eesistujariik Hispaania edendab ka liikmesriikide ühist tööd, et reageerida paremini nende ees seisvatele tähtsatele sotsiaalsetele ja demograafilistele muutustele, seda näiteks intensiivsema teabe ja parimate tavade vahetamisega ning vastastikuse õppimisega. Suurt rõhku pannakse erinevatele algatustele seoses töö-, era- ja pereelu lepitamisega ning samuti tööhõivetasemete tõstmisele just vanemate töötajate puhul.

*
* *

Küsimus nr 15, mille esitas Laima Liucija Andrikiene (H-0002/10)

Teema: Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Hispaania prioriteetide rakendamine Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika suhete valdkonnas

Hispaania eesistumise üheks peamiseks prioriteediks on ELi ja Ladina-Ameerika suhted.

Mida soovib eesistujariik Hispaania saavutada Ladina-Ameerikaga toimuva rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas?

Kas Hispaania eesistumise ajal sõlmitakse vabakaubandusleping selliste riikidega nagu Colombia ja Peruu? Mis on kõige tähtsamad probleemid, mis ikka veel lahendamist ootavad?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika suhete tugevdamine on tõepoolest üks Hispaania eesistumise peamisi eesmärke.

Hispaania eesistumise ja tulevaste Belgia ja Ungari eesistumiste 18 kuu programmi eelnõus⁽⁹⁾ rõhutasid kolm eesistujariiki, et erilist tähelepanu tuleks pöörata assotsieerimislepingu sõlmimisele Kesk-Ameerika regiooniga, mitme osapoolega kaubanduskokkuleppele Andide riikidega ning assotsieerimislepingu läbirääkimiste taasalumisele ja jätkamisele Mercosuriga.

Mis puudutab assotsieerimislepingu sõlmimist Kesk-Ameerikaga, siis Kesk-Ameerika riikidega toimuvad läbirääkimised seoses esialgse ajakavaga läbirääkimiste jätkamiseks eesmärgiga lõpetada need käesoleva aasta aprilliks. Selles suhtes peame vaatama Hondurase olukorra arenemist eelseisvatel kuudel pärast hiljutisi sündmusi selles riigis.

Mis puudutab mitme osapoolega kaubanduskokkulepet (vabakaubanduslepingut) Colombia ja Peruuga, siis läbirääkimised on hästi edasi jõudnud ning eesistujariik Hispaania annab endast kõik, et lõpetada läbirääkimised 2010. aasta esimeseks semestriks. Järgmine voor leiab aset sel nädalal Limas. Veel vajab lahendamist mitu küsimust, nagu näiteks kaubandusküsimused (juurdepääs turule, päritolu tähistamine, intellektuaalse omandi küsimused) ning nn poliitiliste klauslite sisseviimine (seoses inimõigustega ja massihävitusravidega). Siiski on nii Colombia kui ka Peruu näidanud üles valmisolekut kompromisside leidmiseks ning seega on väljavaated seoses rahuldavate läbirääkimistulemustega väga head. Kui lähitulevikus saavutatakse kokkulepe, võetakse kasutusele menetlused, mis allkirjastatakse Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika riikide tippkohtumisel Madridis 17.–18. mail.

Euroopa Parlamendi roll seoses eelpool nimetatud lepingute sõlmimise ja jõustumisega on määratletud Lissaboni lepingu uute sätetega ning kooskõlas lepingu õigusliku alusega.

Kui läbirääkimised Mercosuriga 2004. aastal peatati, oli juba saavutatud suurt edu seoses poliitilise dialoogi ja koostööga. Kogu ELi ja eriti eesistujariigi Hispaania arvates on väga tähtis jätkata läbirääkimisi, mida oleks võimalik vastavate tingimuste täitmisel teha. Viimaseid on vaja hoolikalt kontrollida enne vastava ELi otsuse tegemist seoses läbirääkimiste jätkamisega.

⁽⁹⁾ Dok 16771/09

*
* *

Küsimus nr 16, mille esitas Georgios Toussas (H-0004/10)**Teema: Euroopa Liit soosib natside ülistamist**

18. detsembril, mõni tund enne seda, kui Gruusia valitsus lasi Khuthaisi linnas õhku fašismivastase monumendi, esitas ÜRO Peaassamblee resolutsiooni, milles mõistetakse hukka natsismi õigustamise püüdlused, mida esineb paljudes Euroopa riikides ja ELi liikmesriikides, näiteks Balti riikides ja mujal, kus „Waffen SS” fašistlike rühmituste liikmeid peetakse kangelasteks ja kus valitsused otsustavad maha võtta ja lammutada fašismivastase võitluse ja rahvaste võidu mälestussambaid. Valdav enamik ÜRO liikmesriike (127) hääletas resolutsiooni poolt; vastu hääletasid ainsana Ameerika Ühendriigid, keda toetasid erapooletuks jäänud 27 ELi liikmesriiki.

Ülaltoodut arvestades palun nõukogul vastata järgmistele küsimustele: Kas asjaolu, et EL jäi kõnealuse resolutsiooni üle hääletamisel erapooletuks, tähendab heakskiitu ja toetust teatavates liikmesriikides ja teistes Euroopa riikides esinevale fašistlike rühmituste ja natsidest sõjakurjategijate kaastöötajate ülistamisele ja õigustamisele? Kas EL ja nõukogu pooldavad fašismi alistamisele pühendatud mälestussammaste hävitamist ELi liikmesriikides ja teistes riikides? Kas ELi soovimatus mõista hukka inimsusevastastes kuritegudes osalenud fašistide ülistamine on seotud ajalugu eirava püüdega võrdsustada natsismi kommunismiga?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Liit on alati väljendanud selgelt oma pühendumust ülemaailmsele võitlusele rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatuse vastu. Seda kinnitati ka Rootsi eesistumise avalduses ELi nimel, millega selgitati liidu otsust loobuda ÜRO peaassamblee kolmanda komitee 64. istungjärgul hääletusest seoses resolutsiooniga, mis käsitles teatud tavade lubamatust, mis ohutavad kaasaegseid rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatuse vorme.

Nagu selles avalduses öeldud, väljendas EL läbirääkimistel seoses tekstiga oma kindlat valmisolekut leida võimalusi kandmaks hoolt selle eest, et nimetatud resolutsioon oleks reaalne ja tõsine vastus kaasaegsetele rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatuse vormidele.

Kahjuks aga ei arvestatud mõnede ELi ja teiste delegatsioonide poolt väljendatud tõsiste muredega. Nagu eelmistelgi aastatel, rakendati selle asemel, et käsitleda põhjalikult inimõiguste alaseid muresid seoses rassismi ja rassilise diskrimineerimisega, millest üks tõsisemaid on rassilise ja ksenofoobilise vägivalga taastärkamine, resolutsiooni projektis valikulist lähenemist, eirates neid tõsisemaid muresid ning juhtides tähelepanu nendelt kõrvale.

Eriti kahetsusväärne näide teksti puudustest on ebatäpsete Nürnbergi Sõjatribunali kohtuotsuste tsitaatide kasutamine.

Samuti ei suutnud tekst kajastada põhimõttelist kaalutlust, et võitlus rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatusega peab olema kooskõlas artiklitega 4 ja 5 rahvusvahelisest konventsioonist rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning ei tohi õõnestada teisi tunnustatud inimõigusi ja põhivabadusi.

Lõpuks taheti resolutsiooni tekstiga õõnestada ka ÜRO eriraportööri vabadust kanda ÜRO inimõiguste nõukogule ja peaassambleele ette kaasaegsete rassismi, rassilise diskrimineerimise ja ksenofoobia vormide kõikidest aspektidest.

Kõigil nimetatud põhjustel otsustas EL hääletamisest loobuda.

*
* *

Küsimus nr 17, mille esitas Charalampos Angourakis (H-0005/10)**Teema: Naatsareti linnapea vahistamine**

29. detsembril visati Naatsareti linnapea Ramez Jeraisy koju käsigranaat. Ta teeb võrdsuse ja rahu demokraatliku rinde raames koostööd Iisraeli kommunistliku parteiga.

Kallaletung langeb kokku Gaza mõrvarliku ründamise aastapäevaga, Iisraeli riigi agressiivsuse kasvuga ning järjest saganevate rünnakutega kommunistide ja demokraatia vastu. Samas ajavahemikus on keelustatud avalikud meeleavaldused ning sõjavastase tegevuse eest on antud kohtu alla Iisraeli parlamendi Knesseti ja Iisraeli kommunistliku partei keskkomitee liige Muhammad Barakeh.

Kas nõukogu kavatseb hukka mõista Iisraeli rünnakud, mis on suunatud kommunistide ja demokraatia vastu?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2010. aasta jaanuari osaistungjärgul Strasbourgis.

Soovin tänada austatud Euroopa Parlamendi liiget selle küsimuse esitamise eest.

Vägivaldsed rünnakud kodanike vastu, olgu nad siis avalikud teenistujad või mitte, ning olenemata nende poliitilistest vaadetest, on kriminaalkuriteod, mida tuleb uurida ja nende toimepanijad vastutusele võtta vastavate kohtumenetlustega. Samuti on igat liiki poliitiliselt motiveeritud vägivaldsed rünnakud Euroopa Liidu põhiliste demokraatlike väärtuste seisukohalt andestamatud, eriti sõnavabaduse ja poliitilise suundumuse ning võrdse kohtlemise ja õigusriigi põhimõtete seisukohalt. Samamoodi kehtib see juhtudel, kus valitsused või riigiparaadi teenistused kiusavad kodanikke taga poliitilistel põhjustel.

Rääkides juhtumitest, millele austatud parlamendiliige viitab, ei ole leitud mingeid tõendeid poliitilisest motiivatsioonist ei granaadirünnakus Naatsareti linnapea maja vastu, mille puhul Iisraeli politsei kriminaaljuurdluse algatas, ega ka Knesseti liikme Muhammad Barakehi kohtu alla andmise juhtumist, kusjuures härra Barakeh ise otsustas oma parlamentaarse puutumatusõigust mitte kasutada. 2009. aasta alguses tegi EL, kaasa arvatud nõukogu, mitmeid avaldusi seoses konfliktiga Gazas, milles rõhutati muu hulgas, et kõik osapooled peavad pidama lugu inimõigustest ja pidama kinni rahvusvahelisest humanitaarõigusest.

Kinnitan austatud parlamendiliikmele, et demokraatlikud väärtused ja põhimõtted on nõukogu jaoks eriti olulised ning nõukogu on valmis mõistma hukka nende rikkumist seal kus see on õigustatud ja kus on selle kohta piisavaid tõestusmaterjale.

*
* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 18, mille esitas Liam Aylward (H-0488/09)

Teema: Tooteohutus ja toodete turult kõrvaldamine

Viimasel ajal on esinenud probleeme seoses Euroopa Liidus müüdavate teatud tüüpi lapsevankrite ja mänguasjade ohutusega. Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta Euroopa tarbijate, eriti laste kaitsmiseks ning selleks, et vajadus tooteid turult kõrvaldada ei saheneks?

Et tarbijatele võimalikult vähe ebameeldivusi valmistada, tuleb vigased või ohtlikud tooted turult võimalikult tõhusalt ja kiiresti kõrvaldada. Mida saab komisjon selle tagamiseks teha?

Vastus

Mänguasjad ja lastele mõeldud tooted ei sarnane teiste tarbekaupadega. Mänguasjade ja lastele mõeldud toodete ohutus on üks kõrgemaid prioriteete tarbekaupade ohutuse seaduses.

Komisjon võttis hiljuti ette mitmeid tegevusi, mille eesmärgiks oli tõsta mänguasjade ja lastele mõeldud toodete ohutust Euroopas. Komisjon on edendanud õigusakte ja standardeid, mida on toetatud piiriülestele turujärelevalve tegevustele rahalise toetamisega, teinud koostööd mänguasjatööstusega ning pidanud arutelusid meie rahvusvaheliste partneritega.

2009. aasta 18. juunil võeti vastu uus mänguasjade ohutuse direktiiv 2009/48/EÜ⁽¹⁰⁾. Tänu meie konstruktiivsetele aruteludele sisaldab direktiiv nüüdseks tugevdatud ohutusnõudeid ning seda saab kohandada kiiresti seoses uute ohtudega ning eriti seoses kemikaalidega.

Laste üldise hooldamise jaoks kasutatavate artiklite, nagu näiteks lapsevankrite või hällide ohutus on kehtestatud üldise tooteohutuse direktiiviga 2001/95/EÜ⁽¹¹⁾. Direktiiv sätestab kõigile tarneahela operaatoritele üldise kohustuse tuua turule ainult ohutuid tooteid. Ka antud õigusaktide jõustamises on üheks peamiseks punktiks laste ohutus.

Võrdlusaluseks on mitmed Euroopa standardid. Asjaomane mänguasjade ohutuse standard tuleb läbi vaadata, et viia see kooskõlla uue mänguasjade ohutuse direktiiviga. Hiljuti anti hinnang mitmele laste hooldamisega seotud artiklile, mis on harilikult seotud imikute või väikelaste toitmise, magamise, vannitamise või rahustamisega. Selle tulemusena palub komisjon peagi võtta selles valdkonnas laiemalt kasutusele uued Euroopa ohutusstandardid vannitamise abistamisega seotud artiklitega, nagu näiteks vannid või vannitoolid, ning magamisega seotud toodetega.

Komisjon on eraldanud alates 2008. aasta lõpust 5 miljonit eurot, et tugevdada koordineeritud järelevalvet seoses väikelaste mänguasjadega. 15 Euroopa riigi ametiasutused on juba katsetanud 200 mänguasja tooteproovi, et kontrollida ohtu seoses väikeste elementide (kaasa arvatud magnetite) ja raskemetallidega. Mänguasjad, mis osutuvad nõuetele mittevastavateks ja ohtlikuks, võetakse turult ära.

Komisjon kutsus ka mänguasjatööstust üles suurendama oma jõupingutusi, et tagada ainult ohutute toodete tootmine ja müük Euroopa turgudel. Kaks vabatahtlikku kokkulepet Euroopa mänguasjatööstusega ja mänguasjade jaemüüjate esindajate ning importijatega kaasasid tööstuse tegevuste sarja, nagu näiteks väljaõppe ja koolituste korraldamine või suuniste väljatöötamine, mis aitaksid ettevõtetel piisavaid ohutuse kontrollimise süsteeme sisse seada.

Rahvusvaheliste tegevuste valdkonnas on koostöös Hiinaga peetud Hiina piiril kinni juba sadu ohtlikke mänguasju ja lastele mõeldud tooteid ning Hiina ametiasutused on võtnud ära arvukaid ekspordilitsentse. ELi, Hiina ja USA mänguasjade ohutuse asjatundjad arutlevad korrapäraselt teemadel seoses mänguasjade ohutuse, enam levinud muredega, võimalike tegevustega ning vajalikest nõuetest kinnipidamise kontrollimise ulatusega.

Kuna esmajoones vastutavad oma toodete ohutuse eest ettevõtjad, peaksid nad võtma alati kasutusele ennetava lähenemise, et leida võimalikke probleeme juba tootmise käigus. Vahejuhtumite korral peavad olema paigas vastavad menetlused kiiresti ja hästi suunatud toodete tagasikutsumise korraldamiseks. Paljud ettevõtted võtavad oma tooteohutuse õigusaktidest tulenevaid kohustusi väga tõsiselt ning tegutsevad kiiresti. Sellele vaatamata ja seoses sellega, et teatud ettevõtted ei suuda teostada nõuetekohast riskihaldust, peavad siseriiklikele ametiasutustele olema tagatud vajalikud vahendid nende tegevuse kontrollimiseks ning täiendavate piiravate meetmete rakendamise nõudmiseks, kui vabatahtlikud meetmed osutuvad hilinevaks või riskide kõrvaldamise seisukohalt ebapiisavaks. Sel põhjusel on komisjonil väga hea meel tugeva huvitatuse ja juhtimise üle, mida IMCO komisjon arutelus seoses tarbijaohutuse turujärelevalve tugevdamisega üles näitas.

*
* *

Küsimus nr 20, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-0501/09)

Teema: Euroopa elektrooniliste arvete raamistik

2007. aastal tegi komisjon koostööd ekspertgrupi, pangandusasutuste ja ettevõtete esindajate ning standardiasutustega, et määrata kindlaks Euroopa raamistik e-arvetele ülemineku soodustamiseks ja tuvastada olemasolevad takistused.

Aastal 2008 lõi komisjon töörühma, kelle ülesanne oli määrata enne 2009. aasta lõppu kindlaks Euroopa elektrooniliste arvete raamistik. Võttes arvesse, et kõnealune Euroopa raamistik oleks kasulik nii ettevõtetele

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/48/EÜ, 18. juuni 2009, mänguasjade ohutuse kohta, ELT L 170, 30.6.2009.

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/95/EÜ, 3. detsember 2001, üldise tooteohutuse kohta, ELT L 11, 15.1.2002.

kui ka rahandus- ja maksuametitele, siis kas komisjon võiks öelda, millised on 2008. aastal kõnealuse raamistiku loomiseks moodustatud ekspertrühma töö tulemused, ja kas komisjon võiks eelkõige täpsustada, milliseid meetmeid ta kavatseb võtta Euroopa elektrooniliste arvete raamistiku väljatöötamiseks ja kasutuselevõtmiseks ning milline on ajakava?

Vastus

Paberarvetega võrreldes on elektroonilistel arvetel olulisi majanduslikke eeliseid igas suuruses ettevõtetele. Siiski on veel kasutamata suur osa e-arvete potentsiaalidest, eriti VKEde jaoks, kuna nende täieliku kasutuselevõtmise jaoks on endiselt takistuseks määrustest tulenevaid ja tehnilisi piire. Komisjon pani 2007. aasta lõpus kokku sõltumatu eksperdigrupi, mille ülesanne oli teha ettepanek seoses Euroopa elektrooniliste arvete raamistikuga (EEIF), mis toetaks üleeuroopaliselt avatud, konkurentsivõimelist ja ühilduvat e-arvete teenuste osutamist.

Eksperdigrupp lõpetas töö ning võttis 2009. aasta novembris vastu lõpparuande, mis sisaldas ettepanekut seoses EEIFiga. Tähtsamad takistused, mille eksperdigrupp e-arvete kasutuselevõtmise juures tuvastas, olid järgmised. Ebapiisavad reguleerivad nõudmised elektroonilistele arvetele kõikides ELi liikmesriikides, eriti seoses e-arvete vastuvõtmisega maksuametite poolt käibemaksu arvestamiseks; ebapiisav tehniline ühilduvus olemasolevate e-arvete lahenduste vahel; puuduvad ühised standardid e-arvete sisu jaoks. Nende probleemide lahendamiseks on EEIFis olemas tegevusjuhised õigusliku ja fiskaalse vastavuse tagamiseks, mis on kooskõlas läbivaadatud käibemaksudirektiiviga, mille kohta komisjon ettepaneku tegi. Lisaks sisaldab EEIF sarja ettepanekuid seoses ühilduvusega ja juhiseid sisu standardite jaoks. Raamistiku aluseks on sari nõudeid ettevõtetele, mis keskenduvad eeskätt VKEdele.

Komisjon avaldas eksperdigrupi raporti Euroopa Komisjoni kodulehel ning seoses selles tehtud ettepanekutega toimub hetkel avalik arutelu, mis on avatud kõigile huvigruppidele kuni 2010. aasta veebruari lõpuni⁽¹²⁾. Avaliku arutelu tulemusi ja ekspertgrupi ettepanekuid arutletakse ka kõrgetasemelisel konverentsil seoses e-arvetega, mis on kavas pidada 2010. aasta aprillis Hispaania eesistumise ajal.

Ekspertgrupi raporti ja avaliku arutelu tulemuste alusel hindab Euroopa Komisjon, kas on vajalik teha veel täiendavaid algatusi, eriti seoses takistuste kõrvaldamisega ELi tasandil, et e-arvete kasutuselevõtmine tooks kasu kõikide Euroopa ettevõtete konkurentsivõimele. Antud hinnangu tulemuste põhjal kaalub komisjon 2010. aasta sügisel edasisi samme seoses e-arvete kasutuselevõtmise edendamiseks. Lisaks tuletab komisjon meelde komisjoni ettepanekut seoses käibemaksudirektiivi läbivaatamisega, eriti mis elektrooniliste arvete tunnistamist puudutab, mille üle kaasõigusloojad hetkel arutlevad.

*
* *

Küsimus nr 21, mille esitas Bernd Posselt (H-0480/09)

Teema: Kutseõppe staatus ja vahetus

Mida teeb komisjon selleks, et parandada ELis kutseõppe staatust akadeemilise haridusega võrreldes, ning millised tulevikuväljavaated on noorte piiriüleisel vahetusel kutseõppe valdkonnas?

Vastus

Komisjon edendab osalemist üld- ja kutsehariduses ning koolitustes, võttes eriti arvesse ühiskonna kasvavaid koolitusvajadusi pärast kriisi ja ka rahvastiku vananemist.

Nn Kopenhaageni protsessi raames on komisjon ja liikmesriigid teinud tööd, et tõsta kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti ning atraktiivsust.

Protsessi keskseks osaks on ühiste Euroopa raamistike ja vahendite väljatöötamine, millega oleks võimalik suurendada vastastikust usaldust, läbipaistvust, tunnustamist ja kvalifikatsioonide kvaliteeti ning lihtsustada õppijate liikumist riikide ja haridussüsteemide vahel.

Nendest vahenditest kõige tähtsamad on http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm, http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc46_en.htm,

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=3875&lang=en

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc50_en.htm ja
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1134_en.htm.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm alamprogramm
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc82_en.htm (LdV) pakub olulist rahalist tuge kutsehariduse ja -koolituse poliitikate rakendamiseks ning kutsehariduse ja -koolituse õppijate ja koolitajate piiriüleseks liikumiseks. 2008. aastal said LdV programmi raames liikuda 67 740 inimest, kuid kuna see moodustab vaid ligikaudu 1% kogu sihtgrupist, on vaja ka siseriiklike, regionaalsete ja kohalike osapoolte ning sidusgruppide tugevat toetust, et teha liikuvusest norm, mitte erand. ELi 2020. aasta algatuse raames kaalub komisjon uut ambitsioonikat algatust Youth on the Move (Noored liikuma), mille eesmärgiks on suurendada kõikide haridustasemetega noorte inimeste liikumist hariduse valdkonnas.

*
* *

Küsimus nr 22, mille esitas Nikolaos Chountis (H-0482/09)

Teema: Kokkulepitud tulemustega jalgpallimängud - halb eeskuju noortele

Euroopa Jalgpalliassotsiatsioonide Liidu (UEFA) aruandes paljastati skandaal – eelmisel hooajal on toimunud kokkulepitud tulemustega mängu. Sellised juhtumid annavad noortele ilmselgelt halba eeskuju ja moonutavad spordi põhimõtteid, mille seavad ohtu kihlvedude ja hasartmängude äris ringlevad tohutud rahasummad.

Pidades meeles Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõiget 2, kus on sätestatud: „Liidu tegevusega püütakse ... arendada Euroopa mõõdet spordis spordivõistluste aususe ning avatuse ja sporditöö eest vastutavate asutuste omavahelise koostöö edendamise ning sportlaste, iseäranis noorte sportlaste füüsilise ja vaimse puutumatuse kaitsmise kaudu”, palun komisjonil vastata järgmistele küsimustele:

Kas komisjon on selle küsimusega tegelenud ja kui on, siis millise seisukoha ta selles võtab? Milliseid meetmeid peaks tema arvates võtma UEFA selle skandaaliga seotud föderatsioonide, meeskondade, nende juhtide ja mängijate suhtes? Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta, arvestades asjaolu, et igal aastal ringlevad nii seaduslikus kui ka ebaseaduslikus kihlveoäris tohutud rahasummad, mis on spordivõistluste tulemuste kokkuleppimise pidevaks ajendiks?

Vastus

Tulemuste kokkuleppimine õõnestab spordi sotsiaalset ja hariduslikku funktsiooni. Olles otseseks ohuks spordivõistluste rikkumatusele, moonutab see professionaalselt ja lihtrahva poolt harrastatava spordi vaimu. Tulemuste kokkuleppimise juhtumid seostuvad tihti keelatud hasartmängude ja korruptsiooniga ning harilikult on nendel juhtudel segatud asjasse rahvusvahelised kuritegelikud võrgustikud.

Spordi ülemaailmne populaarsus ning spordisündmuste ülekannete piiriülene iseloom ja hasartmängud tähendavad, et antud probleemi mõõde käib tihtipeale üle siseriiklike ametivõimude võimalustest. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikele 2, kus on sätestatud, et Liidu tegevused peavad edendama spordivõistluste ausust ning sporditöö eest vastutavate asutuste omavahelist koostööd ning vastavalt üleskutsetele spordi valdkonna sidusgruppidele võtab komisjon käsile tulemuste kokkuleppimise probleemi, kuna on oht, et see õõnestab spordi väärtusi Euroopas.

Selles kontekstis arutles komisjon Euroopa Jalgpalliassotsiatsioonide Liiduga (UEFA) hiljutiste jalgpallimängude tulemuste kokkuleppimise juhtumi teemal, mida Saksamaa ametivõimud hetkel uurivad. Komisjon pakkus UEFAle oma toetust seoses tulemuste kokkuleppimisega seotud probleemide kohta teadlikkuse tõstmisega ELi tasandil.

Mis keelatud hasartmängudesse puutub, siis ei ole komisjon teadlik tulemuste kokkuleppimise süüdistustest hea mainega Euroopa operaatorite vastu. Seadusevastaste tegevuste tuvastamiseks jälgivad komisjoni teenistused seoses oma tööga siseturul seaduslike piiriüleste spordikihlvedude teenuste valdkonnas mitme liikmesriigi reguleerivaid asutusi, kes teevad tihedat koostööd seaduslike spordikihlvedude teenuste pakkujatega. Lisaks on kihlvedude vahendajad ise koos spordiliitudega klientide ligimeelitamiseks seadnud sisse isereguleerivad eelhoiatismehhanismid, et tuvastada petturlikke tegevusi individuaalsetel spordiüritustel.

Mis puutub laiemasse korruptsiooniprobleemi, siis komisjon on loomas mehhanismi, millega jälgida liikmesriikide jõupingutusi seoses korruptsiooniga võitlemisega nii avalikus kui ka erasektoris.

Komisjon toetab spordiliikumist ja teisi asjaomaseid sidusgruppe (nagu näiteks kihlvedusid korraldavaid ettevõtteid ja meediat) nende tegevustes seoses võitlemisega mängude tulemuste kokkuleppimise juhtumite vastu Euroopa tasandil. Seoses sellega toetab komisjon partnerlusi, kus spordi valdkonna sidusgruppid teevad koostööd kihlvedusid korraldavate ettevõtetega, et töötada välja eelhoiatusmehhanisme pettuste ja tulemuste kokkuleppimisega seotud skandaalide ärahoidmiseks spordis. See on hea näide heast valitsemistavast spordikihlvedude valdkonnas.

Komisjon toetab ka koostööd era- ja avaliku sektori vahel, et leida kõige tõhusamad meetmed tulemuste kokkuleppimise probleemi ning muude korruptsiooni ja finantskuritegevuse vormide vastu võitlemiseks Euroopa spordis.

*
* *

Küsimus nr 23, mille esitas Ernst Strasser (H-0497/09)

Teema: Kavandatud meetmed uues, spordi pädevusvaldkonnas

Lissaboni lepingu jõustumise järel kuulub sport Euroopa Liidu pädevusvaldkonda.

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon järgmise 12 kuu jooksul võtta, et toetada, koordineerida ja täiendada liikmesriikide meetmeid selles valdkonnas?

Vastus

Mis uutesse spordiga seotud sätetesse puutub, siis komisjoni roll on teha ettepanekuid sobivate tegevuste jaoks, mis võimaldavad saavutada aluslepingus sätestatud eesmärgid. Komisjoni juhtumõtteks on tagada ELile lisaväärtus kõikides välja pakutud tegevustes. Täpsemate ja individuaalsemate tegevuste asjus otsustab järgmisena ametisse astuv komisjon.

Enne ettepanekute koostamist korraldab komisjon arvatavasti ulatusliku avaliku arutelu 2010. aasta esimesel poolel, kaasa arvatud suunatud arutelu liikmesriikidega ja spordiliikumisega. Võib eeldada, et tulevased ettepanekud kajastavad selliste arutelude ja väitluste tulemusi ning tuginevad ka kogemustele, mis saadi rakendades 2007. aasta valget raamatut spordi kohta⁽¹³⁾ seoses ühiskondlike, majanduslike ja valitsemisega seotud küsimustega. Sellele tuginedes on komisjoni poolt tehtavate ELi tegevusi puudutavate ettepanekute eesmärgiks muu hulgas edendada head valitsemistava ja spordi sotsiaalseid, tervislikke ja hariduslikke funktsioone.

Euroopa Parlamendi ettepanekutele vastavalt rakendatavad ettevalmistavad tegevused spordi valdkonnas 2009. ja 2010. aastal pakuvad ELi eelarvest toetust juba mitme osapoolega tegevustele sellistes valdkondades nagu tervishoid, haridus, võrdsed võimalused, võitlus dopinguga ja vabatahtlik tegevus ning aitavad kindlasti komisjonil teha ettepanekuid seoses sobilike teemadega spordiprogrammi jaoks.

Komisjon teeb tihedat koostööd parlamendi ja nõukoguga, et tagada nende uute pädevuste kooskõlaline rakendamine.

*
* *

Küsimus nr 24, mille esitas Morten Messerschmidt (H-0474/09)

Teema: Türgi ähvardus kehtestada Geert Wildersile sisenemiskeeld

Türgi valitsus ähvardab keelata kogu Hollandi parlamendiliikmetest koosneva delegatsiooni riiki sisenemise, kui 2010. aasta jaanuaris toimuvast visiidist võtab osa Hollandi Vabaduspartei liige Geert Wilders.

Võttes arvesse asjaolu, et Hollandi delegatsioon külastab riiki, kes taotleb ühinemist ELiga ja kellelt saaks seepärast oodata põhimõttelist austust selliste väärtuste vastu, nagu demokraatia ja sõnavabadus, on Türgi ähvardused küsimuse esitaja arvamusel sobimatud.

Lisaks sellele oli ähvardajaks Türgi välisminister, kes kuulub islamimeelsesse valitsusparteisse.

⁽¹³⁾ KOM(2007) 391 lõplik

Kas komisjon on arvamusel, et Türgi valitsuse ähvardus keelata rahva valitud Hollandi poliitikule sisenemine Türki demonstreerib valgustatud ja demokraatlikku mõtteviisi, mis on riigi ELiga liitumise üheks põhieelduseks? Kas komisjon on lisaks sellele seisukohal, et selline käitumine vastab demokraatiat, õigusriiki ja inimõigusi käsitlevatele Kopenhaageni kriteeriumitele?

Küsimus põhineb ajakirjas „Jyllands-Posten” 26. novembril 2009 ilmunud artiklil „Tyrkiet truer Wilders med indrejseforbud” (Türgi ähvardab Wildersit sisenemiskeeluga).

Vastus

2009. aasta detsembris tühistas Hollandi parlamendi alamkoja liikmete delegatsioon visiidi Türgisse.

Tühistamise põhjusena toodi Türgi valitsuse esindaja avaldus seoses Hollandi parlamendi alamkoja liikme Geert Wildersi plaanitud osalemisega. Selle avalduse alusel tegi delegatsioon järelduse, et Türgi valitsus ei võta neid vastu.

Seejärel teatas Türgi Rahvussamblee ELiga ühtlustamise komisjoni esimees, et Türgi parlamendi liikmed kahetsevad visiidi tühistamist.

Komisjon ei ole teadlik sellest, et Türgi kavatses keelata Hollandi parlamendi liikmetel riigi territooriumile sisenemise.

Samuti ei näe komisjon mingit seost nimetatud visiidi tühistamise ja Kopenhaageni kriteeriumide vahel.

*
* *

Küsimus nr 25, mille esitas Jim Higgins (H-0475/09)

Teema: Üleeuroopaline koolitus ja toetus töötutele koolilõpetajatele

Töötuse määr hiljuti kooli lõpetanute seas on kogu Euroopas ehmatavalt kõrge. Kas komisjon on kaalunud nendele suunatud üleeuroopalise koolitus- ja toetusvõrgu loomist? Sellisel kaval oleks mitmeid eeliseid: koolilõpetajatele antaks võimalus saada hädavajalik töökogemus, kohandades oma teadmisi tegeliku tööeluga, vältida „ajude väljavoolu” ning aidata oma haridust rakendades kaasa ühiskonna arengule.

Vastus

Komisjon tegi juba enne kriisi algust Lissaboni strateegia ja Euroopa tööhõivestrategie raames noorte inimeste töötuse probleemi lahendamiseks oma prioriteedi. Komisjon tuvastas tähtsamad väljakutsed koos liikmesriikidega, mis omakorda võimendasid 2005. aastal oma tegevusi noorte inimeste tugevamaks integreerimiseks turul Euroopa noortepakti raames. Selles kontekstis tuleks pöörata erilist tähelepanu haridusest tööturule ülemineku parandamisele, näiteks tugevdades sidemeid haridussüsteemide ja tööturu vahel ning töötades välja praktilist koostööd ettevõtetega (praktikad).

Vaatamata sellele, et liikmesriigid antud valdkonnas tegutsema hakkasid oli paljudel koolilõpetajatel juba enne kriisi süvenemist raskusi tööturule astumisega. Kriisi tagajärjel on töötus noorte inimeste seas tõusnud dramaatiliselt ning rohkem kui iga teise tööturu grupi seas.

Valmistades ette ELi peamist poliitika tegevuskava tulevikuks (EL 2020) tuleb pöörata palju tähelepanu tööturule juurdepääsu edendamisele noorte inimeste jaoks ning uute töökohtade loomisele. Lisaks tuleb parandada mehhanisme tõhusama poliitikate elluviimise tagamiseks. Komisjon tuvastas 24. novembril 2009 avaldatud nõuandvas dokumendis EL 2020 kohta sarja tähtsaid tegevusvaldkondi, kaasa arvatud uute oskuste omandamise edendamine, loomingulisuse ja innovatsiooni tugevdamine ning ettevõtluse arendamine. EL 2020 strateegia tugineb ka ELi poliitilisele koostööle hariduse ja noorsoopoliitika valdkonnas tööprogrammidega „Haridus ja koolitus 2010” ning „Youth 2010–2018” (Noored 2010–2018).

EL on seadnud sisse sarja vahendeid noorte abistamiseks töötusolukorraga, kaasa arvatud algatuse EURES raames: üks osa EURESi veebilehest on pühendatud koolilõpetajatele mõeldud tööpakkumistele⁽¹⁴⁾. Lisaks saavad liikmesriigid kasutada Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) vahendeid oma haridus- ja koolitussüsteemide ümberkorraldamiseks. 2007.–2013. aasta perioodiks eraldati 9,4 miljonit eurot elukestva õppimise süsteemide

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?lang=en&acro=job&catId=7576&parentId=52>

arendamise toetamiseks ning veel 12,4 miljardit eurot, et edendada osalemist hariduses ja väljaõppes elutsükli vältel.

Komisjoni loodud algatuse kontekstis kõrghariduse ning töömaailma vahelise dialoogi ja koostöö arendamiseks ning tugevdamiseks (KOM(2009) 158 lõplik: Uus partnerlus Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks: ülikoolide ja ettevõtjate dialoog) korraldab komisjon koostöös Tšehhi Vabariigi Haridus-, Noorsoo- ja Spordiministeeriumi ning Masaryki Ülikooliga 2.–3. veebruaril 2009 Brnos temaatilise foorumi, kus esitletakse ja arutletakse olemasolevaid ja võimalikke tegevusi, mis algatati koostöös kõrgharidust pakkuvate asutustega, ettevõtetega ja avaliku sektori asutustega ning vastusena praegusele kriisile.

*

* *

Küsimus nr 26, mille esitas Sławomir Witold Nitras (H-0483/09)

Teema: Energiavarustuse kindluse ja solidaarsuse koostööstrateegia Lissaboni lepingu raames

1. detsembril 2009. aastal jõustunud Lissaboni leping on esimene alusleping, millega nähakse ette ja määratakse kindlaks ühine poliitika varustuskindluse ja solidaarsuse tagamiseks energiavaldkonnas. Seepärast palun komisjonilt teavet selle kohta, milline on komisjoni strateegia kõnesolevas poliitikavaldkonnas ja ettekujutus sellest poliitikast uut aluslepingut arvesse võttes.

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta, et kaitsta liikmesriike maagaasitarnete võimaliku katkestuse korral kolmandatest riikidest? Milline on varustuskindluse tagamise kõige olulisema elemendi, energiainfrastruktuuri investeeringute ajakava? Kas komisjon kavatseb infrastruktuuri arendada ka põhja ja lõuna suunas?

Vastus

ELi energiapoliitikat on seni töötatud välja mitmele erinevale aluslepingu artiklile tuginedes. Lissaboni lepinguga on meil esmakordselt olemas ulatuslik alus ELi energiapoliitika edasiseks arendamiseks. Energiavarustuse kindluse tagamine on selgelt üks eesmärkidest ning poliitika arendamine ja rakendamine peab toimuma solidaarselt.

Liikmesriigid on kiitnud heaks lähenemise energiaturvalisusele, nagu see sätestati teises strateegilises energiaülevaates. Seega peaks gaasiga varustamise katkemise ohu vähendamine tänu koostööle ning edasiste sidemete kujundamisele euroopasiseselt toetama tugevat ELi häält energiatehingutes välisriikidega. Euroopasisene koostöö toimub peamiselt hästitoimiva siseenergiaturu näol, millel on ühised standardid ja vajalikud infrastruktuurid, nagu seda on kirjeldatud gaasiga varustatuse kindlustamise määruse ettepanekus. Mis solidaarsusesse puutub, siis tuleb sellega seonduv teha selgeks juba enne seda, kui puhkeb kriis nende liikmesriikide ja ettevõtete vahel, mis suure tõenäosusega mõjutatud on. Liikmesriigid peavad tegema eelnevat koostööd seoses riskianalüüsides ja ennetavate tegevustega, kaasa arvatud seoses infrastruktuuride väljatöötamisega ja plaanidega hädaolukorra jaoks. Eriti tähtis on kriisihaldamise jaoks regioonidevaheline koostöö. Komisjoni rolliks on peamiselt abistamine ja koordineerimine. Komisjon saab anda hinnangu olukorrale, kuulutada välja ühenduse hädaolukorra, saata kiiresti välja seiret teostava rühma, kutsuda kokku gaasi koordineerimisrühma, aktiveerida kodanikukaitse mehhanismi ning mis kõige tähtsam, olla vahendajaks läbirääkimistel kolmandate riikidega. Komisjon loodab, et määruse ettepaneku asjus jõutakse aegsasti üksmeelele.

Peamiselt energiavarustuse kindluse tagamiseks on vaja investeeringuid energiainfrastruktuuridesse. Kolmanda energia siseturu paketi sätted parandavad juba praegu infrastruktuuride kavandamist Euroopas, kaasa arvatud liidu energiavarustuse kindluse mõõdet. Gaasiga varustatuse kindlustamise määruse ettepanekuga esitatakse infrastruktuuri standard ja Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava raames juhitakse rahalisi vahendeid energiainfrastruktuuride projektidesse, kaasa arvatud umbes 1,44 miljardit eurot gaasivõrkudevaheliste ühenduste loomiseks, veeldatud maagaasi (LNG) terminalide, hoidlate ja energiavoo tagasisuunamise jaoks. 2010. aastal vaadatakse läbi üleeuroopaline energiavõrkude programm garanteerimaks, et see keskendub õigesti ELi energiainfrastruktuurile, suudab rahuldada siseturu vajadusi ja parandada energiavarustatuse kindlust.

Teises strateegilises energiaülevaates tuvastati energiavarustuse kindluse tagamiseks prioriteedina põhja ja lõuna vahelised ühendused Kesk- ja Ida-Euroopas. Seda töötatakse välja ka energiaühenduse asutamislepingu kontekstis. Põhja ja lõuna vahelised ühendused on tähtsal kohal ka Balti energiaturu vastastikuse sidumise kavas, mille asjus asjaomased liimesriigid kokkuleppele jõudsid ning mida nüüd täide viiakse.

*
* *

Küsimus nr 27, mille esitas Erminia Mazzoni (H-0484/09)

Teema: Maksusoodustuste kehtestamine mõne majanduspiirkonna arengu edendamiseks

Võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 87 lõiget 1 ja lõike 3 sissejuhatavat lõiku ja punkti e⁽¹⁵⁾, Euroopa Parlamendi resolutsiooni 2005/2165(INI) lõiget 37⁽¹⁶⁾ ja Euroopa Ühenduste Kohtu otsust kohtuasjas C-88/03⁽¹⁷⁾, kas komisjon on nõus loobuma lõplikult jäigast seisukohast, et piirkondliku ja kohaliku tasandi maksusoodustused on vastuolus ühenduse keeluga anda riigiabi, eelkõige seoses territoriaalse selektiivsuse kindlakstegemise korraga, ning lubab kehtestada maksutoetusi, kui need on mõeldud teatud tegevusvaldkondade või mõne majanduspiirkonna edendamiseks?

Kas komisjon on arvamusel, et selline tõlgendamine tuleks kõne alla, kui lisada määrusse (EÜ) nr 1083/2006⁽¹⁸⁾ sätte, mille kohaselt saab maksusoodustusi lugeda turutasakaalu käsitlevate eeskirjadega kooskõlas olevaks?

Vastus

Komisjon tuleb austatud parlamendiliikmele meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3, endise EÜ asutamislepingu artikli 87, kohaselt saab komisjon kuulutada välja kokkuvõttev „abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus, ja artiklis 349 osutatud piirkondades, arvestades nende struktuurilist, majanduslikku ja sotsiaalset olukorda” ning „abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega”,

Seoses sellega on vastavalt regionaalabi suunistele aastateks 2007–2013 komisjon juba kiitnud heaks regionaalabi kaardi, milles on näidatud regioonid, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3⁽¹⁹⁾ alusel regionaalabi saamiseks abikõlblikud.

Mis puudutab küsimust, kas komisjon on nõus „loobuma lõplikult jäigast seisukohast, et piirkondliku ja kohaliku tasandi maksusoodustused on vastuolus ühenduse keeluga anda riigiabi, eelkõige seoses territoriaalse selektiivsuse kindlakstegemise korraga”, siis komisjon tuleb meelde, et vastavalt hiljutisele kohtupraktikale Assooride⁽²⁰⁾ ja Baskimaa⁽²¹⁾ juhtumite puhul peetakse regiooni riigiabi eeskirjade tähenduses 'autonoomseks', kui on täidetud kõik kolm kriteeriumi seoses institutsioonilise, menetlustega seotud, majandusliku ja finantsmajandusliku autonoomiaga. Lisaks, nagu kohtupraktikaga kehtestatud, saavad regioonid, mis on kohtupraktika kontekstis autonoomsed, võtta kasutusele üldise iseloomuga maksumeetmeid ilma sellega riigiabi saamise eeskirju rikkumata. Ei ole veel selge, kas ja millised regioonid on institutsiooniliselt, menetlustega seoses, majanduslikult ja rahaliselt autonoomsed.

⁽¹⁵⁾ „Ühisturuga kokkusobivaks võib pidada: [...] e) muud liiki abi, mida komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega võib kindlaks määrata nõukogu.”

⁽¹⁶⁾ „Euroopa Parlament [...] toetab [...] tõhusamat lähenemisviisi piirkondliku abi andmisele, keskendudes Euroopa Liidu ebasoodsates või vähimarenenud piirkondades infrastruktuuriinvesteeringutele ning horisontaalabi andmisele, sealhulgas soodsate maksutingimuste loomisele mitte pikemateks kui viieaastasteks üleminekuperioodideks”.

⁽¹⁷⁾ „[...] piirkondlik või kohalik ametiasutus kehtestab keskväimu suhtes piisava autonoomse pädevuse teostamise käigus maksumäära, mis on siseriiklikust määrast madalam ja mida kohaldatakse ainult tema jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil asuvatele ettevõtjatele, võib maksumeetme valikulisuse hindamiseks asjakohane õiguslik raamistik piirduda vaid asjaomase geograafilise alaga juhul, kui piirkondlik omavalitsusüksus mängib eelkõige oma seisundi ja pädevuse tõttu põhimõttelise tähtsusega rolli poliitilise ja majandusliku keskkonna määratlemisel nende ettevõtjate jaoks, kes asuvad tema jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil.”

⁽¹⁸⁾ ELT L 210, 31.07.2006, lk 25.

⁽¹⁹⁾ Itaalia jaoks, vt Euroopa Komisjoni 28. novembri 2007. aasta otsus, otsus nr 324/2007

⁽²⁰⁾ Vt Euroopa Kohtu 6. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-88/03 Portugal / komisjon

⁽²¹⁾ Vt Euroopa Kohtu 11. septembri 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-428/06 kuni C-434/06 Unión General de Trabajadores de la Rioja

Vaatamata sellele soovib komisjon rõhutada, et igasugused kindlad maksueeskirjad ainult mõnede regioonide jaoks koosnevad tõenäoliselt riigiabist vastavalt tähendusele Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1.

Teisest küljest aga ei ole komisjon arvamisel, et austatud parlamendiliikme poolt mainitud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis e leidub piisav õiguslik alus regionaalarengu edendamiseks. Komisjon on vastupidisel arvamisel, et juba on kasutusel vastavad meetmed, mis võtavad arvesse vähemarenenud piirkondade vajadusi või saab need olemasolevate riigiabi grupierandi määruste alusel kasutusele võtta või saab nendest teavitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 1 (endise EÜ asutamislepingu artikli 88) alusel ning hinnata Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a või c kohaselt.

Mis puudutab nõukogu määrust (EÜ) nr 1083/2006⁽²²⁾, siis artikli 54 lõikes 4 on öeldud, et „Rakenduskavade alusel ettevõtjate toetuseks asutamislepingu artikli 87 tähenduses riigiabi andmise puhul tuleb järgida riikliku toetuse ülemmäärasid”. Seetõttu peab korraldusasutus igat liiki maksumeetmete puhul, mille moodustab riigiabi, kandma hoolt selle eest, et see on ühilduv riigiabi eeskirjadega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 kohaselt. Komisjon tuletab austatud parlamendiliikmele meelde, et määruse (EÜ) nr 1083/2006⁽²³⁾ eesmärgiks on kehtestada üldsätted struktuurifondide jaoks, mitte määrata riigiabi meetmete ühilduvus.

*

* *

Küsimus nr 28, mille esitas Struan Stevenson (H-0485/09)

Teema: Shetlandile tehtav erand lammaste ja kitsede elektroonilise identifitseerimise osas

Äärepoolsete saartena on kõigest 22 000 elanikuga Shetlandil ainult üks piiriületuspunkt ning praegu kontrollib loomaarst kõiki saartele toodavaid lambaid ja kariloomi ning nad registreeritakse ja neile tehakse vereanalüüs. Seega on Shetland juba piisavalt hästi varustatud, et kiiresti ja tõhusalt jälgida loomade liikumist ning seetõttu paneks lammaste individuaalse liikumise registreerimine elektroonilise identifitseerimise (EID) abil Shetlandil suure koormuse tootjatele ning sellel ei oleks haigustõrje seisukohalt Ühendkuningriigis või Euroopas lisakas. Elektroonilise identifitseerimise rakendamine sunniks vaid väheseid allesjäänud Shetlandi lambakasvatajaid tegevust lõpetama, kuna paljud nendest peavad oma karja äärepoolseimates piirkondades ning see tooks kaasa kõrgeimad kohandamiskulud.

Kas komisjon on neid piisavaid loomatervishoiumeetmeid, mis puudutavad jälgitavust ja haigustõrjet, ning Shetlandi geograafilist isoleeritust silmas pidades nõus tegema Shetlandile erandi elektroonilise identifitseerimise määruse suhtes?

Vastus

Nõukogu määrusega (EÜ) nr 21/2004⁽²⁴⁾ võeti kasutusele lammaste ja kitsede individuaalse jälgitavuse süsteem. Komisjon on juba võtnud komiteemenetluse kaudu vastu sarja meetmeid elektroonilisele identifitseerimisele esitatavate nõuete sujuvamaks rakendamiseks, mis kehtivad loomadele, kes on sündinud pärast 31. detsembrit 2009.

Komisjoni poolt 2009. aasta augustis vastu võetud meetmed vähendavad märgatavalt just väikeste karjade pidajate kulusid. Nüüd on võimalik lugeda loomade andmeid kriitilistes kontrollpunktides (näiteks turul, tapamajas või kogumiskohas), mitte põllumajandusettevõtte juurest välja saates. Seda muudatust tervitasid eriti just Ühendkuningriigi lambakasvatajad.

Kuid praegused eeskirjad ei anna komisjonile õigust erandi tegemiseks seoses määruse põhisätetega, nagu austatud parlamendiliige seda palus.

⁽²²⁾ ELT L 210, 31.7.2006

⁽²³⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006, 11. juuli 2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999, ELT L 210, 31.7.2006

⁽²⁴⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 21/2004, 17. detsember 2003, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ, ELT L 5, 9.1.2004.

*
* *

Küsimus nr 29, mille esitas Georgios Papanikolaou (H-0490/09)

Teema: Keeleõppeprogrammid sisserändajatele

Aeg, mis sisserändajatel kulub ühiskonnaga kohanemiseks ja integreerumiseks, sõltub suurel määral elukohariigi keele õppimisest. Keeleoskus on oluline vahend sisserändajate integreerumiseks töökohal ja ühiskondlikus elus, see aitab vähendada tõrjutust ja võõrandumist ning võib osutada kasulikuks nii sisserändajatele kui ka vastuvõtvale riigile.

Kas liikmesriigid pakuvad piisavalt programme, et sisserändajad saaksid õppida vastuvõtva riigi keelt? Kui jah, siis milliseid neist rahastab EL? Millist teavet on komisjonil selliste programmide rakendamise kohta Kreekas?

Kas komisjonil on kvantitatiivseid andmeid selliste programmide kohta, näiteks nendes programmides osalevate sisserändajate arvu ja programmide tõhususe kohta?

Kas komisjon leiab, et selles suunas tuleks teha suuremaid jõupingutusi? Kui jah, siis mil viisil?

Vastus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 kohaselt vastutavad liikmesriigid täielikult õppe ning oma haridussüsteemide ning kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse korraldamise eest. Sisserändajatele ette nähtud siseriiklikud programmid on siseriiklike ametiasutuste vastutusalal ning andmeid nende programmidega kohta tuleks küsida vastavatelt siseriiklikelt ametiasutustelt⁽²⁵⁾.

Eurydice kogutud andmete kohaselt pakuvad kõik liikmesriigid oma haridussüsteemides keelealast toetust muust rahvusest lastele.⁽²⁶⁾ Lisaks sellele viitab kaks kolmandikku 2009. aasta siseliiklikest aruannetest programmi „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta⁽²⁷⁾ spetsiifilistele meetmetele sisserändaja taustaga laste ja noorte keele arengu toetamiseks ning kaksteist siseriiklikku aruannet viitavad kohustuslikele keelekursustele sisserännanud täiskasvanute jaoks.

Hariduse ja koolituse valdkonnas on Euroopa Liidu ülesandeks panustada hariduse kvaliteedi tõstmisesse edendades koostööd liikmesriikide vahel ning vajadusel nende tegevusi täiendades ja toetades. Keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse osakaal on Elukestva õppe programmi 2007-2013 (LLP) üldeesmärk. Kui LLP on avatud praktiliselt kõikidele inimestele ja organisatsioonidele, mis tegelevad hariduse või koolituse alal, määrab iga LLP programmis osalev riik oma tegevustes ja projektides ise tingimused LLP programmi riikidesse mittekuuluvate muust rahvusest inimeste osalemiseks. Hetkel saab programm LLP toetada järgmisi keeleõppele suunatud tegevusi, mis kuuluvad mõne muu programmi juurde või on iseseisvad programmid: partnerlused koolide ja regioonide vahel (alamprogrammis Comenius) või täiskasvanute õppeorganisatsioonide vahel (alamprogramm Grundtvig); assistendikohad tulevastele õpetajatele ja õpetajate ametipraktikad (Comenius); keeleline ettevalmistus mobiilsuseks Euroopas (Erasmus ja Leonardo); töölesuunamised üliõpilastele (Erasmus); keelealased õppepraktikad täiskasvanutele (Grundtvig); mitmepoolsed projektid, võrgustikud ja konverentsid (Comenius, Erasmus, Leonardo, Grundtvig, põhitegevus „Keeled”).

Minevikus toetas komisjon ka vastuvõtva riigi keele omandamist täiskasvanud sisserändajatele muude kanalite kaudu, nagu näiteks Euroopa Sotsiaalfond (ESF). Kreeka 2009. aasta siseriiklik aruanne programmi „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta viitab haridusprogrammile Kreeka keele õpetamine võõrkeelena töötavatele sisserändajatele, mida haldas Kreeka täiskasvanute jätkuhariduse instituut IDEKE, mis pakkus 2004. kuni 2008. aastani kreeka keele alast koolitust 15 873 inimesele. Sarnaselt sellele mainitakse 2009.

⁽²⁵⁾ Mõningaid andmeid nende teemade kohta leiab järgmistest Eurydice uuringutest:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/095EN.pdf

http://eacea.ec.europa.eu/ressources/eurydice/pdf/044DN/044_EL_EN.pdf

⁽²⁶⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EN.pdf

⁽²⁷⁾ Nõukogu ja komisjoni 2010. aasta ühise arenguaruande kavand töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta. KOM(2009)640 lõplik; SEK(2009) 1598

riiklikus kasvu ja töökohtade reformiprogrammi rakendusaruandes kehtvat kreeka keele õppimise programmi sertifitseeritud kutseõppekeskustes 8400 töötule sissearvanud kodumaale naasnud inimesele.

Komisjon arvab, et jõupingutusi seoses vastuvõtva riigi keele õpetamisega sissearandajatele tuleks suurendada siseriiklikul tasandil. Oma hiljuti avaldatud rohelises raamatus „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused“⁽²⁸⁾ tõstis komisjon esile keeleõppe tähtsust integratsiooni ja sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks. Oma järeldustes sissearandaja taustaga laste hariduse kohta⁽²⁹⁾ kutsus komisjon liikmesriike üles töötama välja vastavaid poliitikaid vastuvõtva riigi keele õpetamiseks ning kaaluma, kuidas anda sissearandaja taustaga õpilastele võimalus oma emakeele säilitamiseks ja arendamiseks.

*
* *

Küsimus nr 30, mille esitas Saïd El Khadraoui (H-0492/09)

Teema: ELi abi Euroopa Liidu siseste rändajate vastuvõtmiseks

Diskrimineerimise vastu võitlemine on üks ELi peamine ülesanne. Teatavate elanikkonnarühmade diskrimineerimine võib viia pagulasvoogudeni tekkeni Euroopa Liidus. Genti linn seisab silmitsi just selle probleemiga. Viimasel kolmel aastal on Genti tabanud pagulaste, eelkõige romide sissevool, kes moodustavad peaaegu 2,5% kogu linna elanikkonnast.

See tekitab probleeme sotsiaalsele infrastruktuurile, mida linn pakkuda suudab, nagu käesoleva aasta novembris komisjonile saadetud kirjast (2009-2174-01) selgub.

Kas ELil on võimalik anda abi ELi sisepagulaste vastuvõtmiseks? Milliseid täiendavaid meetmeid võtab komisjon selliste olukordadega tegelemiseks ja nende ärahoidmiseks?

Vastus

Euroopa Liidu kanda on oluline roll võitluses romide vastu suunatud diskrimineerimisega erinevate liidu käsutuses olevate õigusloomeliste, poliitiliste ja rahaliste vahenditega.

Esmalt keelatakse direktiiviga 2000/43/EÜ⁽³⁰⁾ diskrimineerimine rassilise või etnilise päritolu alusel seoses tööhõive, hariduse, sotsiaalkaitse (kaasa arvatud tervishoiu) ja kaupadele ning teenustele juurdepääsuga. Komisjon kannab hoolt selle eest, et kõik liikmesriigid direktiivi õigesti ja toimivalt rakendavad.

Teiseks edendab komisjon poliitika koordineerimist liikmesriikide vahel sotsiaalkaitse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas nn sotsiaalvaldkonna avatud koordineerimismeetodit kasutades. Sotsiaalvaldkonna avatud koordineerimismeetod põhineb ELi tasandil ühistel eesmärkidel ning sarjal näitajatel edu mõõtmiseks. Komisjon ja nõukogu teevad korrapäraseid hindamisi ja esitavad aruandeid tehtud edusammude kohta oma sotsiaalkaitse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ühisaruannetes. Komisjoni 2010. aasta sotsiaalkaitse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ühisaruanne võetakse vastu ministrite nõukogule esitamiseks 2010. aasta märtsis Hispaania eesistumise ajal.

Kolmandaks pakuvad ELi struktuurifondid, eeskätt Euroopa Sotsiaalfond (ESF) ja Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF), rahalist toetust projektidele, mis käsitlevad romide tõrjutust. Lisaks esitas komisjon 2008. aasta juulis Euroopa Ülemkogu taotluse alusel komisjoni talituste töödokumendi ülevaatega romide kaasamisega seotud ühenduse vahenditest ja strateegiatest⁽³¹⁾. Järelaruanne esitatakse enne teist romide teemalist tippkohtumist, mis toimub 2010. aasta 8. aprillil Córdoba.

Mis Flandriasse puutub, siis rõhutab komisjon, et nii ESF kui ka ERDF saavad toetada projekte romide integreerimise edendamiseks. Programmiperioodi 2007–2013 raames keskendub ESFi Flandria rakenduskava teine eesmärk vähemsoodsa olukorras olevate rühmade sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisele spetsiaalselt selle jaoks ette nähtud abi kaudu. Meetmete hulka kuuluvad kohandatud juhendamine ja koolitused, pädevuste

⁽²⁸⁾ KOM(2008) 423 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0423:FIN:EN:PDF> ja http://ec.europa.eu/education/school21/sec2173_en.pdf

⁽²⁹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/111482.pdf

⁽³⁰⁾ Nõukogu direktiiv 2000/43/EÜ, 29. juuni 2000, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust, ELT L 180, 19.7.2000, lk 22–26.

⁽³¹⁾ SEK (2008) 2172

ja oskuste tunnistamine, töökogemused ja koolitused töökohas. ERDFi Flandria programmi neljanda eesmärgi raames on võimalik rahastada väikesemõõdulisi projekte naabruskonna või rajooni tasandil Antwerpeni või Genti linnades.

Tasub märkida, et ESFi või ERDFi raames kaasrahastatud projektide valimisega tegelevad subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt liikmesriigid või pädevad korraldusasutused rakenduskavades sätestatud tingimustest lähtuvalt. Seetõttu palub komisjon austatud parlamendiliikmel pöörduda täpsema teabe saamiseks Flandria pädevate korraldusasutuste poole.

Sedavõrd kuivõrd Belgiasse saabuvald romid pärinevad väljastpoolt ELi ning taotlevad asüüli või antakse neile pagulasseisund või ajutine elukoht, saab ELi toetust Belgias ka Euroopa Pagulasfondi (ERF) raames⁽³²⁾. Üks ERFi peamisi eesmärke on toetada ja edendada liikmesriikide jõupingutusi, „mida liikmesriikides tehakse pagulaste ja ümberasustatud isikute vastuvõtmisel ning nende vastuvõtmise tagajärgede kandmisel”. Näiteks saab anda rahalist toetust riiklikele projektidele, mille eesmärgiks on parandada majutamisinfrastruktuuri või teenuseid asüüli taotlejatele või rahvusvahelise kaitse saajatele.

*
* *

Küsimus nr 31, mille esitas Iliana Malinova Iotova (H-0493/09)

Teema: USAst Guantánamo vangilaagrist pärit vangide vastuvõtmine ja ümberpaigutamine Euroopa Liidu riikidesse

Bulgaaria üldsus on väga mures, et Bulgaarialt nõutakse Guantánamo vangilaagrist pärit vangide ümberpaigutamist Bulgaariasse. Sellise ametliku taotluse saatis USA Bulgaaria valitsusele. Mures ollakse seetõttu, et puudub teave USA ja ELi võimalike kokkulepete kohta seda protsessi puudutavate kriteeriumide ja võetud meetmete kohta.

Oleme seisukohal, et sellises otsuses peitub terrorirünnakute oht Bulgaariale ja kõigile teistele ELi liikmesriikidele, kes Guantánamo vange vastu võtavad.

Millised konkreetseid kohustusi on komisjon seoses USA Guantánamo vangilaagrist pärit vangide vastuvõtmise ja ümberpaigutamisega Euroopa Liidu riikidesse pärast nimetatud vangilaagri sulgemist endale võtnud?

Kas komisjoni arvates ei oleks vaja anda avalikkusele teada, kuidas täpselt ja millistel tingimustel peab see toimuma, kui ta on endale sellised kohustused võtnud?

Vastus

Euroopa Liit (EL), kaasa arvatud komisjon, on nõudnud järjekindlalt Guantánamo Bay vangilaagri sulgemist. Justiits- ja siseküsimuste nõukogu 2009. aasta 4. juuni järeldustega ja lisatud teabevahetusmehhanismidega ning samuti Euroopa Liidu ja liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide 15. juuni 2009. aasta ühisavaldusega Guantánamo Bay vangilaagri sulgemise ja tulevase terrorismivastase koostöö kohta, lõi EL raamistiku Guantánamo vangilaagri sulgemiseks.

Mõlemas kokkuleppes on selgelt öeldud, et otsus endiste kinnipeetute vastuvõtmise kohta ja nende õigusliku staatuse määramise kohta tehakse vastuvõtva liikmesriigi või Schengeni riigi ainuvastutuse ja pädevuse kohaselt. Komisjon ei ole endale seoses USA Guantánamo vangilaagrist pärit vangide vastuvõtmise ja ümberpaigutamisega Euroopa Liidu riikidesse pärast nimetatud vangilaagri sulgemist konkreetseid kohustusi võtnud.

*
* *

Küsimus 32, mille esitas Francesco De Angelis (H-0494/09)

Teema: Ettevõtete ümberkorraldamine ja töötajate tulevik Euroopas

Aina enam Euroopa ettevõtteid ja tööstuspiirkondi on kriisi tõttu saanud Euroopa Liidu toetusi ümberkorraldusteks ja töötajate väljaõppeks. Teatud tööstuskontsernid on vaatamata Euroopa Sotsiaalfondi toetuste kasutamisele hiljem siiski töökohti kaotanud. Nii juhtus Videoconi kontserniga Anagnis, kus praegu

⁽³²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 573/2007/EÜ, 27. mai 2007, ELT L 144/1.

töötab umbes 1400 inimest. Juhul kui India omanik keeldub oma kohustusi täitmast, on need töötajad 21. detsembrist töötukassa nimekirjas ja neid võib 2010. aasta jooksul vallandada.

Mida kavatseb komisjon viivitamatult ette võtta, et ei suletaks Anagni ja teisi ettevõtteid, kus ümberkorraldamise meetmed, mille EL on välja kuulutatud ja neid rahaliselt toetanud, ei ole tootmise jätkamisele märgatavat mõju avaldanud?

Vastus

Komisjon teab, millist enneolematut mõju avaldab majanduskriis liikmesriikidele, sealhulgas ka Itaaliale, kus AGNANI tehas paikneb.

Komisjon tegi ettepaneku seoses sarja meetmetega, millega on võimalik piirata kriisi mõju ELi sotsiaalsele ja tööhõivealasele olukorrale. Seoses sellega tegi komisjon Euroopa majanduse taastamise kava⁽³³⁾ raames ettepaneku muuta muuhulgas Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi⁽³⁴⁾ eeskirju. Komisjon tegi ka ettepaneku muuta määrust 1083/2006/EÜ, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta.

Komisjon tuletab meelde, et komisjon pole pädev sekkuma ettevõtete ümberkorraldamist puudutavatesse otsustesse, kui ei ole just rikutud ühenduse õigust. Ühenduse õiguslikus raamistikus on mitu ühenduse direktiivi, mis sätestavad töötajate esindajate teavitamise ja nendega nõupidamise menetlused ja mida saab kohaldada ettevõtete sulgemise korral, ennekõike nõukogu direktiiv 98/59/EÜ⁽³⁵⁾, direktiiv 2009/38/EÜ⁽³⁶⁾ ja direktiiv 2002/14/EÜ⁽³⁷⁾.

Lugupeetud parlamendiliikme poolt esitatud teabe alusel ei saa komisjon otsustada, kas antud juhul on ühenduse õigust rikutud. Igal juhul tuletab komisjon meelde, et antud direktiivide eeskirjade õige ja tõhus ülekandmine riiklikesse õigusaktidesse on siseriiklike ametiasutuste, eeskätt kohtute, ülesanne vastavalt iga juhtumi eritingimustele ja et kanda hoolt selle eest, et tööandjad sellega seoses oma kohuseid täidavad.

Mis Euroopa Sotsiaalfondilt saadud vahendeid puudutab, siis hindab komisjon, kas tingimused on täidetud, et sekkuda siis pädevate riiklike või piirkondlike ametiasutuste kaudu, et väljamakstud summasid tagasi nõuda.

Viimaks tuleb öelda, et ei ole selge, kas lugupeetud parlamendiliikme poolt mainitud juhtum on vastavuses Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) nõuetega. Komisjon ei ole saanud EGFi taotlust abi saamiseks seoses antud juhtumiga ega pidanud ka mitteametlikke arutelusid Itaalia ametiasutustega säärase taotluse üle.

Alles pärast taotluse saamist saab komisjon juhtumit analüüsida ja teha eelarvepädevale institutsioonile ettepaneku seoses vahendite heakskiitmisega. Igatahes on EGFi toetused mõeldud ainult mõjutatud töötajatele ning ettevõtte ei saa nendest mitte mingil juhul kasu ning need ei saa mõjutada ka ettevõtte otsuseid seoses tehase võimaliku sulgemisega.

*
* *

Küsimus nr 33, mille esitas Mairead McGuinness (H-0499/09)

Teema: Mesilaspopulatsioonide vähenemine

Kas komisjon saaks anda ülevaate oma tegevusest seoses Euroopa Parlamendi 20. novembri 2008. aasta resolutsiooni ettepanekuga mesindussektori olukorra kohta (P6_TA(2008)0567)? Kas komisjon

⁽³³⁾ KOM (2008) 800 lõplik

⁽³⁴⁾ KOM (2008) 867 lõplik

⁽³⁵⁾ Nõukogu direktiiv 98/59/EÜ, kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, 20. juuli 1998, ELT L 225, 12.8.1998

⁽³⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/38/EÜ, Euroopa tööõnukogu asutamise või töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise korra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (uuesti sõnastatud), 6. mai 2009, ELT L 122, 16.5.2009

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/14/EÜ, millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja ärakuulamise üldraamistik Euroopa Ühenduses, 11. märts 2002, ELT L 80, 23.3.2002

kommenteeriks Euroopa Toiduohutusameti hiljuti avaldatud uurimust mesilaste suremuse kohta (3.12.2009)? Kas komisjonil on viivitamatuid kavatsusi aruannetes toodud soovitude järgi tegutsema hakata?

Vastus

Komisjon on teadlik mesindussektori probleemidest, mida toodi esile Euroopa Parlamendi 2008. aasta 20. novembri resolutsioonis [B6-0579/2008/P6_TA-PROV(2008)0567].

Komisjon võttis ette juba mitmeid tegevusi seoses mesilaste tervisega, peamised neist on järgmised:

uuendas määrust seoses veterinaarsete ravimite jääkide piirnormidega loomsetes toiduainetes, et suurendada mesilastele mõeldud veterinaarsete ravimite saadavust;

tegi ettepaneku seoses uue määrusega taimekaitsevahendite turule toomise kohta, milles on muuhulgas veelgi tugevdatud olemasolevaid vastuvõetavuse kriteeriume seoses nende mõjuga mesilastele, mis on sätestatud direktiivis 91/414/EÜ. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid antud määruse vastu;

tegi juba heakskiidetud asjaomaste insektitsiidide puhul volitused sõltuvaks rangetest riskide maandamise meetmetest, mida liikmesriigid rakendama peavad;

toetas mitmeid uurimisprojekte kokku kuni umbes 5 miljoni euroga.

Komisjon seadis sisse ka sisemise koordineerimisplatvormi, et tagada sünergiate olemasolu ja ressursside optimaalne kasutus.

Komisjoni taotluse alusel avaldas Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) hiljuti uuringu seoses mesilaste suremusega ja selle põhjustega ELis. EFSA uuringu kohaselt on kolooniate kadumise põhjuseks mitu tegurit nagu haigust kandvad agensid, kliimamuutus, pestitsiidide kasutamine ja veterinaarsed ravimid. Sellegipoolest ei ole paljude tegurite tähtsus veel selge. Eeldatakse, et 2010. aasta märtsis algav uurimisprojekte BEE DOC annab selle küsimuse asjus rohkem teavet. EFSA aruandes rõhutatakse ka, et liikmesriikidel on väga erinevad järelevalvesüsteemid mesilaste suremuse ja haiguste kontrollimiseks ning seetõttu on raske saada paremat arusaamist mesilaste terviseprobleemidest.

Seoses sellega kavatseb komisjon eelseisvatel kuudel pidada arutelusid ekspertidega, sidusgruppidega ja liikmesriikide pädevate asutustega seoses mesilastega tegeleva ELi kontroll-laboratooriumi asutamise ja ELi tasandil rohkem ühtlustatud mesilaste tervise järelevalvevõrgustikuga.

Komisjon kavatseb kaitsta mesilasi ja teisi tolmeldajaid edendades elukeskkonna sidusust ning bioloogilise mitmekesisuse poliitika integreerimist teiste poliitikasektoritega. Maaelu arengu programmides on mitmeid meetmeid, mis on olulised ka mesinike jaoks, kaasa arvatud nõustamisteenused, koolitused, toetused põllumajandusettevõtete kaasajastamiseks ja erinevat tüüpi mesilastele soodsad põllumajandus- ja keskkonnameetmed.

Nagu ülalpool selgitatud, on komisjon võtnud kasutusele juba mitmeid tegevusi ning jätkab selle tegemist, et käsitleda mesilaste terviseprobleeme, võttes seejuures arvesse uusi teaduslikke andmeid.

*
* *

Küsimus nr 34, mille esitas Brian Crowley (H-0503/09)

Teema: Tervishoiutöötajate abistamine

Kas komisjon oleks valmis uurima võimalust luua kogu Euroopa Liitu hõlmav programm, mille raames abistataks tervishoiutöötajaid, kes kannatavad sõltuvuse all või põevad stressist tingitud haigusi?

Vastus

Stress, sõltuvused, kaasa arvatud alkoholi kuritarvitamine, ja vaimse tervise probleemid on tõepoolest saanud ELi töökohtades tõsiseks probleemiks. Stress võib põhjustada psüühikahäireid nagu läbipõlemine ja depressioon, mis võivad mõjutada inimeste töövõimet ja seda tihti pikemaks ajaks. Seljavalu järel on stress kõige levinum tööga seotud terviseprobleem ELis.

Mõnedes liikmesriikides on psüühikahäiretest saanud peamine töövõimetuse ja varajase pensionile mineku põhjus. Psüühikahäiretest tulenevad kaod tootlikkuses on hiiglaslikud. 2007. aastal hinnati selle kao suuruseks 136 miljardit eurot.

On tõendeid sellest, et stress, sõltuvus ja läbipõlemine on laialt levinud ka tervishoiutöötajate seas. Paistab isegi, et tervishoiutöötajatel on võrreldes teiste elukutsete esindajatega palju suurem oht vaimse tervise probleemide all kannatada. Sellele võivad anda oma osa suur pinge töökohas, vähene tagasiside töötulemuste kohta ja puudulik emotsionaalne tugi.

Tervishoiusektor on üks ELi suuremaid tööpakkujaid. Vananevas ühiskonnas muutub jätkusuutliku ja heas tervislikus seisundis oleva tervishoiutöötaja olemasolu üha tähtsamaks.

Seetõttu on komisjon nõus, et tervishoiutöötajate abistamine sõltuvuste, stressi ja muude vaimse tervise probleemidega toimetulemisega on väga tähtis.

Komisjonil puuduvad aga pädevused ja ressursid kogu Euroopa Liitu hõlmava abiprogrammi loomiseks, mille raames abistatakse just tervishoiutöötajaid.

Selle asemel peaks EL tegutsema järgmistes valdkondades:

- teadlikkuse suurendamine seoses sellega, et tervislikud töökohad on ettevõtluse seisukohalt head;
- teadlikkus suurendamine ja andmete levitamine tervishoiutöötajate terviseprobleemide kohta;
- parimate tavade esiletõstmine ja suuniste väljatöötamine nende järgimiseks;
- tervishoiusektori sotsiaalpartnerite julgustamine seoses raamdirektiivis 89/391/EMÜ⁽³⁸⁾ sätestatud kohustusliku töökoha riskianalüüsi teostamisega ja ELi tasandil tööga seotud stressi (aastast 2004) ja vägivalda ning ahistamist (aastast 2007) käsitlevate sotsiaalsete raamkõkkulepete rakendamisega.

Tegelikult on juba teostatud, teostamisel või kavas palju asjaomaseid tegevusi. Nende hulka kuuluvad eelnimetatud sotsiaalpoliitika algatused ning samuti Bilbao agentuuri ja Dublini sihtasutuse tegevused.

2010. aasta jooksul vaatab komisjon läbi järeldused, mis esitati raportis seoses aruteluga rohelise raamatu üle Euroopa tervishoiutöötajate kohta, mis avaldati 2009. aasta detsembris komisjoni rahvatervise veebisaidil. Komisjon kaalub antud avaliku arutelu tulemusi, et näha kuidas EL saab aidata kaasa Euroopa tervishoiutöötajate probleemide lahendamisele ja 2011. aasta alguses korraldab komisjon vaimse tervise ja heaolu Euroopa pakti raames konverentsi „Vaimne tervis töökohal“.

Nende algatuste ja tegevustega saadab EL tähtsaid signaale ning pakub toetust kõikidele töökohaga seotud osapooltele, kaasa arvatud tervishoiutööstuse töötajatele ja neid esindavate sotsiaalpartnerite organisatsioonidele.

*
* *

Küsimus nr 35, mille esitas Pat the Cope Gallagher (H-0505/09)

Teema: Makrellipüük

Millal kavatses komisjon teha oma määrusesse (EÜ) nr 1542/2007⁽³⁹⁾ (heeringa, makrelli ja stauriidi lossimise ja kaalumise korra kohta) muudatuse, millega selle määruse reguleerimisalasse lisatakse VIII a, b, c, d, e, IX ja X ala, ning mis kuupäevast see muudatus kehtima hakkab?

Arvestades Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu teaduslikku nõuannet, mille kohaselt on Hispaania viimastel aastatel pidevalt vähemalt kahekordselt ületanud talle eraldatud lõunapoolsete makrellivarude püügikvooti, siis milliseid kontrollimeetmeid ja uurimismenetlusi kavatses komisjon selle tegevuse lõpetamiseks kehtestada ning kas kavatakse kehtestada ka tagasimaksmise süsteem?

Vastus

Komisjon võtab määruse (EÜ) 1542/2007, mis käsitleb heeringa, makrelli ja stauriidi lossimise ja kaalumise korda, muutmise käsile niipea, kui uus volinike kolleegium on ametisse astunud.

⁽³⁸⁾ Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ, töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta, ELT L 183, 29.6.1989.

⁽³⁹⁾ ELT L 337, 21.12.2007, lk 56.

Samuti teatab komisjon austatud parlamendiliikmele suurima heameelega, et komisjoni ja Hispaania vahel on seoses võimalike püügikvootide ületamise süüdistustega olnud kõrgetasemelisi kontakte. Komisjon väljendas oma tõsist muret seoses väidetava püügikvootide ületamisega ja palus Hispaanial probleemi väga tõsiselt käsitleda.

Hispaania reageeris komisjoni mureavaldusele positiivselt ja sulges alates 2009. aasta 10. juunist eelmise aasta makrellipüügi piirkonnad. Komisjoni 2009. aasta 15. juuli määrusega (EÜ) nr 624/2009, millega Hispaania lipu all sõitvatel laevadel keelatakse hariliku makrelli püük VIIIc, IX, X ja CECAF 34.1.1 EÜ vete püügipiirkonnas, sai sulgemine ka ELi õigusesse talletatud. Hispaania poolt komisjonile esitatud ajutised arvud püügimahtude kohta ei andnud alust tagasimaksmise menetluse kehtestamiseks.

Komisjon kinnitab austatud parlamendiliikmele, et antud küsimusega tegeletakse edasi ja komisjon annab endast kõik, et vältida tulevikus makrellivarude püügikvootide ületamist.

*
* *

Küsimus nr 36, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0506/09)

Teema: Finantsturu stabiilsus Poolas

18. detsembril 2009 avaldas Euroopa Keskpank poolaastaaruande finantsstabiilsuse kohta euroalal, märkides, et euroala pangad peavad 2010. aastal maha kandma 187 miljardit eurot. Ühe peamise põhjusena mainiti Kesk- ja Ida-Euroopas valitsevat halba majandusolukorda. Seoses sellega nimetati ajakirja Wall Street Journal juhtkirjas, milles kommenteeriti Euroopa Keskpanga aruannet, finantsasutust Unicredit.

Kas komisjon ei leia, et Unicredit kontserni äritavad ja raamatupidamismenetlused aitavad varjata tegelikke kahjusid ning see võib keskmises ja pikas perspektiivis kahjustada ELi finantssüsteemi stabiilsust? Finantsasutuse Unicredit Ukraina tulemuste ja likviidsuse kunstlik hoidmine panga Pekao S.A. poolt, kes ostis välja halvad laenud ja suurendas pidevalt rahastamist, kujutab endast ohtu Poola finantsturu stabiilsusele, sest Pekao S.A. ei ole Ukrainasse investeeritud summasid maha kandnud, nagu on sätestatud Euroopa õigusaktides (rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid).

Kas komisjon on seisukohal, et Pekao S.A. mahakandmised emaettevõtte Unicredit poolt on kooskõlas ühenduse õigusaktidega? Kas asjaolu, et projekti Chopin (Poolas, Rumeenias ja Bulgaarias) raames suruti tütarettevõtetele peale ebasoodsaid lepinguid äriühinguga Pirelli Real Estate S.p.A, kel oli Unicrediti soosing, ei ole Unicrediti peadirektori Alessandro Profumo ilmset huvide konflikti arvestades (Alessandro Profumo oli lepingu allkirjastamise ajal Pirelli kontserni ühe ettevõtte juhatuse liige) vastuolus Euroopa Liidus kohaldatavate konkurentsieeskirjadega?

Vastus

Üheks Euroopa Liidu peamistest eesmärkidest on ühise õigusliku raamistiku loomine ELi finantssektori jaoks, millega oleks võimalik tagada turul tegutsejate kindel ja usaldusväärne järelevalve, läbipaistvus ning kindel juhtimine. Ühine õiguslik struktuur on hädavajalik finantsstabiilsuse ja ausa konkurentsi tagamiseks Euroopa finantssektoris.

Sellekohaselt võttis EL kasutusele mitmed õigusaktid, nagu näiteks kapitalinõuete direktiiv ([\(40\)](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006L0048:EN:NOT)), millega sätestatakse eeskirjad krediidasutuste asutamise ja tegevuse ning nende usaldatavusnormatiivide täitmise kohta; määrus rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohta (määrus 1606/2002/EÜ⁽⁴¹⁾), millega kohustatakse noteeritud ettevõtteid kasutama konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid ja direktiiv 2006/43/EÜ⁽⁴²⁾, mille kohaselt peavad finantsaruandeid kontrollima volitatud välisaudiitorid.

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/48/EÜ, 14. juuni 2006, krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine), ELT L 177, 30.6.2006.

⁽⁴¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1606/2002, 19. juuli 2002, rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta, ELT L 243, 11.9.2002.

⁽⁴²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, 17. mai 2006, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, ELT L 157, 9.6.2006.

Finantskriisi tagajärjel on komisjon suurendanud oma jõupingutusi seoses finantsstabiilsuse parandamisega, seda ka finantsstabiilsuse järelevalvenõukogu liikmena ning täpsemalt paljude uute ettepanekutega, nagu näiteks ettepanekud reitinguagentuuride, väärtpaperistamise, piiriüleste pangandusrühmade järelevalve ja ELi järelevalvearhitektuuri üldise ülevaatamisega De Larosièrè'i raportile tuginedes. Paljud komisjoni ettepanekud võeti vastu juba esimesel lugemisel tänu tihedale ja konstruktiivselt koostööle parlamendi ja nõukogu vahel.

Komisjon töötab ka muude algatustega, millega saaks parandada pangandussektori võimalusi majanduslike šokkide summutamiseks. Näiteks alustab komisjon peagi konsultatsioone seoses normkapitali kvaliteedi rangemaks muutmisega, uute likviidsusnõuetega ja tsüklivastaste puhvritega pankade jaoks.

Komisjon jälgib küll hoolikalt ELi seaduste õiget ja ajakohast rakendamist liikmesriikide poolt, kuid nende seaduste jõustamine ja individuaalsete finantsasutuste turul käitumise üle järelevalve teostamine allub ainult siseriiklike ametiasutuste vastutusele.

Mis puudutab Unicredit kontserni ettevõtlastavade võimalikke mõjusid Poola finantsturu stabiilsusele, siis soovib komisjon antud juhul erapooletuks jäädes juhtida tähelepanu järgmisele:

olguigi, et Bank Pekao S.A. on Unicredit kontserni osa (tütarettevõtte), allub see Poola finantsjärelevalveameti KNF järelevalvele. Lisaks peab ettevõtte litsentseeritud Poola pangana pidama alati kinni minimaalsetest ELi maksevõime nõuetest autonoomsel alusel;

mis puudutab pangandussektori stabiilsust, siis on Poola loonud spetsiifilise finantsstabiilsuse komisjoni, millesse kuuluvad rahandusminister, Poola riigipanga juhataja ja Poola finantsjärelevalveameti esimees;

Unicredit kontsern allub Itaalia ametiasutuste (Banca d'Italia ja Consob) järelevalvele.

Unicredit kontsern on Itaalia pank ja nagu kõik teised Euroopas noteeritud pangad peab see lähtuma oma konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS), mille Euroopa Liit määrusega 1606/2002/EÜ vastu võttis ja mis tagavad kõrge läbipaistvuse taseme.

Äriühinguõiguse seisukohalt tuleb märkida, et ELi õiguses pole olemas eeskirja, mis keelab varade ülekandmise tütar- ja emaettevõtte vahel või kehtestab selliste tehingute jaoks spetsiifilised tingimused. Tuleb märkida, et nn üheksandast äriühinguõiguse direktiivist⁽⁴³⁾, mille eesmärgiks oli suhete reguleerimine piiriüleses äriühingute kontsernis, loobuti lõpuks 2003. aasta ettevõtete üldjuhtimise alase tegevuskava⁽⁴⁴⁾ kontekstis, kuna liikmesriigid ei väljendanud sellele piisavalt toetust ja äriühingud ei näinud sellise ulatusliku raamistiku jaoks vajadust. Tehinguid emaettevõtete ja nende tütarettevõtete vahel käsitletakse sellegipoolest seotud osapoolte vaheliste tehingutena ning seetõttu kehtib neile avalikuks tegemise kohustus. Seetõttu peavad need tehingud olema avaldatud äriühingute raamatupidamisaruannetes vastavalt rahvusvahelisele raamatupidamisstandardile (IAS) 24, mille kohaselt peab üksus avalikustama nii seotud osapoolte suhte iseloomu kui ka teabe tehingute ja jooksva võlgnevuse kohta selleks, et võimaldada arusaamine seotud osapoolte suhete potentsiaalsetest mõjudest raamatupidamisaruannetele.

Peale nende avalikustamise kohustuste kehtivad nn teise äriühinguõiguse direktiivi⁽⁴⁵⁾ eeskirjad seoses jagunemisega osanikele kõikide aktsiaseltside puhul, olenemata sellest kas need kuuluvad samasse äriühingute kontserni või mitte. Direktiivi artiklis 15 on muuhulgas sätestatud, et jagunemise tulemusel ei tohi langeda äriühingu netovara alla märgitud kapitali pluss kohustusliku reservkapitali ning sellega on kaitstud äriühingu finantsstabiilsus.

Mis puutub asjaolusse, et Unicredit tegeleb oma Poola tütarettevõtte mahakandmisega, siis komisjon ei ole teadlik sellealastest probleemidest. Saadavalolev statistika näitab, et rahvusvahelised pangad tõepoolest vähendasid 2008. aasta teisel poolel ja 2009. alguses oma kokkupuudet Poola pangandussektoriga, kuid seejärel nad suurendasid seda taas 2009. aasta teises kvartalis. Sellest võib järeldada, et kokkupuudete

(43) Komisjoni ettepaneku projekt üheksanda direktiivi jaoks Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punkti g kohaselt, seoses äriühingute, eriti kontsernide, vaheliste sidemetega (III/1639/84).

(44) Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile – Äriühinguõiguse moderniseerimine ja ettevõtete juhtimise täiustamine Euroopa liidus – Kava edasiliikumiseks (KOM(2003)284 lõplik).

(45) Teine nõukogu direktiiv 77/91/EMÜ, 13. detsember 1976, tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii aktsionäride kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks aktsiaseltside asutamisel EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutena ning nende kapitali säilitamisel ja muutmisel, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks, ELT L 26, 31.1.1977.

kahanemine – ja võimalik, et ka suhe Unicrediti ja Pekao vahel – võis olla ajutine ning seotud krediivõime langusega. Komisjon jätkab arengute jälgimist antud valdkonnas.

Viimaks, mis puudutab küsimuses väljendatud muret seoses sellega, et Uincrediti käitumist võib vaadata kui „vastuolus Euroopa Liidus kohaldatavate konkurentsieskirjadega”, siis küsimuses esitatud teabe kohaselt paistab, et ELi konkurentsieskirjad, eelkõige kartellidevastased eeskirjad, on õiged vahendid nii antud küsimuses mainitud probleemide kui ka Unicrediti või selle juhtkonna väidetavate tavade lahendamiseks. Tegelikult ei ole kõne all olevad probleemid üldsegi seotud salakokkuleppega või konkurentsivastase kokkuleppega ettevõtete vahel või mõne juhikohal oleva isiku poolse kuritarvitamisega.

*
* *

Küsimus nr 37, mille esitas Ivo Belet (H-0001/10)

Teema: Kehaskannerid

Hollandi ametivõimud kavatsevad juba 2010. aasta jaanuari jooksul võtta Schipholi lennujaamas eelkõige Ameerika Ühendriikidesse suunduvatel lendudel kasutusele millimeeterlaine skannerid või kehaskannerid. Nimetatud skannerid on vajalikud, sest nende abil on võimalik avastada ohtlikke aineid ja vedelikke.

Kas komisjon jagab arvamust, et Hollandi valitsuse otsus on põhjendatud, sest reisijate ohutus on olulisem kui nende absoluutne õigus eraelu puutumatusele?

Millistel tingimustel on komisjoni arvates kehaskannerid vastuvõetavad? Kas sellest piisab, et skannitud kehakujutisi ei tohi salvestada ega edastada?

Milliseid lisameetmeid kavatseb komisjon lähiajal võtta, et tagada eelkõige Ameerika Ühendriikidesse suunduvatel lendudel reisijate ohutus? Kas komisjon on valmis esitama järgmiste nädalate jooksul eeskirja kehaskannerite kohta?

Vastus

Seoses kehaskannerite kasutamisega reisijate skaneerimiseks enne lennuki pardale asumist ei ole võetud vastu ühtegi ELi eeskirja. Õiguslikult on liikmesriikidel õigus võtta kehaskannerid kasutusele katsetamise eesmärgil või rangemate turvameetmetena⁽⁴⁶⁾.

Turvalisuse saab tagada mitmekihilise lähenemisega. Oma tõhususe tõttu võib kehaskannereid selle lähenemise raames kasutada seni, kuni on täidetud eraelu puutumatuse, andmekaitse ja tervisekaitse nõuded. Lennundusjulgestus on aga omakorda osa laiemast lähenemisest, sest lennujaamades rakendatavad turvameetmed on kõigest viimane kaitseliin.

Komisjon kaalub tihedas koostöös parlamendi ja nõukoguga üleeuroopalise lahenduse kasutuselevõtmist, millega oleks tagatud, et kehaskannerite kasutuselevõtmisel on täidetud eraelu puutumatuse, andmekaitse ja tervisekaitse nõuded.

Kehaskannerite kasutamiseks on vaja luua vastavad standardid, et viia nende kasutamine vastavusse põhiõiguslike ja andmekaitse nõuetega, mis on sätestatud ELi õiguses. Igasugune sekkumine reisijate eraellu peab olema proportsionaalne ning hästi õigustatud, mis eeldab hoolikate kaalutluste tegemist. Vastuvõetud meetmed peavad piirduma minimaalsete vajalike meetmetega tuvastatud ohuga tegelemiseks. Need tingimused võivad olla järgnevad: piiratud salvestamisvõimalused, millega on garanteeritud, et kehakujutisi ei saa kasutada või taastada pärast seda, kui reisija on pardale lubatud, madala eraldusvõimega kujutiste tegemine nendest kehapiirkondadest, kus ei saa olla potentsiaalselt ohtlikke esemeid või 100% kaugseire, kus tegelikul läbivaatajal puudub igasugune vahetu kontakt peale eelnevalt seadistatud automaatse kontakti. Kehaskannerite kasutamise võimalusega lennujaamades võib kaasneda kohustus kasutada kõige kaasaegsemaid eraelu puutumatust tagavaid tehnoloogiaid, et vähendada eraellu sekkumist. Lisaks peab kehaskannerite kasutamise kaasnema põhjalik reisijate teavitamine. Viimaks ei tohi kasutatavad tehnoloogiad kujutada endast ka ohtu tervisele. Selles kontekstis tuleb märkida, et sellised tehnoloogiad on olemas.

Eelseisvate nädalate ja kuude jooksul jätkab komisjon kaalutlemist ja hinnangute andmist seoses potentsiaalsete uute turvameetmetega ja nende ühilduvusega põhiõiguslike nõuetega ning juba olemasolevate meetmete ja

⁽⁴⁶⁾ Ilma õigusliku aluseta ELi õiguses ei tohi kehaskanneritega asendada olemasolevaid kontrollmeetmeid, mis on kooskõlas hetkel kohaldatavate ELi õigusaktidega, välja arvatud ajalise piiranguga katseperioodideks.

vahendite tõhususe hindamisega. Alles nendele hinnangutele tuginedes võib komisjon teha ettepanekuid ELi meetmete kasutuselevõtmiseks seoses kehaskannerite kasutamisega.

Seetõttu pole tõenäoline, et komisjon esitab juba järgmise paari nädala jooksul ettepanekuid seoses kehaskannerite kasutamist puudutavate õigusaktidega.

*
* *

Küsimus nr 38, mille esitas Laima Liucija Andrikiene (H-0003/10)

Teema: Läänemere strateegia edasine rakendamine

Läänemere strateegia oli ELi eesistujariigi Rootsi üks peamisi prioriteete.

Kuidas jätkab komisjon strateegia rakendamist uue eesistujakolmiku (Hispaania, Belgia ja Ungari) eesistumisaaja jooksul järgmise 18 kuu jooksul?

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta lähitulevikus ja kaugemas perspektiivis, et luua tugev alus Läänemere strateegia rakendamiseks?

Vastus

Komisjon on pühendunud ELi Läänemere strateegia edasisele edukale rakendamisele tihedas koostöös liikmesriikidega.

Strateegia üldise poliitilise suuna säilitamise eest vastutab Euroopa Liidu Nõukogu – üldasjade nõukogu. Selle juurde kuulub liikmesriikidele ja sidusgruppidele ettepanekute tegemine komisjoni raportite alusel. Teised nõukogu struktuurid võivad käsitleda spetsiifilisi probleeme strateegia raames ning Euroopa Ülemkogu hoitakse korrapäraselt tehtud edusammudega kursis.

Üldasjade nõukogu arutelude ettevalmistamise ja teenindamisega seoses antud strateegiaga tegeleb komisjon vastavalt oma vastutustele seire, koordineerimise ja aruandluse alal. Kandmaks hoolt selle eest, et komisjoni käsutuses on kogu asjaomane teave strateegia edasijõudmise ja arenemise kohta, on vaja võtta kasutusele teatud struktuurid ja menetlused koos liikmesriikide ja sidusgruppide kaasamisega.

Spetsiifiliselt kutsub komisjon kokku kõikide liikmesriikide kõrgematest ametnikest koosneva kõrgetasemelise töörühma, et arutleda nendega strateegia edenemist. Töörühm saab vajadusel kutsuda kohale täiendavaid liikmeid tähtsamatest sidusgruppidest, nagu näiteks valitsustevahelistest organisatsioonidest või poliitikatega tegelevatest ministeeriumidest. Töörühm nõustab komisjoni seoses strateegia kohta korrapäraselt esitatava aruande sisuga ning seoses soovitud strateegia ja selle tegevuskava kohandamise kohta.

Strateegia reaalse rakendamise tegelevad 15 prioriteetse valdkonna koordinaatorid ja 80 juhtprojekti juhti. Prioriteetsete valdkondade koordinaatorid tulevad peamiselt liikmesriikide ministeeriumidest, juhtprojektide juhid võivad tulla ka regioonidest, ülikoolidest, rahvusvahelistest organisatsioonidest ja valitsusevälistest organisatsioonidest. Nende ülesandeks on teha strateegia reaalseteks tegevusteks. Komisjon pakub nendele tähtsatele osapooltele vajalikku tuge oma ülesannete täitmiseks.

Komisjon korraldab ka juba 2010. aastal iga-aastase foorumi, mille eesmärgiks on strateegia laia kõlapinna ja momendi säilitamine. Foorumis osalevad komisjon ja ELi institutsioonid, liikmesriigid, regionaalsed ja kohalikud ametiasutused ning valitsustevahelised ja valitsusevälised asutused ning foorum on avalik. Sellel esimesel foorumil saab komisjon kontrollida, kas paika pandud struktuurid toimivad tõhusalt või on vaja teha muudatusi.

*
* *

Küsimus nr 39, mille esitas Georgios Toussas (H-0006/10)

Teema: Üheksa meremehe traagiline hukkumine Aegean Windi pardal

Esimesel jõulupühal sai Kreeka lipu all sõitva 26 aastat vana laeva Aegean Wind pardal puhkenud tulekahjus traagiliselt surma üheksa meremeest. Viimane merel toimunud „õnnetus” lisandub nt parvlaeval Express Samina, puistlastilaevadel Dystos ja Iron Antonis ning Errical ja Prestige’l aset leidnud ja palju inimesi nõudnud õnnetustele. Liikmesriigid ja EL arvestavad merenduspoliitika kujundamisel laevaomanike konkurentsivõimet ja kasumit puudutavaid nõudmisi, lubavad meremeeste põhjendatud nõudmisi eirates

hoida käigus vananenud ja puudulikult hooldatud laevu, suurendavad meremeestele töö käigus avaldatavat survet, vähendavad laevapere liikmete arvu ning sunnivad tegema kurnavaid 16–18 tunniseid tööpäevi, mis toob inimestele ohutusele merel kaasa kurvad tagajärjed.

Kas komisjonile on teada, kas Aegean Windil olid peamised ohutusnõuded täidetud, mis oleks meremeeste hukkamise ära hoidnud, ja kas laev oli varustatud vajalike tuleohutus- ja tõrjesüsteemidega ning kas need süsteemid töötasid nõuetekohaselt? Kas Euroopa Meresõiduohutuse Amet on andnud mingit infot või hinnanguid meremeeste surma põhjuste kohta?

Vastus

Kaubalaeva Aegean Wind pardal puhkes tulekahju Kariibi meres Venezuela ranniku lähisel 25. detsembril 2009. Tulekahjus hukkus üheksa ja vigastada sai viis meremeest laeva 24-liikmeslisest meeskonnast. Komisjon avaldab oma kaastunnet seoses nende surmajuhtumite ja kannatustega ning avaldab suurt tänu Venezuela ametivõimudele abi eest, mida nad kannatada saanud meeskonnaliikmetele osutasid.

Komisjon ei saa teha hetkel ühtegi avaldust seoses õnnetuse põhjustega, kuna Kreeka ametivõimud ei ole veel oma juurdlust seoses antud õnnetusega lõpetanud. Kõik klassifikatsioonitunnistused anti välja viimasel erikontrollil 2007. aastal ning pärast nende heakskiitmist 2009. aasta juunis kehtivad need kuni 2012. aastani. Samuti viidi alles 2009. aasta juunis laeva pardal läbi seadusjärgsete tunnistuste kontroll, mille käigus kiideti heaks kõik seadusjärgsed tunnistused, mis on vajalikud vastavalt konventsioonile inimestele ohutusest merel (SOLAS) ja merereostuse vältimise rahvusvahelisele konventsioonile (MARPOL). Laevale väljastati 2008. aasta märtsi lõpus ka uus meresõiduohutuse korralduse tunnistus, mis kehtib harilikult viis aastat. Tuleb ka märkida, et sadamariigid teostasid laeva puhul korrapäraseid ülevaatusi ning vähemalt viimase 10 aasta jooksul ei peetud laeva kordagi kinni. Viimasel ülevaatusel 14. oktoobril 2009. aastal Texas ei leidnud USA rannavalve ühtegi puudust.

Hetkel on liikmesriikidel rahvusvaheliste õigusaktide kohaselt kohustus korraldada õnnetusjuhtumite korral juurdlus, kui sellest saab teha olulisi järeldusi. Kõne all olevat õnnetusjuhtumit tuleb käsitleda väga tõsise laevaõnnetusena direktiivi 2009/18/EÜ⁽⁴⁷⁾ mõistes, millega kehtestatakse meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse põhimõtted ning mis on osa kolmandast mereohutust käsitlevast paketist. Selliste laevaõnnetuste korral on direktiivi kohaselt liikmesriikidel kohustus korraldada ohutusjuurdlus, mille teostab sõltumatu kontrollkeskus, et määrata õnnetuse põhjus ja leida meetmeid sarnaste õnnetuste ärahoidmiseks tulevikus. Liikmesriigid peavad esitama vastava aruande ühe aasta jooksul. Antud direktiivi ülevõtmisperiood lõppeb 2011. aasta 17. juunil. Kuigi Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) ei osale laevaõnnetuste juurdlustes, kogub EMSA liikmesriikidelt ja kommertsallikatest teavet laevaõnnetuste kohta. Pärast direktiivi 2009/18/EÜ ülevõtmist peavad liikmesriigid kandma ette kõikidest laevaõnnetustest ja vahejuhtumitest EMSA poolt hallatud Euroopa laevaõnnetuste teabeplatvormi (EMCIP) kaudu.

Mis meremeeste tööaega puudutab, siis juhib komisjon tähelepanu direktiivile 1999/63/EÜ⁽⁴⁸⁾ meremeeste tööaja korralduse kohta, mille kohaselt maksimaalne tööaeg on 14 tundi 24-tunnise ajavahemiku jooksul ja 72 tundi 7-päevase ajavahemiku jooksul ning minimaalne puhkeaeg on vähemalt 10 tundi 24-tunnise ajavahemiku jooksul ja 77 tundi 7-päevase ajavahemiku jooksul.

*
* *

Küsimus nr 40, mille esitas Charalampos Angourakis (H-0007/10)

Teema: Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) liikmete tagakiusamine

Kaks päeva pärast seda, kui EL õnnitles Türgi valitsust riigi „demokratiseerimisel“ ning kurdi kogukonnaga seotud probleemide lahendamisel tehtud edusammude eest, kuulutas Türgi konstitutsioonikohus Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) ebaseadlikuks. Lisaks jättis kohus partei 37 liiget viieks aastaks ilma poliitilistest õigustest ning võttis partei esimehelt Ahmet Turkilt ja Aysel Tuglukilt parlamendiliikme

⁽⁴⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/18/EÜ, 23. aprill 2009, millega kehtestatakse meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse põhimõtted ning muudetakse nõukogu direktiivi 1999/35/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/59/EÜ, ELT L 131, 28.5.2009.

⁽⁴⁸⁾ Nõukogu direktiiv 1999/63/EÜ, 21. juuni 1999, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditööstuse Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet meremeeste tööaja korralduse kohta – Lisa: Euroopa kokkulepe meremeeste tööaja korralduse kohta, ELT L 167, 2.7.1999.

staatuse. Diyarbakiri linnapea andmetel arreteeriti pärast Türki võimude poolt korraldatud operatsiooni 81 partei liiget, kelle hulgas oli ka üheksa demokraatlikult valitud linnapead.

Kas komisjon mõistab hukka käitumise, mille eesmärk on terroriseerida ja takistada poliitilist aktiivsust ning millega rikutakse häbematult Türki kodanike demokraatlikke põhiõigusi?

Vastus

Komisjon väljendas oma muret seoses hiljutiste sündmustega, nagu terrorirünnakud riigi kagupiirkonnas, Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) sulgemine ja partei liikmete, nende seas linnapeade, vahistamine. Komisjoni arvamusel ei loo need sündmused õigeid tingimusi nn demokraatliku avanemise tõhusa rakendamise jaoks, millega Türki valitsus 2009. aasta suvel algust tegi.

Türki kagupiirkond vajab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise arengu jaoks rahu, demokraatiat ja stabiilsust. Demokraatliku avanemise eesmärgiks on tõsta demokraatlikke ja elustandardeid kõikide Türki kodanike jaoks. Seoses demokraatliku avanemisega ärkas lootus, et pärast aastakümneid kestnud vägivalda on võimalik lahendada kurdide küsimus dialoogi kaudu ning Türki demokraatlike institutsioonide raames. Antud algatuse edu nõuab kõikide poliitiliste parteide ja kõikide ühiskonnaosade osalemist.

Samas mõistab komisjon kõige rangemas mõttes hukka terrorismi. Komisjon kutsub kõiki osapooli üles seda sama tegema ning töötama Türki demokraatlike institutsioonide raames Türki kodanike õiguste ja vabaduste parandamise nimel, olenemata nende etnilisest, keelelisest, usulisest või kultuurilisest taustast.

Komisjon jätkab olukorra jälgimist lähtudes Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni asjaomastest sätetest, Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikast ning Euroopa Nõukogu Veneetsia Komisjoni soovitustest, mis käsitlevad Türki õigusraamistikku ja tavasid seoses poliitiliste parteide sulgemisega. Selles osas kordab komisjon, et Türki poliitilisi parteisid käsitlevad õigusaktid tuleb kooskõlastada Euroopa standarditega.

*

* *